آواز

ارگان نشراتی رادیو تلویزیون
خلق افغانستان

دافغانستان دخلق دموکراتیک ګوند [illegible]
نور محمد تره کی

سال اول شماره [illegible]
۱۵ جدی ۱۳۵۷

بیانیه ... شورای انقلابی
بمناسبت کنگرهٔ حزب و
فرمان اصلاحات ارضی

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت

د انقلابي شوراء د رئیس فرمان

مستحقینو ته د ځمکو ورکولو باندې د پیل کولو په هکله

ډېر خوشحالېږم چې د ځمکو په هکله د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د اتم ګڼې د فرمان د دوه ویشتمې مادې له حکم او د دولت د ارضي اصلاحاتو له پروګرام سره سم تودو او معتدلو ولایتونو یعنې ننګرهار، لغمان، کونړ، فراه، نیمروز، هلمند، کندهار، ارزګان، زابل او هرات کې کرانوبې ځمکو او د لږ ځمکو خاوندو بزګرانو ته د وړیا ځمکو د ویشلو فرمان صادروم چې باید نن د ۱۳۵۷ کال د جدي په ۱۱ نېټه پیل ورباندې وشي. او د افغانستان د زیاراېستونکو خلکو د پېړیو پېړیو او د افغانستان د خلکو د دموکراتیک ګوند د کلونو کلونو د ارمانونو سرته رسېدلو په لاره کې ستر پړاو وهل کېږي.

څوارلس کاله پخوا د افغانستان د خلکو د موکراتیک ګوند په لومړۍ کانګره کې زمونږ د زیاراېستونکو د دغه ارمان روښانه وځلېده او دادی نن د دغې کانګرې په څوارلسمه کالیزه کې د ثور د ستر انقلاب په بریالیتوب سره د دغه ارمان د ترسره کېدلو شوغلې پړه کېږي.

په داسې حال کې چې د دغه ستر بریالي اقدام له امله خپلو ټولو خوږ زیاراېستونکو وطنوالو ته د زړه له کومې مبارکي وایم پوهېږم چې زمونږ ټول زیاراېستونکي بزګران، زراعتي کارګران او بې وزلې کوچیان به د خپلو رواکتو په خاطر د ثور د دموکراتیکو ارضي اصلاحاتو په سرته رسولو کې په پوره مېړانه، عالي روحیه او انقلابي نظم او دسپلین برخه واخلي.

ټول هغه ځمکې لرونکي چې له (۵) لس جریبه لومړۍ درجې ځمکې څخه ډېره ځمکه لري مکلف دي چې خپله زیاته ځمکه د دولت مسؤلو مقامونو ته له اصولو سره سمه ورکړي او خپله په وطنپالنې مینې سره د خپل هېواد د آبادولو په خاطر په خپله (۵) لس جریبه ځمکه باندې بسیا اوسي او عملاً په دغه ستر انقلابي عمل کې مثبته برخه واخلي.

د دولت ټولو مربوطو اورګانونو ته پوره پوره هدایت ورکړ شوی چې خپلو ټولو زیاراېستونکو بزګرانو، زراعتي کارګرانو او بې بضاعته کوچیانو ته د دغه انقلابي اقدام په بریالي جریان کې ښه لارښوونه وکړي. تر څو زمونږ ټول زیاراېستونکي وطنپالونکي خلک د ثور د ستر انقلاب د بریالیتوبونو په تکامل کې د برخې اخستلو ویاړ ولري.

نور محمد تره کی

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس او صدراعظم

ACKU

احمد شاه «وحدت»
Ahmad Shah WAHDAT
Mobile: 0700252598
E-mail: ahmadshahwahdat2@yahoo.com

دا فغا نستان دخلکـــــــودمو کرا تیک‌گوند دلومــــــړی‌کانگری د۱٤ کا لیزی پــــه‌منا سبت زمو نږ‌دانقلا بی‌مشر دراډیو تلویز یونی وینا متن:

زمو نږ کار گران،بز گران‌اونورزیار ایستونکی‌نورد‌خپل‌هیواد‌خاوندان‌دی

ددوی‌دخلاقه کار گټه‌په‌دوی‌پوری‌اړه‌لری

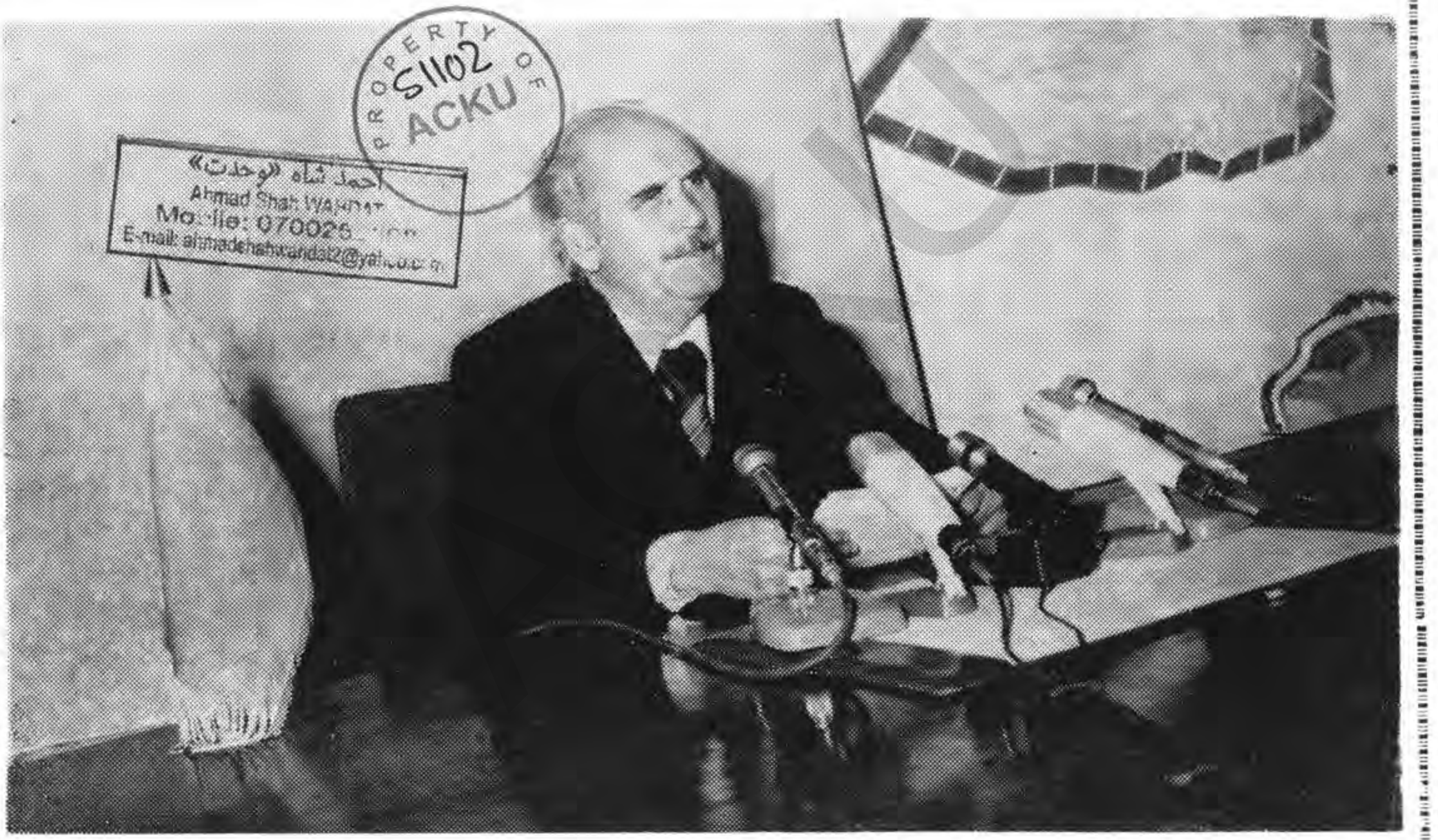

PROPERTY OF ACKU
S1102
احمد شاه «وحدت»
Ahmad Shah WAHDAT
E-mail: ahmadshahwahdat2@yahoo.com

زمونږ کران او اتفلا بی لاربښود،د(۰۱ خ۰د۰گ) دمرکزی کمیتی عمومی‌منشی، دانقلابی‌شورا رئیس‌اوصدراعظم نورمحمد تره‌کی کله چی دخلکو ددموکراتیک گوند دلو مړنی کنگری‌د۱٤ کالیزی په مناسبت دافغا نستان‌دخلکو دراډیو تلویزیون له‌لاری خپله‌وینا آورو ی۰

د سنگر ملگرو !

د افغا نستان زړورو او شریفو خلکو !

زمونږ د گران هیواد او د کار گرو دطبقی مخکښی‌دافغا- نستان د خلق دمو کراتیـــک گوند سږ کال خپل څوارلسم تلین پداسی شـرایطـو کـی نمانځی چی دهیواد په تاریـخ کی لومړی‌ځل دهغه په‌مشرتابه دگران افغا نستان خلقی‌انقلاب بریالی شوی دی او سیاســی قدرت له ستمگرو طبقو څخــه دکار گرو طبقی او د هغی‌د- انقلا بی متحد یئو یعنی‌دبزگرو اونورو زیارایستو نکو لاس‌ته ورغی اودثور ستر انقلاب چـی زمونږ دځنځیر مـاتـوو نـکی گوند په لاربښوونه دخـلقـی وسله والو قواوو دانقلابی پاځون په وسیله اود هیـواد دزیار ایستو نکو په ‌پراخه‌ملاتړ

(لطفاً پاڼه واړوی)

بریالی شو،زمونږ دلرغونی ، هیواد په پنځه زره کلن تاریخ کی‌یی نوی پانه راواړو له او زمونږ د ویاړلی هیواد دزیار- ایستو نکی انسان په گټه یی ددغی خاوری د سمسور تیا او آبادی له پاره لاره خلاصه کړه.

زمونږ کار گران، بزگران او نور زیار ایستو نکی له دی، ورو ستەد خپل هیوادخاوندان دی او هغه څه چی د خپل تندی په خولو او دشرافتمندانه‌گټور کار په وسیله منځته راوړی په دوی پوری اړه‌لری .

په دغه‌څه دپاسه اتومیاشتو کی‌چی دثورد ستر انقلاب‌څخه تیریږی دافغا نستان‌د خلکو‌په گټه داسی ستر کارونه شوی دی چی د هیواد په تیر تاریخ کی‌دسلگو نو کلونو په جر یان کی هم د هغو ی د اجرا کیدو حتی تصور هم‌نه کیده.دانقلابی شورا فر مانونو اونوروپه‌لس- گونو گټورو اقدا ماتو زمونږ خلك دفیوډالی څو بیړیو لــه مریتوب او ډول ډول ظلمونو څخه‌و ژغوړل . او س‌دخلکود خپلواك او نیکمرغه ژوند په‌لار کی زیات خنډونه له مینځــــه تللی دی. باید وویل شی چی یوازی‌د شپږم، اووم‌او اتم‌نمبر فر مانو نوپه ذریعه له‌یوسلو پنځوس زره‌میلونو څخه‌دزیاتو افغا نیو گټه دافغا نستان‌زیار- ایستو نکو تـه رسید لـی‌ده.

ددغو سترو پیښو دپیل‌ټکی چی زموږ دهیواد تاریخ پـراِی ویـــا ړی دا فغا نستان دخلق ددموکرا تیك گوند ینـســټ ایښودل اود هغـه دلـومـړی کنگری غونـډه وه .دگـونـد دلومړی کنگرای څخه دهیوادد تاریخ دستری پیښی یعنی د ثور دستر انقلاب تر وختـــه پوری زمونږ گوند دتکا مـــل سختی لاری ووهلی چی‌زمونږ دگوند دلومړای کنگری دغونډی دور څی څوا ر لسمه کلیـــزه نن له‌غرمی وروسته پـه‌د و و بجو دگوندی ساز مانونو پـه وسیله پیل کیږی .

زمونږ ویاړلی گوند دخپل تأ سیس دلومړیو مبار زو په بهراوونو کی بیل بیل سازما- نونه او جلا جلا حلقی جوړی‌او هغوی ته‌یی ارتباط سره‌ورکړ. یو شمیر کسانو په‌دغه مرحله کی‌هم دکارگری طبقی په دوران جوړونکی ایدیا لوژی باندی‌د طبقا تی مبارزی دادامی جرأت اوتوان په ځان کی نه لیده‌نـــو په‌یوه یا بله پلمه یی خپل‌ځان دخلکو دمبا ر زیتو څخــــه گـوښـــه کـړ .

خو مبارز اودخلکو له‌ارمانو سره وفادار ملگری که څه هم دگوندد جو ړیدو په پیل کی‌له هیواد څخه‌لیری‌ؤ، دکار گری طبقی‌له هیلو اود کارگرای‌طبقی له‌گوند سره‌یی‌دخپل پیوستون څخه مونږ‌ته خبر راکړ په‌دغــه مرحله‌کی‌هم دسلطنت د ظالم- دربار واکوالانو زیار و ایستته چی ددغه کارگری تـهـضـت مشر توب دخپلو‌نازولیو دنفوذ په‌وسیله تر لاسه کړی او هغه په خپل ځان پوری وتړی خود افغا نستان د خلق‌دمو کراتیك گو ندد کار یگرو دطبقی‌دعلمی اید یا لو ژی په رڼا سره‌دغه ډولی حیلی اود سیسی شنډی کړی او خپلی ودی او تکا مل ته‌یی ادامه ورکړه .

دطبقا تی آگا ها نه مبارزی دسختید و په جر یان کـــی‌د افغا نستان دخلق دمو کراتیك گوند لو مړی کنگره جو ړه شوه. بیخی څرگنده وه چی‌د فیو ډالی ا شرافیت پـــوری تړلیو کسانو کو ښښ کاوه چی‌پد غه کنگره کی‌هم‌د خپلو بادارانو په طبقا تی گټه هلی ځلی وکړی اود گوندد‌مشرتابه ترلاسه کولو لاره ځان‌ته اواره کړی چی‌د گوند د مبـــارزو را تلو نکو جریا نونو په ډیر ښه ډول‌دغه‌حقیقتو نه‌دهنداری په څیر وښوو ل . له هغـی وروسته جی‌د افغا نستان‌دخلق ددمو کرا تیك گوند لو مړی کنگره په بری سره پای‌تـــه ورسیده او په‌کار گری انقلابی نړی کی یو بل وروړ گونـــد سرراپورته کړ‌دگو ند وده‌ډیره گړندی وه اود نفوذ لمن یی ډیره زیاته خوریده‌په اشرافیت پوری تړلیو اود سلطنتی‌دربار لیری او نژدی تا لی ځتهواود طبقا تی مبارزی اود ټول‌هیواد دخلکو تر مینځ د طبقا تــی پیوستون دښمنا نو ډول ډول خنډو نه رامینځته کـــول اود گوند دمرام او اساس نا مــی دزیار ا یستو نکو خلکو پــه منځ کی د گوند دکارد طرزاود گوند دمرکزی کمیټی‌دپرا ختیا دمسأ لو په‌سر یی گوند لـــه زیاتو ستو نزوسره مخامخ‌کړ. سره له‌دی هم گوند له دغـو کشالو څخه په‌بری اوسرلوړی سره ووت اوله هغه څخه چی دافغا نستان دخلق دموکراتیك گوند دفاع کوله،په عمل کی‌یی هم ریښتینی مصداق پیدا کړ.

دافغا نستان د خلـــق دمو کراتیك گوند په ټینگیدو او غښتلی کیدو اودهیواد په زیار ایستونکو خلکو کی‌دهغه په غوړیدوسره حاکمی ټو لنی ددغه گوند دټوټه کیدو په‌لټه کی شوی او غو ښتل یې‌چی دهغه‌په مشرانو او صفو نوکی

گډوډی‌راولی‌دخپلو‌معلوم‌الحالو ایجنټانو په مشری یی څو ځله دگو ند څینی غړی تیر ایستل اوله هغه څخه‌یی بیل کړل اود ډول ډول امتیازونو اونامطلوبو اړیکوپه لرلو سره‌یی د هیواد دکارگری طبقی دد غه مخکښ د ا فغا نستا ن د خلـــــق دمو کراتیك‌گو ند په ضد ډیر کلونه مبارزه وکړه اود گوند دمشر تابه په ویاړلو غړوباندی یی دخپلو بادارانو په دستور دخپلو پرو پاگندو سخـــت گوزارونه وکړل خود گوندد مشر تابه اود هغه د مبارزو غړو ا صو لیت او ریښتینوالی دخلکوددښمنانو د غه ټو لی هلی ځلی له‌خاورو سره برابری

ACKU

کړی. اود (کار گری طبقـــی مخکښې) دافغا نستان د خلق دمو کراتیك گوند دمبارزی په ډگرکی بریالی شو .

دداود دقدرت په وخت کی دتاریخ ددغه مستبد ټو لـــو تا ی ځتو هلی ځلی کولی چی د افغا نستان دخلقو د موکراتیك گوند داسی کمزوری کړی چی ژرله منځه پسی لاړ شی خود خلکو دد غو دښمنانو ټو لی مذبو حانه هلی ځلی دنا کامی سره مخامخ شوی. ځکه چـــی زمونږ گوند دساز مانی سیاسی اواید یا لوژیکی مبارزودویاړلی تاریخ په داسی ټینگ ښنسټ ولاړوو چی ورا نول یی دظالمانو دگوډا گیو له لاسه وتلی کارؤ.

دداود دا پالیسی چـــــی دامپر یالیزم او ارتجاع په پښو کی سر کیږ دی او ځـــــان ور وسپاری زمونږ گوند دی ته اړکړ چی په هیواد کی د خلقی انقلاب د بریا لیتوب په خاطر دښی تیاری نیولو له پاره نوی تاکتیکونه غوره کړی. دد غه اصولی تا کتیك په بر کت گوند وکړای شول چی د خلکود گټود دفاع دپاره بشپړ تیاری ونیسی.

په داسی حال کی چی په دغه فرصت کی هم د گوند دښمنانو دډیرو دسیسو او حیلو ځخـه کار وا خیست مگرویی نکړای ـ شول چی زمونږ دویاړ لی خلقی انقلاب (دثور د ستر انقلاب) دبریا لیتوب مخه و نیسی. دغه انقلاب دافغا نستان د خلقـو ددمو کراتیك گوند په وا سطه او زما په هدایت او لار ښوونه زمادپوه فعال او فدا کارشاگرد ملگری حفیظ ا لله امین پـــه قو مانده اوپه اردو کی دخلقی قو ماندانا نو او منصبدا رانو په زړور توب اوویا ړ لـــــو سر ښندنو بریا لی شو .

د ثور دانقلاب په بری سره هم د گو ند او خلقو په ضد دسیسی بندی نه شـوی اود گوند ښهرنی او دا خلی ټول دښمنان سره یو لاس شول او زمونږ دگوند اوزمونږد خلقی دولت په ضدیی په توطیو لاس پوری کړچی د کار گرو دوران جوړ وونکی طبقی اود نوی ډول گوند اصو لو ته دگو نـــدد مشر تابه پـــه وفـــا داری او رښتینوا لی سره د غه ټو لی دسیسی رابرسیره او شنډی شوی. زمونږ گوند دخپــــــل موجود یت په وخت کی دکارگر دطبقی د ا صو لی مبارزی ټولی ښې او ډو لونه په نظر کـــــی نیو لی وی اود خپل هیواد د ټو لنی د شرا یطو سره سم یی ٔه هغو ځخه کار اخیسته اوله ساز مانی او اید یا لو ژیکـــی هر ډول انحرا فو نو سره یی کلکه مبارزه وکړه په ټو لو او ضاعواو حالاتوکی یی دنړی ـ والی خپلوا کی بخښو نکـــــو جنبشو نه تجربو ځخه استفاده اود خپلی طبقاتی جگړی پـــــه لارکی یی دکار گری طبقی دوران جوړوونکی اید یا لوژی دخپل کاراو عمل لار ښوونکی کړه.

دهمدغه اصولی اوپر له پسی ازمو یل شوی چلند د لا ری په تعقیبولو سره گوند په نسبتاً لنډوخت کی و کړای شول چی د ټول هیواد اود زیارایستونکو دگټو د رښتینی دفاع کوونکی گوند په توگه واوړی او ستری مسأ لی اود هغو په لړ کـــــی دسیاسی قدرت دترلاسه کولو مسأ له ده، پخپــل خـــلاق او ابتکاری شکل حل کړی. او هغه انقلا ب یی په خپل هیواد کی بر یا لیتوب ته ورساوه چی په خپله نوع په نړی کـــی بی ـ ساری اود افغا نستان خاص ځر گندوی دی .

په او سنیو شرا یطو کی د افغا نستان دخلق دموکراتیك گوند د گران هیواد دکارگرانو بزگرانو اونورو زیارایستونکو په نماینده گی سیاســـی قدرت لاس ته ور وړی دی اود فیو ډالی له شرمه ډك پاتی شوی میراث په ضدمبارزه کوی اود لوږی، نارو غی، ناپوهی اود ټولنیزو ـ غیر عادلانه اړیکو په ضدپاخه کارونه کوی اودکور نی ارتجاع اود امپر یا لیزم د دسیسو په ضد دافغا نستان دخلقو دهر اړخیزی جگړی لار ښوونه کوی. دگوند ښنسټ باید د دا سی جوړ وونکی ر غو و نکی قوت په تو گه تکامل وکړی چی خپلی د غه د ر ند ی و ظیفـــــــی د افغا نستان دزړورو خلکو اود تر قی غو ښتو نکو بشر یت په و ړاندی په سر لوړی او ویا ړ سره پای ته ورسوی.

ملگرو !

په او سنیو شرا یطو کی هر چیری چی یاست ستا سودهر یوه وظیفی ډیری درنـــدی او سختی دی .اودهغو سر ته رسول له ویاړه ډك دی. په داسی حال کی چی دافغـــا نستـــــان دخلق دموکراتیك گوند د لو مـړی کنگری د ځوار لسمی کلیزی له امله تاسو اود هیـــواد زړورو خلکو ته خپلی ښی مبار کـــی وړاندی کوم. هیله مندیم دغه را تلو نکی لارښوونی د خپل انقلابی کار اومبارزی سر مشق وگر زوی ؛ :

په هر ځای او هر دریغ کی چی یاست په عمل کی په خپلو لو ړو او عالی اخلا قو سره د افغا نستان د خلکو د رښتینو خدمتگارو په توگه ځانو نـــه

(پاتی په ۳۵ مخ کی)

ACKU

دافغانستان دخلکو ددموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی منشی ، دصدراعظم مرستیال او دبهرنیو چارو وزیر حفیظ الله امین کله چی دکابل ننداری په تالار کی د افغانستان دخلکو دموکراتیک گوند دلومړنی کنگری دخوار لسمی کالیزی دنمانځنی په درنه غونډه کی وینا کوی.

د صدراعظم مرستیال او دبهرنیو چارو وزیر حفیظ اللـه‌امین وویل:

ګوند اوتره کی جسم اوروح دی جسم اوروح یوله بل نه بیلیدلی نشی

کابل : زمونږ د هیواددستر او اتل لارښود، دمرکزی کمیټی دعمومی منشی او دافغانستان دخلکو ددمو کراتیك ګوند(په هیواد کی دکار ګری طبقی مخکښ) مؤسس دانقلابی‌شورا د ر ئیس او صدراعظم، نورمحمد تره‌کی ، په ویناسره چی د جد ی د ۱۱ نیټی په بیګا ه یی دافغا نستان دخلکو دراډیو تلویزیون له‌لاری وکړه دافغا نستا ن دخلکو ددموکراتیك ویاړ لی ګوند دلومړی کنګری څوارلسمه کا لیز ه د جد ی په ۱۱ ورځ په ټول هیواد کی په بی ساری درنده اوپر تمینه توګه ونمانځله شوه.

په هغه درند • غونډه کی چی له دی ا مله دکابل ولایت دګوندی کمیټی له خوا د کابل ننداری په تالار کی جوړه‌شوه، دافغانستان د خلکو ددموکرا- تیك ګوند، د مر کز ی کمیټی منشی د افغانستان ددموکرا- تیك جمهور یت د صدراعظم مرستیال او د بهرنیو چارو وزیر حفیظ‌الله امین، دافغانستان دخلکو د د موکراتیك ګوند د مرکزی کمیټی ،منشی دعامی روغتیا وزیر او دپلان جوړولو د چارو دوزارت وکیل ډاکتر شاه‌ولی ، دافغانستان د خلکو ددموکراتیك ګو ند د مر کزی کمیټی د سیاسی بیرو غړیو دانقلابی شورا او د وزیرانو د شورا غړیو د ولایتی کمیټی اود کابل دښار د ګوندی‌ناحیو منشیانو او غړیو ،دافغانستان د ځوانانو اوښځو دخلقی سازمانونو د رهبر ی رئیسانو او هیأ تو نو ، د افغانستان دخلکو د وسله وال پوځ یو شمیر لوړ ر تبه افسرانو، او دولتی لوړ رتبه مامورینو اود دوستو هیوادو یو شمیر سفیرانو ګډون درلود.

ددغی د رندی او پر تمینی غونډی په پیل کی دافغانستان ددموکراتیك جمهو ر یت دملی سرود ترانه خپره شوه او و ر پسی دافغانستان د خلکو د د موکراتیك ګوند د مرکزی کمیټی منشی د صد را عظم مرستیال او د بهرنیو چارو وزیـر حفیـظ ا لله(امیـن) دافغانستان د خلکـو د ستر مشر ، د افغانستان د خلکـو د دموکراتیك ګوند دمـر کـزی کمیټی دعمومی‌منشی ،دانقلابی شورا درئیس او صدراعظم (نور محمد تره‌کی) په دستور مستحقینو ته د څمکی دویشلو په باب دانقلابی شورا درئیس فرمان ولوست .چی متن یی دهمدی ګڼی په لمړی مخ کی خپور شوی دی.

دباختر خبریا ل زیاتوی‌چی دکابل ننداری تالار ز مونږ د ګران مشر نور محمد تره‌کی پـه عکسونـو ، دافغانستـان د دموکراتیك جمهوریت‌په ملی بیرغونو ، او انقلابی شعارونو چی په سروټوټو لیکل‌شوی‌وو ښکلی کړی شوی ؤ .

کـله چی حفیظ ا لله امیـن دخپلی ویناداورولو لپاره‌دکابل ننداری دستیج لور ته تلل‌ټول حاضرین ودریدل په پرله پسی چك چکو ،دګل‌پاڼو په‌شیندلو، دانقلابی شعار ونو په ورکولو اود هورا په نارو سره یـی هغوی بدرګه کړل .

او دافغانستان دخلکو ددمو- کرا تیك ګونددلو مړی کنګری دڅوار لسمی کالیز ی له امله یی‌دخپلو خوښیواوخو شا لیو نه ډك احساسا ت څر ګنـد کړل.

دافغانستان دخلکو دد مو- کراتیك ګو ند دمر کزی کمیټی منشی دصدراعظم مر ستیا ل اود بهر نیو چارو و زیـر وروسته له هغه چی د خپـل ګوند او خلقی دو لت په نسبت یی خلقی اود هیواد پا لنی‌تودو احساساتو ته ځواب ورکړ پـه خپله او ږده ویناکی یی داسی وویل:

دوینامتن

مبا رزو ملګرو ، زړه ورو دوستانو او ګرانو وطنوا لو! درنو میلمنو !

ویاړم چی دافغانستا ن‌دخلکو ددمو کرا تیك ګو ند(د هیواد کارګری طبقی مخکښ) دډ یرو ښـو ا و ډ یـر و یـا ړ لـو پر تمینو مراسمو څخه په‌یوه کی یعنی د خپل دغه‌ویا ړ لی ګـو نـد د لـو مـړ ی

ACKU

کنگری دجوړیدو دورځی د څوارلسمی کالیزی دنمانځنی په مراسمو کی ګډون کو م . دنړی دکارګری انقلابی‌نهضت په جنبش کی ددغی تار یخی ورځی له‌امله دافغانستان دخلکو ددموکراتیك ګوند دمؤسس ، چی دهغه دجوړیدو له ورځی څخه تر دی‌ګړی پوری ،د هغه ډیر ویاړلی لار ښود او دهغه دکنگری دلومړی ورځی‌څخه تر نن ورځی پوری ګوند ته دهغه دمرکزی کمیټی دعمومی منشی په‌توګه ښودنه کړیده .

دافغانستان ددمو کرا تیك جمهوریت دانقلابی شورا د رئیس اوصد راعظم ملګر ی نورمحمدتره‌کی حضور ته د افغا نستا ن دخلکو دد مو – کراتیك ګو ند دسیا سی دفتر او مرکزی کمیټی دغړو د هغه دمبارزو او زړورو کدرونو ا و صفو فو ، شر یفو کار ګرانو او نورو زیار ایستو نکو ته ډیری صمیمی خلقی مبار کی وړاندی کوم.

دافغانستا ن دخلکو د مو – کراتیك ګو ند په نړی کی لومړنی کار ګری ګو ند دی‌چی دخپل مو جودیت په ډیره لږه موده کی یی خلقی انقلاب،دثور ستر انقلا ب بریا لی توب ته رسولی دی،ددغه ګوندڅوارلس کلنو مبارزو ، دهغه د ستر لارښود خلا قی لار ښوو نی‌او دمرکزی کمیټی اود صفو فو د غړو رول په هغو خلقی تاکتیکونو سره‌چی په‌کاراچول شوی دکارګری طبقی د دوران جوړو نکی تیور ی اود هغی‌د عملی تکتیکونو پانګه زیا ته کړیده چی دستر اکتوبر له ستر انقلاب نه وروسته دنړی ډولو کار ګرانو ته هغه الهام– ښښو نکی منبع ،دپرمختیا یی هیوادو ټولو زیار ا یستو نکو ته ډیر ښه سر مشق ګید لی شی ، دد غو حقا یقو د عینی اوعلمی څرګندونی دپاره کله‌کله چی‌وخت پیدا کیږی د کارګری طبقی دعلمی تیور ی‌په رڼاکی هغه‌ځیرو، نن‌هم‌دطبقاتی مبارزی ځینو پرنسیپونو ا و فلسفی افکارو ته‌په پاملر نی سره په‌افغانستان کی دطبقاتی مبارزو له ځینو اړخو نو ا و خصلتو نو ، دافغا نستا ن د خلکو دد مو کرا تیك ګوند له رو ل او د ثور د انقلاب دبریالیتوب په برخه کی دملګری نورمحمدتره کی د تیسس له اغیزو سره تما س نیسم ، او دپو ها نو پا ملر نه په‌تیره بیا دداخلی اوخارجی سیاسی علومو دمینه و ا لو هغی ته ا ړ و م چی په علمی معیارونو اوعملی‌واقعیتونوسره یی ارزیابی کړی اودبحث‌لاندی یی ونیسی .چی دکارګری‌طبقی دعلمی تیوری په‌تکامل کی‌یوه مناسبه برخه اخیستل شو ی وی پدی باره‌کی غواړ م په‌لاندی ټکو خبری وکړم :

سیاست ،
دولت ،
ګوند،
انقلاب .
سیاست :

سیاست طبقاتی مبار زه منعکسوی اوپه متضادو طبقو باندی دټولنی په‌ویش سر ه منځ ته‌راځی پدی معنی چی د دښمنو ډلو لرونکی ټولنه کی دطبقاتو بیلابیلی ګټی رامنځ ته‌کیږی چی دسیاست‌دمنځ ته راتلو سبب کیږی.

له‌دی امله سیاست دټو لنی دطبقو ترمنځ یوه رابطه ده . او یوازی ترهغه وخت پور ی وجود لری چی طبقی شته خو په بیلابیلو طبقو پوری‌دمربوطو عناصر و ترمنځ ټو لی‌اړیکی اویا په خپله طبقی سیا ست ندی .

دمثال په‌توګه هغه بزګر چی دملاك له‌پاره په‌بیګاری‌بوخت‌دی دهغوی ترمنځ رابطه ټینګیږ ی چی د غه رابطه که‌څه هم استثماری ده، خوسیاست ندی په همدی توګه کپیتالیست ته دکار ګر خدمت چی‌دپرولتا ریا دکارقوت پیری او استثمار وی یی سیاست ندی .

استثماری مناسبات،اقتصادی ماهیت یعنی دطبقاتی ټو لنی تولیدی مناسبات دی .

اقتصادی مناسبات هغه‌وخت سیاسی مناسباتو ته تکا مل کوی چی یوبزګر یادبزګرا نو یوه ډله له یوه ملاك سره ددوی دبادار په‌توګه نه‌بلکی دفیوډالی نظا م پر ضد ،دټول فیوډا لی سیستم پرضد په‌مبارزه لا س پوری کوی اودټولی فیوډا لی طبقی اودهغی له‌دولت سر ه مخالفت کوی .

دغه راز دکپیتا لستی یا د کپیتالستانو دیوی ډلی پرضد داجوری دزیاتوالی‌له پاره د یو کارګر اویا دکارګرانو دیو ی ډلی مبارزه سیاسی نده خو د کپیتالستی نظا م‌اودکپیتالستانو دطبقی دتسلط پر ضد مبارزه سیاست دی .

نوله‌دی امله دطبقو ترمنځ‌په اړیکو کی دسیاست په‌تشخیص کی دغه دوه عامله مهم رو ل لری .

لومړی :دیوی طبقی بنسټیزی ګټی دهغو په بشپړ او ژ و ر شکل سره‌په سیا ست کی بیانیږی.

دمثال په‌توګه دکار ګر لپاره دګټی‌نه ډك دکاردقدرت پلورنه کوم مهم‌شی ندی، بلکی‌دکارګر بنسټیز هدف دهغی اجوری د اسارت دسیستم‌له‌منځه وړل‌دی چی په سیاسی مبارزه‌کی افاده کیږی باید په یاد ولرو چی‌هره طبقاتی مبارزه دیوه ټاکلی‌تولید دطرز له امله ارزښت لری چی په‌خپل متکامل شکل‌کی یو ه سیاسی مبارزه ده.

له‌دی امله سیاسی مبار زه دخپل ځان دژغورنی لپار ه د زیار کښو خلکو دمبارزی ډیره عالی‌بڼه‌ده له دغو ټکیوڅخه‌په ښه توګه څرګند یږی چی د هری‌طبقی‌سیاست‌دهغی‌طبقاتی دریځ څرګندوی‌او دهغی‌اساسی ګټی بیانوی .

دمثال په‌توګه کله چی‌دکارګر طبقه قدرت ته رسیږی دخپلو متحدو اومخالفو طبقو په‌ارتباط دخپل سیاست کورنی اوبهرنی نوری مسألی ټاکی .

۲ـ سیا ست دطبقو ترمنځ یوه‌داسی را بطه‌ده ،چی‌دخلکو په ذهنو نو کی تشکل مومی، دمثال په‌ډول پا څونونه او بزګری جګړی ، ترستم‌لاندی خلکو دملی ژغورنی مبارزه،او پرولتر ی انقلابونه، داجتماعی او ملی ستم دپای ته‌رسولو لپاره دخلکو د آرزوګا نو ضمانت کوی .له‌دی امله ده‌چی سیاست داقتصاد په خلاف د ټولنی دروبنا جز دی.سیا ست له‌نورو طبقوټولنیزوډلو ، دولت او ټولنیزو پدیدو سره په

ACKU

ار تباط کې دیوې طبقې یایوې طبقاتي ډلې آگاهانه سلوك دی، چې ددغې طبقې یا طبقا تــې ډلې دریغ او د هغــې گـټــې خرگندوي،او تولیدي مناسبات دهغه‌په‌ډیره اساسي اوپرله‌پسې بڼه منعکسوي ، پدې معنی چې سیاست نــه یــوازې اقتصـاد منعکسوي ، بلکې دهغه ماهیت هم‌افاده کوي ،له دې‌امله‌دنړې دکار گرانو مشر په ربښتیاسره ویل چې :«سیاست د اقتصاد متبلور اومتمر کز بیان دی »

خو سیاست‌له‌اقتصادي‌اړیکو څخه زیاتې مسائلې هم په‌برکې نیسې په طبقاتي ټو لنــه کــې ټولې ټولنیزې ا ړیکې په یوه بڼــه یا په بله‌بڼـــــــه، انقلاب‌او ارتجاع،جگړه‌اوسوله دخلکو او ملتو نو اړ یــکې ، اید یا لوژیکې چلندونه او نور سیاسي اړیکې لري ،له‌دې‌امله سیاست دټو لنیز ژوند فعال عامل دی .

طبقې‌او دټو لنې بیلا بیلې ډلې خپل فعالیتو نه دډول‌ډول موسسو او ساز مانو نو،لکه: سیاسي‌گو ندو نه، مطبو عاتو راډیو، تلــویزیــو ن او نــور د سیستمو نو پــه و سیله پــر مــخ بیا یــی .دحاکمو طبقوپالیسي تر ټولو دمخه‌د دولت‌له‌خوا‌تامینیږي‌چې مخالفې طبقې له هغې سره له‌د ښمنې ډك چلند کوي، دولت لـــــه سیاسي گوندو نو سره یــو ځای دسیاسي مبارزې په‌مرکز کې‌پروت دی ، دبور ژوا زی یو زیات شمیر ایدیا لو گان اود انار شیست متفکرین او پیتې بورژوا‌انقلابیون سیاست په‌زور سره را ټیټوي چې دا ناوړه غلطي‌ده. سیاسي بڼــې اود نفوذ میتودونه خورازیات دي البته ځر گنده ده ، چــې هیڅ و ا کمنه طبقه دخپــلې دیکتاتوري په‌پر مخ بیولوکې زور بیځې‌نشي پریښودلای،خو زور دهدفو نو دتامین یوازې بڼه نده . زور دانقلا بــې طبقو په ار تباطچې غوا ړي نوې ټو لنه جوړه کړي پــه پر نسیپ کې‌له هغه ار تجاعې زور سره چې غواړي نوي‌شې له‌منځه یوسي، تو پیر لـــري زور تل دیوه اقتصادي ځواك په‌توگه عمل کـوي له‌دې‌امله زور داقتصاد په ذریعه ټا کل کیږي . سیاست یوا زې‌هغه وخت ستره برخه در لودلی شي چې په اقتصا د باندې ولاړو ی دتاریخ دقــوا نینــو ضدسیاست ناکامیږي.زورهم د دولت له‌خوا تحقق مـومـي.

دو لت :

دو لت دټو لنې دداخــلې تکامل محصول دی ،چې پــه مادي تولید کې دبدلونونو له امله منځ ته‌راځي کله چــې‌د تولید دیوه طرز ځای بـــل تولیدي طرز نیسي دو لتــې سیستم بد لیږي دو لت تــل موجودنه ؤ. په لومړنی ټولنه کې چې خصوصي ملکیت او طبقې‌نه وې ،دو لت‌هم نه ؤ. ددولت مینځ ته‌راتلل اودهغه زیات تکامل له طبقاتي‌سختې مبارزې سره یو ځای ؤ .

دولت چې دطبقاتي‌ټو لنې محصول دی دطبقو په له‌منځه تلو سره زوال مومي چې هغه هم یوازې دبې طبقو پــه‌لوړه ټو لنه کې ترسره کیږي. د دښمنو طبقوپه‌لرونکې ټولنه‌کې ددولت سیا سي و سا یل لکه چې دنړۍ دکار گرانو مشــر وایي : «ما شین پریوې طبقې باندې‌دبلې‌طبقې دتسلط ساتل دی ».

داقتصاد له مخې دمسلطو یعنې دتولید دوسایلو لرونکو طبقو لپاره دو لت دمظلومو او استثمار شویو دتابع کولــو مقتدر ه وسیله ده .دو لــت چې ځر گند طبقاتي خصلــت لري ، درو بنا بنستیز جزدی، چې پر اقتصادي بنسټ‌ولاړدی او هر ه ممکنه وسیله پـکار اچوي چې دغه بنسټ‌وسا تي اوپیا وړې یې کړي .

دعامه قدرت شته وا لــی‌د دو لت‌دشته والي‌دلیل‌دی ،چې دټولو وگړو له‌ګټو څخه‌نــه ، بلکې دهغې طبقې دگټو چې د اقتصاد له‌مخــې مسلــطه ده، نما یندگي کوي او د و سله ــ وال پو ځاردو او ځا رندوي‌پر قدرت باندې ولاړ وي ،چــې وکولې شي دعامه ځواك پــه خلاف مقاومت وکړي.

دهرې‌استثماري ، مریيتوب فیوډالي ،کاپیتا لیستي ټولنې دو لت دو ظیفه لري، دنــورو طبقو په ار تباط پـــه‌هیواد کې دننه دواکمنې طبقې اوپه بهر کې دنورو هیوا دو پــه ار تباط‌گټې‌وساتي.له‌دې‌امله هر **دو لت دوه ډوله و ظیفې‌لري** کو رنې او بهر نې چې‌کو رنې وظیفه مهمه ده او ټو لــې بـهــر نــې چــا رې ټــاکې‌او پــه ربښتیا سره و پــل کیږي چې‌دهر هیواد بهر نې پالیسي دهغه دکورنې پالیسي دوام دی .

دو لتو نه دهغوطبقو له‌مخې چې‌خدمت ورته کوي ،اوهغه اقتصادي بنسټ چې په هغــه باندې ولاړ دی یو له‌بله سره تو پیر لري.دهغو څلور ډوله هیوادو نو څخه چې‌په تا ریخ کې پیژندل‌شویدي، مریيتوب، فیو ډا لــي ، کپیتا لیستي او سو سیا لیستي ،دهغودلومړیو دریو ډولونو په خلا ف چــې‌د استثمار گرانو دگټودفاع‌کوي، سو سیالیستي دولت دنوې بڼې یو دولت،دخلکو ربښتینې دولت دی .

دپر و لتاري دیکتــا تو رې دولت یاکارگرې دو لت،دهغه په ربښتینې معنی ،سوسیالیزم ته له کپیتا لیزم څخه‌دلیږدیدلو دمودې دو لت دی دپرو لترې دو لت دشته والې ددورې یــو خصو صیت په اقتصاد کې د تولید له‌یو طرزنه دژیات‌شته ــ والي اود پرولتاریا اوبورژوازي تر منځ کلکه طبقاتي یا په عام ډول د استثما ر شویـــو او استثمارگرانوتر منځ‌مبارزه‌ده دنړې‌دکارگرانو سترمشردبې طبقوټولنې په‌لوردپرمختیاپه‌باب وایي چې پرولتاریاددیکتاتوري له لارې پر مخ ځــې اولــه‌دې پر ته نشي کیدلا ی څکــه د کپیتا لستي استثما رگرا نــو مقاومت دکوم‌بل چاله‌خوا‌اویاله کومې بلې لارې څخه‌ما تید لې نشي .

گوند :

داهم ځر گند ه ده چــې د پرو لتاریا دیکتاتوري دکارگرې طبقې په علمي اید یالوژۍ له سمبال کار گرې گونـد څخه پر ته امکان نلري گوند دټولنې دیوې‌خاصې طبقې یوه برخه، یو جز یا سازمان دی چې‌ټوله طبقه یو له بل سره یومو ټــې کوي خویوازې دطبقې ډیرفعاله

ACKU

عناصر یو له بل سره متحدکوی چی دخپلی طبقی مبارزی ته لار ښوونه او دهغی دگټو دفاع کوی .

داهم لیدل کیږی چی خو گوند ونه‌دیوی استثمارگری طبقی نما یندگی کوی چی ژیار ایستونکی وغولوی چی تصور وکړی دهغوی تر منځ اختلاف شته په استثماری ټولنو کی دکار گرانو دغولو لو دپاره ځینی گوندونه دکارگرانو دگټو ددفاع دعوی لری چی په حقیقت کی دبورژوازی په خدمت کی دی . ځینی غیر پرو لتری گوندونه هم دارتجاعی یا لیسیوضد په ټاکلو شرایطو کی دریږی او دخپلو خلکو د ژوندانه د ښه وا لی لپاره هلی ځلی کوی‌خو یوازی‌یو گوند په پرله پسی ډول او تر پا یه پوری دکار گری طبقی اونورو ژیار ایستو نکو دگټو دفا ع کوی ،چی دکار گر ی طبقی په دوران جوړوونکی ایدیالوژی سمبال کارگری گوند دی .

دا گوند پرمخ تللی برخه اوپه لوړه تو گه دکار گری طبقی تنظیموونکی دی چی دهغی د ژوندانه گټی ښیا نوی او په علمی انقلابی تیوری‌سمبال‌دی. داگوند داستثمار گرانو دځواك درانسکور ولو ،دپرو لتا ریا ددیکتا توری دټینگښت اوپیاوړ تیا او دفرد له‌خوا دفـرد له استثمار نه دخلاصـی او بی طبقو ټو لنی دجوړ و لو دپاره دکار گری طبقی مبارزه رهبری کوی .

انقلاب :

انقلاب دټولنی په ژوند کی کیفی او بنستیز بد لون دی . داکتوبر دانقلاب ستر لار ښود وایی:«هرانقلاب دخلکو دپراخو پرگنو په ژوند کی کلك او سملاسی بدلون دی».

دهر انقلاب دبریالیتوب د پاره په مادی شرایطو سر بیره د ذهنی شرایطو شته‌والی هم حتمی دی چی په عمومی توگه دلوړو طبقوترمنځ ژورکړکیچ‌له عادی حد څخه دغوښتنو زیات سختوالی اودخوریدلومحرومیت او تاریخی خپلوا ك عمل ته د خلکو پراخه جلبو ل دی .

د اکتو بر د انقلاب ستر لارښود ویلی دی « چی ددغو ټولو عینی شرایطو مجمو عه انقلابی حالت یادیږی »

په ټولنیز انقلاب سره د ــ ټولنی یو ټولنیز اقتصادی فورمیسیون بل ټو لنیز ، اقتصادی فورمیسیون ته بدلون مومی. دټولنی دیوه استثماری ټولنیز اقتصادی فور میسیون بل استثماری ټولنیز اقتصادی فـور میسیون تـه‌بدلون دتـولید دقدر تـو نو د تکامل له‌مخی په حتمی تو گه سر ته رسیږی . خو سوسیا ــ لیستی انقلاب داستثما ری ټو لنیز اقتصادی فور میسیون دفرد څخه دفرد داستثمار نـه خلاص ټـولنیز ا قتصـا دی فو ر میسیو ن تـه را ــ دیکال بدلون ،یعنی سو سیاـ لیز م دی .

سوسیالیستی انقلاب دانقلابی شرایطو لـه منځ تـه راتـلو او دکـار گـری گوند له آگاهانه مبارزی پرته چی دکار گر ی طبقی پـه علمی‌ایدیا لوژی سمبال و ی، امکان نلری .له‌دی امله‌سوسیاـ لستی انقلاب دکارگری طبقی تاریخی رسالت دی‌چی دخپل انقلابی گوند له ځوا ، رهبری شوی‌وی.

اوس ددغو علمی اوفلسفی حقایقو په رڼا کی‌دثور له‌انقلاب نه لږ څه مخکی دافغانستا ن دخلکو ددمو کراتیك گوند پـه تاریخی پیښمو لنډ نظر ا چوواود درنو پوهانو قضا وت ته یـی وړاندی کوم‌چی‌دعلمی‌ سو سیاـ لیزم داصولو اوقوانینو پـه چوکاټ کی په‌هغـو قضا وت وکړی .

دافغانستان دتاریخ پـه او ږدو کی زموږ زړه وروخلکو داستبداد ،استعمار اوامپریاـ لیزم په مقابل کی له فداکاریو او قربانیو نه ډکو مبارزو ته دوام ور کړیدی چی زمـو ږ د هیواد دتاریخ پاڼی پری ښکلی شویدی اود هیوادمیرنی بچیان په‌هغو ویا ړی .

دافغانستان خلکو خپلی دغه اتلوالی مبارزی کله پټی اوکله ښکاره ،کله‌په منسجمو بریدونو او کله‌یی دتیتو گو زار و نوپه بڼه‌کله په‌منظمه توگه اوکله یی په غیر منـ ـمه بڼه،اوان‌یوه‌موده یی په متشکله توگه هم پرمخ بیولی دی .

خو زموږ دفدا کارو خلـکو مبارز ی دشلمی پیړی ترپنځمی لسیزی پوری هیڅکله دداسی یو گوند له‌خوا ، چی د یوی خاصی طبقی نمایند گی‌یی‌کوله رهبری شوی ندی !وان تردی وخته پوری‌ددوی دمبارزو پـه تاریخ کی دگوند کلمه دهغی‌په رښتینی‌مفهوم په کـارنـه وه اچول شوی .

دشلمی پیړی‌د پنځمی‌لسیزی په وروستیواود شپږمی لسیزی په لومړیو وختونو کی‌وو،چی‌د لومړی ځـل لپاره د گـونـد علمی مفهو م ز مـــوږ د هیو ا د په سیاسی ادبیاتو کی تربحث لاندی ونیول شو چی‌په هغه کی ستر رول زموږ ستر مشر ملـگری نـورمحمد تره‌کی درلوداو ددی‌ادعاډیرښه شاهدد(انگار)په‌نامه جریده‌وه، چی دویښی زلمیانو دگوند لـه خوازموږ دگران ملگری‌په‌فعاله برخه اخیستنه خپریده. همدا وخت و چی دسیاست مفهوم په رښتینی توگه تکامل کاوه، څکه په هیواد کـی دوا کمنو ټـولنو ضد اود واکمنو طبقو ر هـبـر ی کـو و نـکـو مبارزو پـر ضد په جـټـکـی سره پر مختیا مو ند له‌و زموږ خلکو په آگاهانه توگه دفیوډالو واکمنو ، ستمگرانو له واکمنی څخه دخلاصون لپاره ورځ پـه ورځ زیاتیدونکی برخه‌اخیستله همداوخت ؤ، چی‌سیا ست د هیواد دبیلابیلو طبقو ترمنځ‌د اړیکی اود اقتصاد دلنډ یز په توگه په آگـاهانه ډول نظـر جلبوی چی دهغه زیات ویـاړ زموږ گران مشر لری .

دشلمی پیړی دشپږمی‌لسیزی په وروستیو اود اوومی لسیزی په لومړیو وختونوکی له‌افغانی ټولنی څخه دملگری نورمحمدـ تره‌کی دژور درك اود هغوی له‌خوا دکار گری طبقی دایدیاـ لوژی ،دپوره هضم له‌امله‌ددغی خلاقی تیوری په ساحه کـی د ځانگړو نوښتونو سبب‌شوه. پدی معنی چی‌په افغانستان‌کی فیوډالی‌نظام‌تسلط درلوددتولید دقوتونو له‌نسبی ودی‌اودهیواد له لږو کار گرانو سره زمونږ دټولنی دځانگړو خصوصیتوـ

ACKU

نوپه‌نظر کی نیولو سره‌دکار- گری طبقی دعلمی تیوری دعامو قوانینودتطبیق په فکرکی شو.

په دغه وخت کی چی په افغانستان کی‌له کپیتالیزم‌څخه سوسیالیزم ته‌په تیریدلو کی دکار گری طبقی‌رول نشومطرح کیدلی ملگری نورمحمد تره‌کی دکارگری‌طبقی‌گوند، دافغانستان دخلکو دمو کراتیك گوند جوړ کړاو سیاست یی دهغه په ربښتینی معنی یعنی د سیاسی ځواك لپاره‌دطبقودگټودبرخورد په توگه را منځ تـه کړ .که لږ واقعبینانه فکر وکړو،دنړی ټولو خلکو ته چی له افغانستان سره په نسبی‌توگه‌ورته شرایط لری ډیر الهام ښښونکی دی.چی ملگر ی نور محمد تره‌کی درك کړه چی‌ان په فیوډالی شرایطو کی کولای شو چی دهیواد له کارگری‌طبقی‌گوندسره‌داستثماری نظام په ضد مبارزه وکړواول سلطنتی ځپه کوونکو شرایطو سره یی داسی چلند وکړچی دکارگری طبقی دنوی ویاړلـی گوند دلو مړی کنگری‌دجوړیدو امکا نات بـرا بـر کـړی اود ۱۳۴۳ کال دجدی په۱۱د۱۹٦۵ عیسوی کال دجنورۍ په لومړی نیټه یی دکابل ښار په‌څلورمه کارته کـی په خپل کور کـی دافغانستان دخلکوددموکراتیك گوند لومړی کنگره جوړه کړه.

پـــدی کنگره کی ملگـری نورمحمد تره‌کی درایو په‌اتفاق دکنگری له‌خوا دمرکزی کمیټی په‌غړیتوب او د مرکزی کمیټی په‌لومړی پلنوم کی‌دراً یو پـــه اتفاق د افغانستان د خلـکـو د د موکراتیك گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی په‌توگه وټاکل شوچی‌ترنن ورځی‌پوری خپلی دغی وظیفی ته‌په دوام ورکولو سره یی‌دافغا نستـان دخلکـو د دموکـراتیك گـوند ټول غړی ویاړلی دی .

دافغا نستان‌دخلکوددموکراتیك گوندد‌نامه‌په‌ټاکلو کی دهغه‌په‌کار گری ماهیت سره زموږ دغـــه غوره ملگری غوښ رول درلود.

له‌کنگری څخه وروسته‌دگوند دمبارزو په جریان کی زمـوږ ستر ملگری‌په‌دغو دریواصلونو باندی ټینگار کاوه. دطبقاتـی مبارزی لازیــاتول ،دکارگری طبقی دعلمی تیوری اوترټولو دمخه‌دهغی دفلسفی‌برخی زیات خپرول زموږ دگوند بریـالیو تجربو ددغو دریو اصلونو تا- کیدی ربښتینوالی ډیرښه ثابت کړچی نن‌افغانستان ته په‌ورته ټوله نړی کی دزیات تائید او تعمیل وړ دی .

زموږدگوند دمبارزوپه اوږ- دوکی زموږ سترملگری زموږ دخلکو خویونو او زموږ دټولنی جوړښت ته ډیره پاملرنـــه در لوده .هره شیبه یی دغه معیارونه په نظر کی درلودل‌او هیڅکله یی حـکـم نه کـاوه ســر بیـره پـدی د نـادرداؤد سلطنتی‌کورنی، دستمگردولت‌د طبقا تـی لا عـلـی التعییـــن او اجتماعی ما هیت پیژندلوته ډیر زیات متوجه وو ، او دهغه دما هیت په پوره‌پیژندلو باندی یی آگاهانه تسلط درلود او یا داچی تل به‌یی ددولت په باره کی ټول کلاسیك تحلیلات پـه نظر کی نیول، په مشخصه‌توگه له‌امپریالیزم او توری ارتجاع سره ددولت درهبری ارتباطته متوجه وو .

زموږ ستر مشر لکه‌چی په ټول افغانستان کی دطبقاتـی مبارزو زیاتوالی‌ته‌سخت متوجه وو، دگوند دننه یی هم دطبقاتی ماهیتو نو او اجتماعی اړیـکو انعکاسو نه په ژوره توگه په نظر کی نیول‌اوهیڅکله یی‌امکان نه ورکاوه، چی گوند دحاکمو ټولنو په خدمت کی ودریږی، ستمگر دولت که هر څومـــره هلی ځلی وکړی چی دهیواد دکار گری جنبش مشر توب دهغوی ددرباریانو دستـر گو دکسو لاسس ته‌ورشی دهغه‌پوره باور له مخی چی زمــوږ ستر ملگری په خلکو اود زیار کښانو دبچیانو په غو ړیدلو استعدا- دونود رلود، دفیو ډالی دولت درهبری کوونکو ټولنو ددغـو هیلو دترسره کیدو امکان یی نه‌ورکاوه .

دغه سبب و، چی تل یی‌خپلو ربښتینوملگروته طبقاتی‌مفکوری تلقینولی اوپه خلکو کی دخپل ویاړلی گوندپه واسطه دطبقاتی مبارزو سختوالی به لټه کی وو.

زموږ ستر ملگری دگوندپه رول‌کی طبقاتی انقلابی مبارزو ته زیات ارزښت ورکاوه ..

دگوند رول یی دتودو دپه خپل سر جنبش په ارتباطنه محدوداوه، عقیده یی لرله چی- گوند په سم طبقاتی کار سره کولی‌شی، دافغانستان‌دزیار - کښانو ملاتړجلب‌کړی .پوهیده چی‌په هیواد کـــی خپل سری جنبش ، په نطفه کی دی‌اود هغه دپراختیا دپاره انتظار،چی گوند یی رهبری کړی انقلاب شاته لویږی لهدی امله یی تل سپارښت کاوه،چی‌دزیارکښانو په‌کور نی کی دهرنوی زیږیدلی بچی په غوږ کی‌طبقاتی مبارزه پیل کړی .

زموږ گران ملگری چی گوند یی رهبری کاوه دخپل ویاړلی گوند دمبارزو له پیل څخه په کارگری مبارزو باندی‌دپرولتاب ریاددیکتاتوری له امله زیا ت ټینگار کاوه .

زموږدټولنی دشرایطوپه‌نظر کی نیولو سره یی پدی عقیده نه‌لرله چی‌باید په‌لومړی‌پړاو کی ددمو کـراتیك جنبش مشر ی هریوه قشر اویا غیرپرولتری طبقاتوته ورکړی بلکی دخپلو گوندی مبارزو له پیل څخه‌یی په انقلابی مبارزو کی دکارگری طبقـــی له ر هبـــری د هغـــه په نمایند گی‌دافغا- نستان دخلکو دموکراتیك گوند له رهبری‌سره مینه‌لرله‌اودکار گری طبقی په گوند باندی یی په پوره ډاډ زور اچاوه .

زه تاسو ټول‌مبارز اوزړه‌ور- ملگری اودوستان دغی‌موضوع ته متوجه کوم، چی‌په‌ټولو کار- گری انقلابی مبارزو کی‌په ډاگه څرگنده ده ،چی انقلابی گوند دخلکو کارگری نهضت،رهبری کوی‌چی بر یالی شی ، گـو ند انقلاب نه کوی، بلکی دخلکو انقلاب رهبری کوی خو زموږ ستر ملگری په‌دغه انقلابی اصل باندی په پوهیدو سره عقیده نه لرله چی باید دومره انتظار وایستل شی‌چی پخپله دخلکو جنبش دومره وده‌وکړی چـی گوند هغه ته دبریالیتوب په‌لور لاربښوونه وکړی‌بلکی‌گوند باید دخلکو بالقوه او بالفعل ملاتړ ترلاسه کړی.ترهغه وخته‌پوری چی گوند په خپله انقلاب پیل

ACKU

کوی. دخلکو دباور وړشی‌چی په دغه حال کی گوند انقلاب کوی‌اودخلکو دملاتړ وړوگرځی زموږ دستر مشر دغی عقیدی دنور په ستر انقلاب کی‌په ښه توگه تحقق وموند اوددغه دیالکتیکی اصل په پیروی سره دنوروهیوادو دخلکودبریالیتوب لپاره دپوره ډاډ وړ مصداق شوه .څکه‌د افغانستان په شان شرایطو کی امپریالیزم اوارتجاع زیارباسی چی دخلکو غوږ څنگ داسی مسموم‌کړی چی له فرد نه دفرد له‌استثمار څخه خلاص نظام ته تیریدل تریوی اوږدی مودی پوری ناممکن کړی خود هغه گوند دانقلابی دریخ بیاوړتیا چی دخلکو ملاتړ ترلاسه کړای شی دغه اصل ته‌یی تحقق ورکاوه. چی گوند کولای‌شی دانقلاب‌دبریالیتوب لپاره دخلکو پراخ ملاتړ جلب کړی. هیله‌ده دغه‌طرحه‌دکلکی‌اوزوری پاملرنی وړ وگرځی چی دافغانستان په شان شرایطو کی یی خپل حقانیت ثابت کړیدی .

زموږ ستر ملگری دافغانستان دخلکو په‌ټولنیز ژوند کی دځواك اساسی مرکز چی ظالم دولت له منځه وړلی شی‌پیداکړ مخکی تردی په ټولو هیواد و کی انقلابی ځواك دپرولتاریا کارگری‌وه‌او اوس هم‌ده. کار-گری انقلابی مبارزی هم‌داسی عیاری وی چی باید دپرولتاریا دودی امکانات منځ ته راشی‌او دغه پروسه چټکه شی چی دپرولتاریا په‌طبقاتی آگاهی سره دکارگری انقلاب بری میسر شی ،دولت له منځه لاړشی .

و سله وال‌ځواك ورك اونوی جوړ شی .

خو زموږ گران مشر دافغانستان په پر مختیا یی ټولنه کی درك کړه چی دپرولتاریا د طبقی په‌علمی ایدیالوژی باندی دهیواد داردو په سمبالو لو او دکارگر دطبقی دنوی طراز گوند په‌ساز ماننو کی دهغه په متشکلو لوسره کولای شو ،کارگری انقلاب سرته ورسوو ، چی‌په هغه کی اردودستمگر دولت‌دنسکور ولو رول ،چی دپرو لتاریا له خوا تصور کیده ، هم‌تر سره کړی .ارد و باید ماته نه‌کړو بلکی اردو باید خلقی‌اوانقلابی کړو زموږ ستر ملگری دا سی وکړه اود هغه له مخی یی گوند رهبری کړ چی دنور ستر انقلاب بر یالی شو :

زموږ ستر ملگری ،دافغانستان په شان ټو لنو کی دانقلاب کلا سیکو شرایطو ته هم خاصه پاملر نمو کړه‌پوهیده چی دجنبش او کا ر گر ی گوند، دچټکی پیا وړ تیا یو ډیر مهم عامل دهغه در هبری دغړ یو سیاسی او اجتما عی تقوا ده .

په افغا نستان کی داجتماعی شرایطو په ارتباط سره هم

زموږ گران ملگری او مشرپراخه پوهه در لوده او باور یی‌درلود. چی دپر مختیایی هیوادو په شرایطو کی‌د خلکو نا خو ښی دهغو په‌بی تفاوتی کی نغښتی ده‌اود کار گری‌طبقی دنوی‌طراز گوند د مثبتو دو دو نو اود خلکو ددموکراتیکو ارزښتو نو په ر عایت کولو سره ، دهغه دپوره ملاتړدجلبولو امکان‌شته.

زموږ ستر مشرپوره در ك کړی وه ،چی دافغا نستان به شان په پر مختیا یی ټو لنو کی چی تر اوسه لا د کپیتا لیستی نظام امپر یالستی پړا و ته ندی رسید لی ،دهغه انقلاب‌د بر یالیتوب شرایطچی کارگری دولت ټینگ کړی بیخی به‌ځان پوری مختص‌دی په تیره بیاد غه حقیقت هم دپاملر نی وړ دی ، چی پرو لتاری دولت چی د کار گری‌طبقی د نوی طراز گوند له خوا په فیوډالی ټولنه کی جوړ یږی دولت له فیوډالیزم نه سوسیا لیزم‌ته دلیږدولو موده ده نه‌له کپیتالیزم نه سو سیا لیزم ته.

پدی توگه ټو لنه‌په‌یوه‌وخت کی دوه تاریخی دوری شا ته پریږدی چی زمو ږ خلقی دولت ددغو کار گری حکو متو نو دبنی ډیر ښه‌او لو مړ نی ممثل دی .

دملگر ی نور محمد تره کی بل خلاقیت دگوند دمبا ر زو غړ یو په پیژند نه اود هغوی دپر له پسی کارهمیشنی‌تعقیب وتل یی صا دقانه چلند کاوه هیڅکله یی دورا نکاری‌سلوك نه کاوه او تعمیری امکا ناتو ته یی ډیر ارزښت ور کاوه .

په انقلابی کار ونو با ندی په کلکه در یده اود ځوا نا نو دروزنی په حاطریی پراخه‌فصا برابر وله دهر چا طبقا تی ماهیت یی په نظر کی درلوده خود افغا نستان‌په خپرشرایطو کی یی خپل ټو لنیز ار تباطاته ټولو نه زیات مهم باله،دگوندی کار به طرز کی دگما تست نه ،دشرایطو له غو ښتنو سره سم یی گو ندی فعالیت عیاراوه چی گوند یی دبر یا لیتو ب په‌لوری دثور دستر انقلاب‌بری ته رهبری کړ او نن ورځ هم زموږ گوند دخپل دغه ستر لار ښود دمشر تابه ویا ړلری.

زموږ ستر مشر تل دمبارزو بیلا بیل شکلو نه یوله بل سره تلفیق کول هیڅکله یی دتسلیم طلبی دپر مختیا امکان نه به گوند کی لاره نه ورکوله او دهر ډول ما جرا غو ښتنی مخه به‌یی نیوله تل یی موضو عگا نی دیا لکتیکی څیړلی.

خود کارگری مخکښی گوند له تیوری سره سم دافغانستان په شرا یطو کی دکار گری انقلاب په‌خاطر له گوریلا یی جگړو سره موا فق‌نه و. ویل به یی چی‌دتودی ارتجاع دتاریخی سا بقی اوله امپریا-لیزم سره دهغی دپیو ستون‌له

احمد شاه «وحدت»
Ahmad Shah WAHDAT
Mobile: 0700252598
E-mail: ahmadshahwahdat2@yahoo.com

مخی په گوریلایی جگړی سره سیا سی قدرت په نیما یی‌لاره کی له لاسه ځی دا پدی معنی نه‌وه ،چی یوازی په سو له‌ایزو مبارزو یی تکیه درلوده، بلکی ویل یی چی گوند باید داسی رهبری او چمتو شی،چی انقلاب په رڼا ورځ پیل کړی‌او بر یالی یی کړی ،چی سیا سی قدرت په مستقیمه توگه کارگری طبقی ،دهغی په نمایندگی دکار گری طبقی گوند ،دافغانستان دخلکو دمو کرا تیک گوند ،دهیواد دکار گری طبقی مخکښ ،ته ولیږ دیږی چی‌دثور په انقلاب کی بیخی دا سی وشول .

په‌گوندکی اشرافیت‌د دربار یانو دستر گو کسوزمورږدستر مشر له دغه چلند سره ژور مخا لفت در لود له گو ند نه بیل شول ،او دسلطنتی در بار په پراخه برخو ر داری سره یی زمورږ دستر مشر په ضداو زمو ږ دو یاړلی گوندپر ضد په کلکه مبا رزه پیل کړه خرنگه چی زمو ږ دستر مشر تیښسو نودافغانستان په خیر دیو هیواد له شرا یطو سره بیخی‌سمون درلود، دنادر،داؤد ددر با ریا نو ،دبچیا نوټولی نا وړه هلی ځلی نا کامه‌شوی سلطنت او امپر یالیزم که هر څو مره هڅه وکړه چی دافغانستان دخلکو دمو کرا تیک گو ند زمورږ دستر لار ښو د له ځنگ څخه دمعلوم الحاله عنا صرو په څو ځلی لری کیدلو سره‌کمزوری کړی‌خوهر ځلی چی څو نا مطلوب عناصر زمورږ له گوند نه ووتل زمورږ دمشر گرا ننبت او ز مورږ دگوند دریځ دخلکو ترمنځ لوړیده او جر ړی یی هری خوا ته غزیدلی، زمورږ ستر مشر په خپلی ټولنی یاندی‌په‌پوره‌خبرتیا سره په منا سبو وختو نو کی‌دگوند ټولو غړیو او ساز مانونو ته له بری‌نه ډکی‌لارښو دنی کولی ، کله یی دهیواد ددښمنا نو دهیلو په خلاف‌گوند دظاهر ،د اود دفاسد رژیم له گو زار څخه ژغوره او کله‌زمورږ دگران مشر په‌هدایت‌په‌وسله‌والو قوا ووکی ،دگو ند رول دومره پیا وړ ی و، چی د داود دررژیم دړ نگو لو ځواك یی‌پیدا کړ .

زمورږ گران مشر دافغانستان دخلکو دد مو کرا تیك گو ند دهیواد دکارگری‌طبقی مخکښس له کلك دسپلین سره سخته مینه درلوده ،او ددمو کرا تیك سنتر الیزم اصو لو ته یی زیات ارزښت ور کاوه ،په خپله زمورږ گران ملگری دخلکو ترمنځ‌اود گوند در ښتینو غړ یو تر منځ د پیو ستون د جـذب او جلب دمحور په توگه وو،لکه څرنگه چی ما یا کو فسکی دو لادیمیر ایلیچ‌لینن په‌باره کی ویـل : گو ند او لینن تن او ساده.

تن او سایو له‌بله بیلیدای نشی .

چی دگوند خبره کوو دلینن خبره ده ،

چی دلینن خبره کوو دگوند خبره ده ...

دغه مو جز مطالب دشو روی اتحاد دکمو نست گو ند ډیر لوړ مرکزیت ښووده چی دهغه ستر لار ښود ته متمر کـزو او په دغه را زټینگ او پیاوړی دسپلین سره یی وکو لی شول چی دا کتو بر ستر انقلاب په بری سره رهبری کړ ی اودهغه داو زښتونو دفاع وکړ ی مورږ هم دخپل ستر لار ښـود در ښتینو پیروا نو په تو گه دثور دستر انقلاب په‌بریالیتوب اود هغه د هدفو نو په‌ساتنه کی یو له‌بل سره متحد او تل دخپل ویا ړ لی لارښود په شاو خوا کی غو ند شوی یو او خپل گو ندی دسپلین ته په احترام کولو سره وا یو .

گو نداو تره کی ،جسم او روح دی ،

جسم او روح یوله بل نـه بیلیدلی نه شی.

که‌له گوند څخه خبری کوو خبره دتره‌کی ده.

که له تره کی څخه خبری کوو خبره دگوند ده .

هغه یو دنړی دپر ولتار یا ستر لار ښوداودا بل‌دافغانستان دزیار ایستو نکو خلکو ستر لارښود دی.

دواړو ستر ولار ښو ونکو دد وو ستر و کارگری‌انقلابو نو لار ښودنه کړیده، چی‌دبشریت په تاریخ کی له خپل پیل نه کارگری انقلابو نه وواوسیاسی واك یی دخپل بری له پیل‌څخه کار گری طبقی ته‌ولیږداوه.

یو یی د اکتو بر سو سیالستی‌لوی انقلاب او بل یـی دثور خلقی لوی انقلاب وو.د اکتوبر ستر انقلاب نړی ولړزوله خو دادی دثور په ستـر انقلاب پسی دآسیا دغه سیمه په حرکت راغلی ده. داکتوبر له‌ستر انقلاب‌سره دنړی‌خوارلس امپر یالیستی اوار تجاعی هیواد ونه سره یو شول اود اکتوبر دانقلاب په هیواد کـی یی عسکر پلی کړل نن هم‌ډیر لوی امپر یا لیستی‌کیڼ افراطی او ښی افرا طی قو تونه سره په گډه دثور دانقلاب په خلاف تو طیی کوی داکتوبر د ستـر انقلاب په ضد یی دشو راگانو په هیواد کی دننه له‌دی ا مله پو ځی مداخله‌وکړه،چی‌شوروی اتحاد په نړی کی دخپل ځان په شان کوم دوست نه در لود، او په خپل ځنگ کی یی کـوم بل سو سیا لیستی نظام نه لیده .مگر نن دثور دستـر انقلاب په هیواد کی د تیری کوو نکو داسی پو ځی مداخله امکان نلری څکه دشو را گانو دستر هیواد په شان شپیتـه کلن دوست لری،اودنړی‌دکارگری نظامونو او ټـولو کارگرانو او زیار ایستو نکو ملاتړ ورسره دی .

دټولی نړی‌کارگرانو داکتوبر دستر انقلاب ملاتړ وکړاود پر ولتاری انتر نا سیو نا لیزم اوکارگری انقلابی جنبش بریالی الهام بخښو نکی منبع ده.

دنړی ددغی سیمی دزیار ایستو نکو له‌خوا دثور دانقلاب ملاتړ هم سرحد نه پیژ نـی، دوی دخپلو هیوادونو دټولنیزو واو اقتصادی نظامو نو په نظر کی لرلو سره ،دثور دانقلاب‌د بریا لی لاری دالصو لیـت او صحت په پو هیدو او دطبقاتی و رور گلوی او پیو ستون په احساس سره له‌هغه‌دفاع کوی.

دهغه سو سیا لستی هیواد ستر مشر، چی داکتو برد ستر انقلاب په نتیجه کی منځ تـه راغی ، لومړی ځل یی نړی‌ته دسو لی فرمان اعلام کړ اود خپل هیواد دگوړ نی اوبهړ نی

سیا ست ترمنځ یې منطقي ارتباط خر گندکړ دثور دستر انقلاب مشر هم دافغانستان اوشوروی اتحاد ترمنځ ددو ستي او ښه گا ونډ يتوب دتړون دلاس لیك په تعقیب ،دتړی دڅه دپا سه سلو هیواد ونو سفیرا نو ته اعلام وکړ چې، نن یې داسې تړون لاس لیك کړ ،چې دهغه مقصد دتړی په هیڅ هیواد باندې تیری ندی، بلکې د هغه لوړ هدف دتړی دسولې دفاع ده یوازې دسولې دښمنان په هغه زاړی .

پدی توگه دافغا نستان‌د دمو کرا تیك جمهوریت بهر ـ نی سیا ست هم دهغه دکورنۍ سیا ست ادامه ده، چې به کلکه تو گه په نورو با ندی دهر ډول تیری او دنو رو په کور نیو چارو کې دلاس و هنی پر ضد دی له شوروی اتحاد سره یود بل حا کمیت اوملي استقلال ته په احترام اود یود بل په گور نیو چا روکې دلاس نه‌وهنی دښه گاونډ يتوب‌دپړه لوړه دوستي او و رودی لرو چې زموږ گډ اعتماد شپیته‌کلن پو خوا لي لری .

دافغانستان زیار کښ خلك دهند له خلکو سره لر غو نی دوستانه علا قمندی لری، او دهغې دزیاتي پر مختیا هیله‌من دی ، دخپلو پښتنو او بلو څو وروڼو دملی مسأ لی په با ب له پا کستان سره ددغه یوازینی سیا سی اختلاف دحل زیاته مینه لرو ،چې د دو ستانه او و رور گلوی دخبروله‌لاری ا وددواړو هیوادو نو دو روڼو خلکو دگټو په نظرکی نیولو سره په سیمه ا ونړ ی‌کی‌دسو ـ لی په گټه مثبتو نتیجو ته‌ور ـ سیږو زموږ زړه ورو او زیار ـ ایستو نکو ا یرانی و رو نو، دافغا نستان‌دټولو زیارایستو ـ نکو نظر ځان ته وراړ ولی دی اودایران دزیار کښو خلکوپه ـ کور نیو چارو کې دامپریالیزم او بین المللی ارتجا ع له لاس وهنی څخه اند یښنه لرو ،د هغو مبا رزو خلکو دپیو ستون پو والی او بری هیله من یو.

دثور دبر یالی انقلاب اوزموږ دخلقی دولت ماهیت په ښبله‌د نړی او سیمی دکار گرانو، بزگرا نو او نو رو زیار ایستو نکو دتا ئید او ملاتړوړ دی، موږ هم یوه‌شیبه ددوی اتلوالی مبارزی نه هیرو ،خو زموږ دسیمی دزیار ابستو نکوخلکو دآزادی غوښتنی دمبارزو دغور ځنگو ستر ویا ړ په عمدی‌توگه ددوی خپل افتخار دی .

دثور ستر انقلاب دهغوی‌د باره ښه سر مشق دی اویو له‌بل سره دو روری او طبقاتی روحیی له‌هغوی‌سره دپیوستون احساس کوو د سیمی دزیار ـ کښو خلکوواکمنی‌او استثمار ـ گری ټولنی باید پو هی شی، چې دثور دانقلاب بریا لیتوب زموږ ویاړدی اود سیمی‌دزیار ـ ایستو نکو خلکو بیا وړ تیا په خپله دزیار ایستو نکو زیات ویاړدی ،چی موږ هم پر ی ویا ړو .

ټولو دغو حقا یقو دخلکو دښمنا ن په‌هره بڼه چی دی ناآرام کړیدی .مسلمان ډوله پر نگیان دی که اشراف زاده ـ گان او که د جنرالانو اوسلطنتی در بار یانو دستر گو تورد امپر یالیزم نوکران‌دی، یاستر ـ توپ غو ښتو نکی، کینې افرا ـ طیون تنگ نظره ناسیو نالستان دی، یا فا شیستانو ته متمایل،

شو ونستان ،ټول دامپریا ـ لیزم له غیږی اود توری ارتجاع له لمنو څخه زموږ دانقلاب او زموږ دخلقی دولت پر خلاف ځا ینانه تبلیغات کوی ، خپلی خبرو تی یو ځای په‌یوه کتار کی خبروی او تورو ته لگوی.

یو ځل بیا اعلا میږی چی زموږ خلقی دولت دافغانستان‌د خلکو دد مو کراتیك گوند‌مرام اودثور دستر انقلاب دلوړو هدفو نو له مخې د خلکو به خدمت کې دی او دخلکو ملاتړ ورسره دی ،زموږ دښمنا نو که چیری دهیواد پالنی ډیر لږ احسا س در لودی ،اولږ ترلږه انسانی و جدا ن و لری، زمو ږ په عمل و ینا او طر حو دی انتقاد وکړی گوته‌دی پری کښیږدی چې په هغو کې څه زیان پیدا کوی .

که چیری یې انسانی اخلاقی شها مت ،در لو دای زمو ږ په خلاف به‌یې دخلکو دغو لو لوله لاری مبارزه نه‌کوله، زموږخلکو ته به‌یې دروغ نه ویل او پر موږ باندې به‌یې تور نه لگاوه، موږ دگران افغانستان ټو لو علاقه لرونکو ته دثور د انقلاب ټولو دوستانو او دښمنا نو ته او خلقی دولت ته اعلامو و، او جلنجوړ کوو چې راشی زموږ په عمل او وینا کی زیان پیدا کړی،موږ د خلکو په‌پوهه باور لرو ،نه دهغوی په غو لولو اوتیر ایستلو هیله لرو، زموږ خلك لازیات له‌خپل سر نوشت څخه خبر دی، اود هغه‌په ټا ـ کلوکی‌یی خپلی‌پوره‌اومستقیمی بر خی اخیستلو ته دوام ور ـ کړی، دا مسلمان‌ډوله پر نگیان دی ، چې داسلام پر مبین دین باندی هم چې دهغه دعوی کوی عقیده نلری اود هغه د لو ړو اصولو پر خلاف زموږد زیار ـ ایستو نکو خلکو ددښمنانو په خدمت کې دی .

زموږ خلك نن دخپل هیواد او وطن‌خاو ندان‌دی ،اوبه اوهوا ځمکه او آسمان لنهء دا چی دگران افغانستان ټو لی سیمی زموږ په زیار کښو خلکو پوری اړه لری، له‌دی امله ده، چی وایو ژوندی دی‌وی دافغانستان زړه ور خلك ژوندی دی وی د افغا نستان د خلکو ستر مشر، بریالی دی‌وی دافغا نستان‌د خلکو دمو کراتیك گوند، بریالی دی‌وی دافغانستان دموکراتیك جمهوریت ، بریالی د ی وی‌په نړی‌کی سوله ،د مو کرا سی او ټولنیزه تر قی .

دصدراعظم د مرستیال اود بهر نیو چاروډوزیرله‌خر گندونو وروسته چې په هره برخه‌کی د حاضرینو له خوا په چك‌چکو دهورا په نارو ، دانقلابی شعارونو په ورکولو او زیاتو احسا ساتو بد ر گه شوی د کابل دولا یتی گو ند ی کمیټی او دکابل ولایت‌دگوندی سازمانونو منشي ، عدلیه‌وزیر او لوی خارنوال عبدالحکیم

شرعي جوزجاني‌په یوه ویناکې وویل :

نن په داسې‌حال کې د خپل اتل او څنګیر ماتوونکي گوند څوارلسمه کالیزه نمانځوچې په هیواد کې د ثور دپرتمین انقلاب‌بریالیتوب ، دافغانستان د خلکو ددموکراتیک گوند په مشرۍ او د هغه د یومؤسس ستر سترا تیژست ، رښتیني انتر نشنلست د خلکو دستر ښوونکي اولارښود،دافغانستان د خلکو ددموکراتیک گوند دمرکزي کمیټې د عمومي‌منشي دانقلابي شورا درئیس او صدراعظم نور محمد تره‌کي په داهیانه لار ښوونو په څو وروستیو لسیزو کې د نړۍ دیوې ستری انقلابي پدیدې‌په توگه په نړ ی واله سویه، دقواوو په انډول کې دسو لې اود سوسیالیز مداردوگاه په گټه محسوس بدلون‌راوستی‌دی او د پرمختیایي هیوادونو په ټولنو کې د طبقاتي تضاداو طبقاتي‌مبارزو دسختوالي‌انگیزه شویده.

شرعي جوزجاني وویل: هغه پرتمین میتنگو نه ، مظاهرې او مارشو نه چې زموږ گو ند داستبدا د ، ارتجاع او امپریالیز م پرضد د مبارزې له امله دافغانستان په مرکزاو ولایتونو کې د طبقاتي مبارزو د سره بیرغ‌اود انتر ناسیونال سرود ، تر الها م بښونکو څپو لاندې جوړول هغه تودې زده کوونکې او افشا کوونکې ویناوې، چې د و خت دولسي جرگې له تریبیون څخه په پارلمان کې د گوند دیوازینې پرشوره او انقلابي ملگری حفیظ ا لله امین له خوا ورکول کیدې او په هغوکې دسردارانو دفیوډالي دولت د ارتجاعي ماهیت د افشا کولو په ترڅ کې د خلکو د آزاد یو او دموکراتیکو حقوقو دفاع‌کیدله، هغه پراخه تبلیغاتي مبارزه،چې د گوند د انقلا بي هدفونو دخرگندولو او دزیار ایستونکو طبقو او قشرونو د سیاسي شعور د سطحې د لوړولو په خاطر پر مخ بیول‌کیدې، زموږ دگوند درهبری رول‌ئې‌په ټولنه کې مسجل کړاو د هغه‌دمخکښ په رول یې د خلکو تر منځ اعتقاد پیدا کړ.

داردو ترمنځ سازما نې‌او ایدیا لو ژیك کار زموږ دگوند څلانده او ویاړلې پاڼې دي ، دغه تاریخي رسالت چې دیوه مؤسس ،او دافغانستان دخلکو ددمو کرا تیك‌گوند داسترا تیژی طرا ح په هیواد کې‌دکارگر ی طبقې ددوران جو ړ وو نکې اید یا لوژی دلوړې ښوونکي ملگری نورمحمد تره‌کي‌ددستور له امله دهغوی انقلابي اوممتاز شاگرد ، ملگری حفیظ الله امین دهغه په اجرا مو ظفو، په‌داسې وړ تیا انقلا بي‌کفایت اوگوندي اصو لو ته په‌وفاداری سره پای‌ته ورسول شو ،چې له هغه نه ښه یې‌امکان نه‌درلود دټو لنې‌دعیني او ذهني‌شرایطو څخه دعلمي پرا خه در ك ، د دوست او دښمن دقدر تونو دماهیت هراړخیزه سیا سي پیژ ند نه له انقلا بي تـوا ضع او شهـا مت سره یو ځای دسازما نورکولو نا پایه استعداد ،د ملگری حفیظ الله امین دانقلابي‌کر کتر ځرگندعناصر وو . چې دخلکو دستر ښوونکي ملگری نورمحمدتره کي‌دخاصي پاملرنې په رڼا کې یو خوالي او کمال ته رسیدلې وو :

عدلیه وزیر او لوی څارنوال زیاته کړه دثورپرتمین انقلاب چې دخلکو دستر او گران لارښو دملگری نورمحمد تره‌کي ، دهدایت له‌مخې،دافغا_ نستان دخلکو ددمو کرا تیك گوند په مشرۍ ، دثور داووم‌ نیټې دپاڅون داتل ملگر ی حفیظ الله امـیـن په زړه وره قومانده دافغانستان داردو د خلقي زړه‌ورو افسرانواوهیواد پالونکو سر باز انو له‌خوا بریالی شو نه‌یوازې په‌تاریخي لحاظ زموږ په هیواد کې یوه بې سارې سیاسي پیښه د ه بلکې له علمي پلوه هم دکارگري طبقې ددوران جوړ وو نکې ایدیالوژی دتکامل په پروسه کې دحرکت ټکې شمیرل کیږي او ډیر ژر به دکارگری دنوی ډول انقلاب د بریالیتوب په خا طر دنوی انقلابي مکتب‌په شان دهغه دخا صو تجربو له بشپړ تیا اوتدوین نه وروسته دآسیا یی ،افریقایي اولاتیني امریکا دهیوادو د گټې و ړ وگرځي اودغه نوی انقلا بي مکتب‌په‌په پر له پسې ډو ل دستر سترا تیژ یست ملگری نورمحمد تره کې له‌ویاړه ډك نوم له ځان سره و لري.

شرعي جوز جاني دخپلو خبرو په‌پای‌کې ددغې‌نیکمرغې ورځې له‌امله دکابل دولایتي کمیټې او دکابل‌ولایت دگوندي سازمانو په نمایندگۍ د افغا_ نستان دخلکوددموکراتیك گوند څوار لسمه نیکمرغه کالیزه ، دخلکو دگران مشر او ستر لار ښود ، دافغانستان دخلکو ددموکرا تیك گوند دمر کزي کمیټې دعمومي منشي ، د انقلا بي شوراد رئیس او صدراعظم ملگر ی نور محمد تره‌کي حضور، ددارالا نشا، سیاسي‌بیورواودگوند دمرکزي کمیټې محترمو غړیو ،دافغا_ نستان ددموکراتیك جمهوریت دانقلابي شورا محترمو غړ یو اودافغانستان دخلکوددموکرا_ تیك گوند مبارزو غړیو ته دزړه له کومې مبارکي وویله او دخلکو دستر لار ښود په مشر تابه یې دفرد لخوا دفرد له استثمار څخه د خلا صې ټو لنې دجوړیدو په خاطر د افغانستان‌دخلکو ددمو کراتیك اتل گوند دانقلابي هدفونو د تحقق هیله و کړه.

دباختر خبریال زیاتوي چې ورپسې عدلیه وزیر او لوی څارنوال هغه انقلابي شعر چې دوړ لس کاله پخوایعنې‌دافغا_ نستان دخلکو ددمو کراتیك ویا ړلې گوند له جوړیدو نه

دوه کاله وړوسته‌یې، په ازبکی ژبه ویلی وو ،دهغه‌له دری ترجمی سره و لوست، چی دهوزا په ویلو اود زیا تو احساساتو په څرگند و لوسره بدر گه شو.

وړ پسی‌دشپږمی ،اوومی او اتمی گوندی نا حیو منشی، اود لور دانقلاب دوږځپا ڼی مسؤول مدیر علی گل پیوند اود افغانستان دښځودخلقی سازمانو نو ر ئیسی محترمی دلارا محك ،خپل انقلا بی شعرونه په پښتو او دری ژبو ولوستل چی‌دحاضرینوداحساساتو په څرگندولو سره بدرگه شول .

دباختر خبریال زیا توی چی غونډه شوروی اتحاد ته زموږ دخلکو دستر ښوونکی دانقلابی شورا درئیس او صدر اعظم نورمحمد تره‌کی دمسا فرت ، اود سره ملی بیرغ داوچتو لو دمرا سمو دفلمونو په‌ښودلو سره پای ته ورسیده .

دباختر خبریال زیا توی چی دوینا وو داورو لو په وخت‌کی دثور انقلاب ، هیواد انیس، کابل ټایمز ورځپا ڼی، دیولدوز د جریدی مخصو صی گنی په حاضرینو باندی وویشل شوی .

دبا ختر خبر یا لان خبررا کوی ، چی دافغانستان دخلکو ددموکراتیك گوند دلو مړ ی کنگری د څوار لسمی کالیزی دلمانځنی له امله دکابل د ښار وا ټونه ،دو لتی اود گو ندی سازما نونو ودانی‌او دښارلویی څلور لاری دافـغا نستا ن ددمو کراتیك‌جمهوریت‌په سرو بیرغونو دانقلاب دستر لارښود نور محمد تره‌کی په‌بی شمیرو عکسونو ،په‌سروخلقی بیرغونو او انقلابی شعارونو ښکلی کړی شوی وی .

دکابل دښار په لوی‌ور زشی لوبغا لی کی دکابل دښا ر او ولایت دمربوطو گـو ند ی سازمانونو په زرگو نو تـنو غړو اودښار دناحیو یو گـڼ شمیر شریفو خلکو چی ښځی نارینه او کـوچنیا ن یکـی ؤ غونډه وکړه اود کابل‌ننداری دپرتمینی غونډ ی جریا ن په مستقیمه تو گه دلو بغالی په فضا کـی خپریده واورید اود ا فغا نستا ن د خلـکو د دمـو کرا تیـك څنځیـر ماتوونکی گوند ز موږد خلقی دولـت او گـران لا ر ښـود نور محمد تره‌کی په نسبت‌یی خپل وطن پا لونکی احساسات څر گند او یو ځل بیا یی‌دثور دستر انقلاب دهد فونو سره خپل ملاتړ او پیـوستـو ن څر گند کړ.

دافغانستان دخلکو دوسله وال‌پوځ دسیاسی چارو دلوی ریاست دخبر له‌مخی د افغانستان دخلکو ددمو کرا تیك گوند دمؤسسی کنگر ی څوارلسمه کا لیز ه د جـدی په یوو لسمه ورځ دغونډواو کنفرانسو نو په جوړیدو سره، دافغا نستان ددمو کرا تیـك جمهوریت په ټولو برخو کی د خلکو دوسله وا ل پو ځ‌په‌ټولو قطعاتو کی په‌ډیره پرتمینـه تو گه ونمانځـل شوه .

په دغو غونډ و او کنفرانسونو کی دهغه مؤسس خلـکو د وسله وال پو ځ داعلـی سـرقو ما ندان ، دافغانستان دخلکو ددمو کراتیك گوند دمر کزی کمیتی دعمومی‌منشی، دانقلابی شورا درئیس او صدر ا عظم نورمحمد تره‌کی په آگاهانه‌او عالمانه لار ښوونو ،دافغانستان دخلکو ددمو کراتیك څنځیر ما توونکی گوندمرام ،مبارزو او پرله پسی فعالیتونو پـه باره کی خبری‌وشوی، او دهغو په‌ترڅ کی‌یی دخاوری دساتنی، دخپلواکی دساتنی او زموږ د ستر ښوونکی نور محمدتره‌کی د لا ر ښو و نو پـه ر ڼا کی د ا فغا نستـان د خلکو ددموکړا تیـك گرا ن گـونـد پـه رهبری ، دافغانستان ددموکراتیك جمهوریت دزیات ټینگښت په لاره کـی خپله هرډول قربانی او سـر ښندنه څرگنده کړه.

دغه راز پدی غو نډو کـی ننداری ، کنسر تونه،او ملی اتڼو نه اجرا شول، او گډون‌کوونکو په‌ډیری‌زیا تی خوښی ددغی نیکمرغی ور ځی هرکلی وکړ.

دهیواد له‌ولایتونو څخه د باختر آژانس دخبریـالا نـود خبرونو له‌مخی دافغانستا ند خلکو ددمو کرا تیك گـوند د لومړی کنگری څـوا ر لسمـه کالیزه دزیاتو غونډو په تر ځ کی دجدی په یوو لسمه ور ځ دو لا یتی گـو نـد ی او ښاری کمیټو او داولسوا لیود گوندی سازما نونو له‌خوااودغه راز دگران افـغا نستـا ن او ولایتونو په مرکز و تـو ا و مربوطاتوکی دځواتانو اوښځو دخلقی سازما نونو لخـوا پـه ډیرو زیاتو ولولو ونمانځلـه شوه .

دباختر خبریا لان زیاتو ی چی هغه ځایونه او سیمی چی په هغوکی دافغانستا ن دخلکو ددموکراتیك گوند د لـومړ ی کنگری دڅوارلسمی کالیز ی‌په غرض دخوښی او څوشحا لـی غونډی وشوی ،دافغانستا ن د دموکراتیك جمهوریت په ملی بیرغونو اوپه هیوادکی‌دکارگری نهضت دښنسټ ایښودو نکـی د افغانستان دخلکوددموکراتیك گوند دمرکزی کمیټی دعمو می منشی دانقلابی شورا درئیس‌او صدراعظم نورمحمدتره کی پـه زرگونو عکسونه اوپه لس‌گونو زرو انقلابی شعارونو ښکلـی کړی شوی وو.

ددغو پرتمینو اودرندو غونډو په ترڅ‌کی چی دافغـانسـتا ن ملیونو خلکو چی ښځی نارینه، ځوانان یکی وو په‌ډیره خوښی او خوشحالی گډون کړی وو ، والیانو ،دمربوطو کمیټومنشیانو او لسوالانو دگوندی سازمانونو او دځوانانو اوښځو د خلقـی سازمانونو یوشمیرغړیواوځینو روشنفکرانو خپلی انقلا بـی ویناوی ،مقالی ،مضمو نونه او شعرونه دافغانستان دخلکو د دموکراتیك گوند دکنگر ی د تأسیس دڅوار لسمی‌کالیزی‌له امله ولوستل او دهغو په ترڅ کی‌یی دافغانستان دخلکوددموکراتیك څنځیر ماتوونکی گوند دستر مشر نورمحمدتره کی او دهغه دقهرمانو غړیو دآگاها نه او داهیانه کار نامو په‌با ب د گوند له هماغه پیل څخه دثور ترماتی نه‌خوړونکی بر ی‌یور ی او ترهغه وروسته یعنی ترننه پوری دسلطنتی ورستورژیمونو او دفیوډالی اوماقبل فیوډا لی زړو مناسبا تو له ظلم او ستم څخه دافغانستان د ځورید لو خلکو دژغور نی په‌لاره‌کی رڼـا واچوله اودخلکو دهوسا یی‌او نیکمر غی‌او زموږد گران‌هیواد دسمسور تیا په غرض یی‌زموږ دخلقی دولت فعالیتو نه‌توضیح کړل . پاتی په ۵۷ مخکی

ACKU

آواز

ارگان نشراتی رادیو تلویزیون خلق افغانستان

مجلهٔ پانزده روزهٔ رادیو ـ تلویزیون ـ فلم،

شمارهٔ چهاردهم، سال اول، ۱۵جدی ۱۳۵۷(ه . ش)

۶ صفر المظفر ۱۳۹۹ (ه . ق) برابر باه جنوری ۱۹۸۹ (ع)

دروینهٔ شماره

صفحه	عنوان
۲	دافغانستان ددموکراتیك جمهوریت دانقلابی‌شورا رئیس فرمان ....
	زموږکارگران، بزگران او نورو زیارایستونکی نور دخپل هیواد خاوندان دی .
۷	گوند اوتره‌کی جسم اوروح دی ...
۱۹	افغانی موریونابغه زوی زیږولی چی هغه‌نورمحمد تره‌کی دی .
۲۰	ما ازسالروز نخستین حزب خلقی خویش تجلیل می کنیم‌که انقلاب بی نظیـری رادرتاریخ جهان به‌ارمغان آورد.
۲٤	مروری برمبارزات حزب دموکراتیك خلـق‌افغانستان ازدریچهٔ تلویزیون .
۳۲	به خاطر تجلیل از چهاردهمین سالـروزنخستین کنگرهٔ حز ب دموکـــراتیك خلـق افغانستان، یك نمایش تلویزیونی تازه ثبت‌گردید .

مسؤول مدیر : محمد ناصر جاهوری

مرستیال : گل احمد زهاب نوری

مسلکی غړی :

صمد علی توکلی او محمد صادق مقبل

مهتمم : امیرکرور بچلا

دمسؤول مدیر تیلفون : ۲۲۹۷۷

عکاسی متن صفحات (۱۷،۳۱،۳۳،۳٤و۳۵) ازافغان فلم «قادر طاهری» .

عکاسی متن صفحات (۳و۹) ازآژانس باختر

قیمت یك شماره ـ هشت افغانی

دولتی مطبعه

ACKU

دافغانستان دخلکو دموکراتیک گوند دخلکو دنجات روڼ ستوری

ښوارلس کاله مخکی زموږ په گران هیواد افغانستان کی زموږ دتاریخ یوه ډیره ستره پیښه وشوه. دلومړی ځل لپاره دافغانستان په پنځه زره کلن تاریخ کی دزیارایستونکو دنجات او خلاصون واقعی اورښتنی لار -زموږ دراندہ انقلابی او سرښندوی مشر نورمحمد تره کی ومو ندله .

دغه لار هغه سره لاروه چی دهیواد کارگرانو اوزیارکښانوته یی ښوونه کوله چی دطبقاتی مبارزی په لیکه روان شی اوله خپلو دښمنو طبقاتو سره نه پخلا کید ونکی مبارزه وکړی.

زموږ زړه ور اوقهرمان مشر دخپل گټور ژوند په ټولو حالاتو کی دافغانستان دخلکو دخلاصون اوله استثماره دهغوی دنجات په خاطر په دغسی یوی لاری باندی فکر کاوه اوداسی لاره یی لټوله، چی دا بد لپاره زموږ کارگران ، بزگران اوزیارکښان داستثمار اوستم له جغ نه وژغوری .

زموږ مشر په پای کی دغسی لارو مو نده له اودا لار په یوه متشکل سیاسی گوند کی زموږ دکارگرانو، بزگرانو اوانقلابی منورینو راټو لیدل اودطبقاتی مبارزی کول و .کله چی زموږ ستر مشر د ۱۳۴۳ کال دجدی په ۱۱ نیټه په خپل ویاړلی کور کی دگوند بنسټ کیښود. ټول انقلابیان په دی مقصد ووچی اوس داولس دنجات وسیله پیداشوه دا ځکه چی یو کارگری داسی گوند تاسیس شوی ؤ چی په کارگری نړی - لید او ددغی دوران جوړوونکی طبقی پراید یالو ژ ی با ندی سمبال ؤ .

دگوند لومړی کانگری دگوند مرکزی کمیټه و ټاکله او بیا دگوند په لومړی پلنوم کی چی دکانگری ټول غړی موجودوو هلته یی زموږ ستر انقلابی لارښود اودهیواددزیار ایستونکو ستر ښوونکی نورمحمد تره کی دگوند دمرکزی کمیټی دعمومی منشی په توگه انتخاب کړ.

دافغانستان دخلکو دموکراتیک گوند دخپل ویاړلی مشر په رهبری په هیواد کی خپلی طبقاتی مبارزی د خلکو له دښمنانو سره پیل کړی.

زموږ زړه ورلارښود ټول دگوند طبقاتی ترکیب ته ژور پام و، داځکه چی په هر کارگری گوندکی له زیار ایستو نکی عنصر نه پرته یو لړ ناروغی او سیاسی مرضونه رانوتلی شی، او همدا وجه وه چی زموږ دگوند ویاړلی مشر به ټول دالارښوونه کوله چی گوندله غیر پرو لتری او غیر کارگری عنا صرو څخه پاك اوستره وسا تی .

دافغانستان د خلکو دموکرا تیك گو ند پخپله ښوارلس کلنه طبقا تی مبارزه کی یوه شیبه هم دستو مانی احساس ونکړ.

دستو نزو په وخت کی په زاریږ او ننوا تو سر نشو، اوپه بریا لیتو بونو کی مغرور اوکبرجن نشو، اودنړی دزیارکښانو مشرانو له ا صو لی سپارښتنو او لار ښوونو سره سم یی په هیواد کی دطبقا تی اوخلقی مبار زی بیرغ لوړ او رڼاند وسا ته .

زموږ ستر انقلابی مشر دلومړی کانگری غړو ته په خطاب کی دگوند دځرنگوالی اوماهیت په باب داسی فرمایلی دی :

«زموږ ملگرواوتاسو ټو لوته ځرگنده ده چی زموږ حزب دکار گرا نو د طبقی حزب د ی دا حزب به دکار گرانو دلوړی او دوران جوړوونکی ایډیالوژی په اساس مبارزه وکړی او په هغه کی به دزیار ایستو نکو خورا پوه او غښتلی زامن او لوڼی را ټول

(پاتی په ۵٦ مخکی)

ACKU

درا ډ يوتلو يز يون معين‌خيال محمد كتهوازي‌د خلكـــو ددمو كراتيك گوند د لومړنى كنگرى د څوار لسمى كا ليزى‌دنمانځلو په درنده غونډه كې وويل:

افغاني‌موريونابغه‌زوى زيږولي چې‌هغه‌نور محمد تره‌كى دى

كابل: د افغانستان د خلكو ددمو كراتيك ويا ړ لى گوند دلومړنى كنگرى دڅوار لسمى كاليزى دنمانځنى ته امله‌دجدى په ۱۲ نيټه‌دغرمى نه‌وروسته دراډيو تلويز يون‌دكار كوونكو له‌خوا د افغا نستان د خلكو دراډيو تلويزيون په ستر تالار كې‌يوه درنده غونډه شوى وه.

د دغى پر تمينى غونډى په پيل كې د راډيو تلويزيون‌معين خيال‌محمد كتهوازى له انقلابى ولولو ډكه په‌ډكى ويناكى ،چى په هره برخه كې د حاضرينو په احساساتو ، ولولو اونارو بدرگه كيده، د تاريخ په اوږدو كې دنړى د انقلابونو دبيلابيل اهميت او اغيزو په باره كې رڼا واچوله وى‌ويل : زموږدهيواد د تاريخ نوميالى اتل د افغا ـ نستان دزيار كښانو مشردافغاـ نستان د خلكو د دموكراتيـــك گونـــــد د مركـــزى كميټى عمومى منشى د انقلابى شورا رئيس او صدراعظم نورمحمد تره‌كى زموږ د ټولنى دخاصو شرايطو د ژور تحليل اودعلمى ايديالوژى په رڼا كې له علمى تكتيكونو څخه‌په استفادى‌كولو سره چې په خپله دهغه‌دنبوغ څخه د ډك خلاقيت څرگندوى دى، په افغانستان كې د خلكو د دمو كراتيك مخكښ گوند ، په جوړولو ســره د هيواد د سمسورتيا او پرمختگ د لارى ټول خنډونه لرى‌كړل او پـــه هيواد كې‌يې دثوردستر انقلاب په شان ديوه ستر انقلاب دبرى زمينه برابره كړه، چې دانقلاب دسرته رسيدو لپاره دبې‌ساريو خنډونو سره مخامخ وو .

د راديو تلويـــزيون معين خيال‌محمدكتهوازى ددغه‌واقعيت ديادولو په ترڅ كې چې خلك‌د تاريخ جوړوونكى دى زياته‌كړه كله‌كله دټولنو په تاريخ كـــى خـــلاقـــه او لـــه نبوغ نـــه ډك شخصيتونه را پور ته كيږى‌چې د خلكو دپاره روښانه‌مشعلونه گرځيدلى اوټولنه د دوى‌دپوهى او هوښيارتيا له‌امله خپله لاره دخپلې خلاندې راتلونكې‌په‌لورى پرانيزى لكه چې زموږ د خلكو وياړلى لارښوداو ستر ښوونكى د انقلابى شورا رئيس اوصدر ـ اعظم نورمحمد تره‌كى لكه چې يې زموږ ټولنه په‌سمه اوژوره توگه وڅيړله د نړى دكارگرى نهضت ديوه مشر دوينا سره سم په قهرمانانه توگه د هغى د بدلون په لټه كې هم شو، چې دادى زمـــوږ ټولنه پـــه ډاډ او ټينگار سره له هر ډول استثمار څخه دخلاصى ټولنى دجوړيدو په لورى خپله لاره خلاصوى .

دغه غونډه چې دهغى په‌ترڅ كې د افغانستان د خلكو ددمو ـ كراتيك گوند د وياړلو مبارزو او دثور دستر انقلاب دښيگڼو او هدفونو په باره كې انقلابى مضمونونه او شعرونه ولوستل شول، د كنسرت په وركولو او د افغانستان د خلكو د راديو ـ تلويزيون دهنرمندانو په‌هنر ـ ښوونى سره پايته ورسيدله.

دراډيو تلويز يو ن معين‌خيال محمد كتهوازى ، كله‌چې دخلكو درا ډيو تلويز يون په‌تالاركى د (ا.خ.د.گ)دمركزى كميټى دلومړى كنگرى د ۱٤ كاليزى دنمانځنى په غونډه‌كى‌ويناكوى

از گل احمد زهاب نور ی

نیسال محمد کتوازی معین رادیو تلویزیون خلق افغانستان می گوید :

ماازسالروز نخستین کنگرهٔ حزب خلق خویش تجلیل میکنیم که انقلاب بی نظیری را درتاریخ جهان به ارمغان آورد .

تلویزیون خلق افغانستان برای تجلیل از این روز خجسته

پنج و نیم ساعت نشرات اختصاصی داشت

رادیو افغانستا ن نیـز،این روز بزرگ رابا پخشــ پرو گرام‌های‌فوق العاده،گرامی داشت.

در پلان پنجسا لهٔ دو لت‌جمهوری د مو کرا تیــــك‌افغا نستان ، نشرات سرتـا سری تلویز یو ن،روزانه‌شش ونیم ساعت برای تمام خلـــق‌افغانستا ن ،پیشبینی شـــده است.

درست چهار ده سال از آن روز میگذرد ..از آ ن روز ی که نخستین قدم برای سعادت جا معه افغانی ، توسطقهرمان سترگ و فرزندخرد مندمیهن برداشته شدوآن‌تأ سیس‌حزب دمو کراتیك خلق افغانستا ن بود...

کشور در چنگال بد بختـــی اسیر بود ، تاریکی ، ظلـــم‌و بیداد ، غار ت وچپاول‌معمو ل زمان شـــده بـــود، صدر ــ نشینا ن کر سی سلطنــــــت بادربار زاد گــان و اشراف‌ـ زاد گا ن گردو نوا ح خو د، بربساط کا مرانی و عیا شی، نشسته بودند و این بیچاره‌ـ فرزندا ن خلق بود ، که د ر زیر بار کمر شکن، رنــــج میبردند و دسترنج شـــان، تأمینگر این بساط شا دما نی میشد ... انسانهای محرو م‌و دردکشیده اسیر بودند آ نها استثمار میشدند و سا لها در زیر یوغ این دیو شوم جان‌می سپر دند. تا حا صل آ بلـه دست ها ی ترك خورده شان، جیب ا غنیا را پر کند ...

[illegible]

در چنین زما نی بود که‌معلم شریف و رهبر بز رگ خلق افغانستا ن برای نجات ایـــن ستمکشا ن ، راه تازه یـــی کشود، حزب طراز نوینی را بنیاد گذا شت و عده ای رابه آرزوی نجات مرد م به گرد خود جمع کردو این همـــــان نخستین کنگره حزب دمو ــ کراتیك خلق افغانستا ن‌است، که‌در منز ل مؤ قر و پـــر ــ از صفا و افتخار فر زنـــــد صدیق وطن نور محمدتره کی دایر شد...

امروز چهارده سال از آ ن روز می گذرد ، چهار ده‌سالی که همه باجدال گذ شت ، با مبار زه سپری شدبا دردورنج، توأم بود و پر از شـــــورو هیجا ن... جدا ل با در بار‌ـ نشینا ن ستمگر ، مبارزه‌با ــ

خیال محمد کتوا زی معین‌رادیو تلویز یون

دشمنا ن چپاو لگر خلق ... **با** درد شکنجه و رنج فقر کـــه گریبانگیر مردم ما بود **و** بـا شورو هیجا نوطن پر ستان مبارز که لحظه یی آ ر ا م ننشستند ، تاپیروز ی ر ا نصیب خلق سا ختند ... و امروز سالگرد آ ن شکو همند روز تاریخ کشور ما **است...**

روزیکه در همه جا **ا ز آن** تجلیل می شود همه کـــس با شاد مانی و لبخنـد **از** آن، قدر دا نی می نما یـــد، همه جا با د ر فش هـــای **گلگون جشنش می گیر ند** وهر سو فر زندان **وطـــن،** یادش‌را گرامی میدارندو باید هم گرامی بدارند ...

رادیو افغانستا ن ، **این‌روز را باگونه گون پروگرام هـا ی** ارز شمندش گرا می داشت، تلویز یون خلق افغانستـا ن، برای نخستین بار ، پنج‌و نیم ساعت مسلسل **نشرات** کردو **درهمه جا،** در سینما، تیا ترو ستود یوم،محفلهایی برپاشد..

ومن به سرا غ **خیال محمد کتوازی معین رادیوتلویزیو ن** خلق افغانستا ن **میروم ، تـا لحظه یی با او پیرامو نمبارزات این‌حزب، تجلیل چهار دهمین** سالگرد نخستین کنگره ا ین

(لطفاً ورق بز نید)

حزب و پروگرامهای راد یو ـ وتلویز یون و فلم به گفتو شنید بنشنیم و او صمیمانه به پرسش ها یم پاسخ مید هد ، حرف می زند و من هم گفته هایش را با شما در میان مـی گذارم.

می گویم :

ـ قبل از اینکه سخـــن برسر تجلیل سالروز نخستین کانگر ۀ حزب د مو کرا تیك خلق ا فغا نستان بیاید، لطفاً دربارۀ نیاز تأ سیس چنین ـ حز بی و مبارزا ت آندر طی این چهارده سال سختی چنـد بگویید ؟

کتواز ی معین رادیـــو تلویز یون می گوید :

ـ در جوامع طبقا تی کـه اقلیت های کـوچـك تسلـط میداشته باشند اکثر یت خلق تحت سلطه و ستم این اقلیت مفتخوار قرار دا رند . ایـن اقلیت ها، برای حفظ منا فع شان، در طول تا ریخ سعـی کرده اند تاجلو پیشر فـت جا معه رابگیر ند ، در ینجـا اکثر یت استثمار شو نده ، کوشش میکنند تابرای نجا ت شان قدرت را از این ا قلیت استثمار گر بگیرند و خـود، بر سر نو شت شان ، حا کم شوند . اما این کاردرصورتی عملی شده می تواند کـه مبارزا ت این اکثر یت ها ی محروم ، منسجم، متشکل ، و رهبری شده باشد ، تاپیروزی راکمایی کنند ، در غیر آ ن به هیچصورت، ا مکان ندارد تـا بتوانند به تنها یی و بصورت پراگنده بر دسته ها ی حا کم واشراف مسلط گردند . د ر فرانسه انقلاب آمد، قدر ت به دست مردم افتاد ، اما ازآ ن جاییکه مبارز ات مرد م، تحت رهبری یك حزب متر قـــی نبود مجد دا قد رت از دست اکثر یت گر فته شد. ر هبر زحمت کشان جها ن میگفت: «برای من یك حزب انقلا بی بد هید من کشور خود راتغییر میدهم». لذا با ید یك حـزب انقلابی باشد ، تا قدر ت ر ا برای ا کثریت بدسـت آوردو جا معه را به سوی عمرا ن و سعاد ت سو ق دهد، فعالیت هارا در یك جهت مثبت و به نفع خلق رهبری کند. یك حزب متر قی ، در حقیقت تنهدا بـی است برای و حدت خلق وبه گفتۀ دیگر: حزب انقلابـی در جوامع طبقا تی ،یك ضرور ت عینی است، البته حزب مترقی حزب طراز نو ین و مجهز به ایدیالوژی متر قی حز ب طبقه کارگر و حز بی دارای اساسات علمی و دانش عصری . با این مقد مه ، واضح می شود کـه چون جا معه ما هم ، یـــك جا معه طبقا تی بودو اکثـــر خلق، محروم از تمام نعم مادی ومعنوی بودند ، لذا ضرو رت تأسیس وبه میان آمدن یك ـ حزب متر قی ، برای نجات این اکثریت، شدیداً احساس می ـ می گردید بدو ن حزب امکان این نو ع انقلاب بی سا بقــه نبود، ازینرو، چهار ده ســال قبل. به رهبری ر هبر نابغۀ کشور و آموز گار بز رگـــ خلق ما رفیق نور محمد تره‌کی حزب دمو کراتیك خلق افغا ـ نستا ن پایه گذار ی شـــد علماً وعملا به مبا رزات خود آغاز کرد ...

قبلا چنین فکر میشد کـــه حزب انقلاب کرده نمی تواند، بلکه باید در بین خلقهــــا نفوذ نماید ، آنانرا رهنما یی کند وبه سوی انقـلا ب ببرد تاکه خلق انقلاب کنند. یعنی این یك حقیقت قبول شده‌بود که انقلاب را مردم میکنند و حزب ، آنهاء ر هنما یـــی میکنند.

لیکن انقلاب کبیر ثور که‌به دستور ر هبر نابغه و قهرمان بزرگ ما رفیق نور محمدتره‌کی در افغانستا ن عملی شد ،یك راه جدید و آسانی را برا ی همه جها نیا ن باز کردو آ ن اینکه تو جه خلق را به خـود جلب نمودکه‌حزب خودش‌انقلاب کـــر د ه میتـوا نـد .

پس اهمیت حـــز ب، بــا رویکار آمدن انقلاب ثوراز حد فزون شد که پیش از ین نیز در خور اهمیت بود ، مگر حالا اهمیت آن بی نظیر است.

خیال محمد کتـــواز ی پیرامو ن مبارزا ت این حز ب می گوید :

ـ حزب دمو کرا تیك خلـق افغانستا ن ، در چار ده سال تمام با انوا ع دشمنان خلـق مبارزه کرد ... مبارزا ت این حزب در چند جبهه بود ... طبقات حاکم ،فیو دالیزم ، حا میان دا خلی فیو دالیز م که خانواده نادر ،داود از آ ن قماش بودند وامپر یا لیزم‌از جمله دشمنان خلق ما بود نـد وحزب ما با آن سخت درمبارزه بود... فیو دالیزم این دشمن دا خلی ، وامپر یا لیزم،دشمن خارجی مردم ما، بیر حمانـــه اکثر یت محروم و ستمکشـــ کشور را استثمار میکر د ند، اما حزب د مو کرا تیك خلـق افغا نستان به ر هنما یـــی رهبر دانشمند وانقلا بـــی اصو لی خود رفیق‌نور محمد تره‌کی د شمنـان خـــود ر ا خو ب شنا سا یـــی میکرد ، باآنها میرز مید تـــا نابود شان گرداندو جا معه‌را، از چنگا ل شان بر ها ند ... ازطرف دیگر، این دشمنا ن ستمگر خلق، فیو دالیز م و امپریالیزم ، همراه با اپرچو ـ نست های راست و چـپ، اشراف زاده گان، ا خـوان ـ الشیا طین‌و نشنلست‌های‌تنگ نظر نیز از هر طر ف با ایـن حزب مترقی جد ال مـــی کردند ، دو لت و مرتجعیـــن درباری آن‌هم سعی دا شتند، تاجلوپیشر فت و نفوذ حز ب ما رابگیر ند و منا فع شا ن راهمچنا ن حفظ کنند... امااز آنجایی که مبارزا ت حـــزب دمو کراتیك خلق ، اصو لی‌و مجهز با جهانبینی علمی بودو

ACKU

به اساس تاکتیکهای علمی وخردمندانهٔ رهبر گرامی خود رفیق نور محمد تره‌کی عمل میکرد، بالاخره‌توانست‌تا این دشمنان جان و مال خلق را ، در همه جبهات شکست بدهد و قدرت رابه دست طبقه کارگر ،مؤلد و خلق محروم انتقال دهد...

پرسشی پیرامون سهم‌گیری رادیو تلویزیون خلق افغانستان در تجلیل‌از چهاردهمین سالروز نخستین کنگرهٔ حزب دموکراتیک خلق افغانستان دارم ،خیال‌محمد کتوازی معین وزارت رادیو تلویزیون در ینباره می گوید:

— رادیو و تلویزیون این روز را شکوهمند تجلیل کرد، تلویزیون خلق افغانستان در روز یازدهم جدی که روز تجلیل نخستین کنگرهٔ حزب بود، به طور بی سابقه یی بیش از پنج‌و نیم ساعت نشرات فوق العاده داشت ، که ازساعت٦ شام شروع شدوتا یازده‌ونیم شب، دوام داشت. در حالیکه قبل از انقلاب‌نشرات تلویزیون را در هفته یکی دو بار ، آن هم برای چند دقیقه محدود به صورت امتحانی صورت میگرفت .

رادیو افغانستان نیز درین روزعلاوه بر آنکه تمام پروگرام های عادی خود را به این موضوع اختصاص داده بود، چند پروگرام فوق‌العاده رانیزپخش‌کردومامورین‌فنی‌و مسلکی رادیوو تلویزیون نیز در تمام مراسم تجلیل این روز در سراسر شهر کابل سهم گرفتند و صمیمانه همکاری کردند...وجای چنین استقبال وتجلیل راهم داشت ، چون روزی‌بود که‌درآن حزب‌مترقی‌و ناجی خلق کشور بنیان‌گذاری شده‌بود حزبی‌که‌پس‌از چهارده سال مبارزه در کوتاه ترین مدت، انقلابی‌را درکشور آورد که در جهان بی نظیر بود...

درضمن این گفت‌و شنید، سخن بر سر اهمیت رادیو و تلویزیون در جوامع عقب افتاده می آید . معین رادیو ــ تلویزیون درینمورد می‌گوید:

— رادیوو تلویزیون برای تنویر خلق در جوامع عقبمانده مانند افغانستان نقش عمده‌و اساسی دارد،طوری که می‌دانید ، شعور انسان محصول شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه است، چون کشور ما خود تحت سلطه فیودالیزم، عقب‌مانده ،لذا شعور مردم‌ما نیز عقب مانده و از جانبی طبقات حاکم برای جلوگیری از بیداری ذهن مردم ، بی سوادی این دشمن بشر رانیز در کشور دامن میزدند ،لذا رادیو و تلویزیون نسبت‌به دیگر و سایل ارتباط جمعی، اعم از روز نامه و جراید ومجلات تأثیر وارزش بس مهمتری دارد،...

درین لحظه طهوری مدیر مسؤول مجله آواز نیزدرآنجا بود، معین رادیو تلویزیون گفت:

— بنویس برای اینکه طهوری متأثر نشود ، مجلات و روز نامه ها نیز در بلند بردن شعور مردم، مؤثر اند...

اما درچنین شرایطی برای تنویر ذهنیت مردم و برای فهم آنها ضرورت است تااین دو وسیله نشراتی سمعی و بصری باپروگرام های علمی، مترقی و به نفع جامعه ، در خدمت خلق قرار گیرد...

مرتجعین سابق ، نمی‌خواستند تا مردم مابیدارشوند چون در آنصورت ، نمی‌توانستند دوام کنندوبر مردم ستم نمایند، لذارادیوتلویزیون فقط درخدمت مدح گویی یک خانواده استثمارگر جاه طلب‌و حامیان آنهابودولی‌دولت‌انقلابی ماکه خود، درخدمت خلق‌است، ورادیو تلویزیون را نیز در خدمت خلق ودر راه بیداری ذهن و فکر خلق قرار داده است و تا حال در طی این چند ماه ،براستی هم رادیووتلویزیون توانسته تا باهمه مشکلات ومعاذیر تخنیکی وفنی ومسلکی که دارد، این رسالت انقلابی خودرا انجام دهد..

از معین رادیو تلویزیون می خواهم ، تابا استفاده‌ازین فرصت کمی‌هم‌پیرامون تحولات کمی وکیفی رادیو، تلویزیون وفلم در آینده نیز صحبت کند.

وی که در جریان این گفت وشنید ، چندین بار به‌اجرای کار های عاجل همکاران‌رادیو وتلویزیون و یا گفتگو های ضروری تیلفونی پرداخته ورشته سخنش قطع گردیده بود، می گوید:

— در پروگرام های رادیو افغانستان همین اکنون یک‌سلسله تحولات آورده‌شده است ، در جریان پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان ، پیشبینی شده است ، تا رادیو از نگاه اعمار ستودیو های‌مجهز، تربیهٔ پرسونل و وسعت ساحه نشرات توسعه داده شود .در ساحه تلویزیون بایدبگویم که‌باستودیوی کوچک موجوده تلویزیون حد اعلای امکانات تخنیکی و نشراتی بکار گرفته شده است ، تا نشرات فعلی تلویزیون‌پخش گردد ، در جریان پلان پنجساله در نظر است تا ستودیو های بزرگ و مجهزتری برای تلویزیون ساخته شود، ساعات نشرات‌تلویزیون به شش‌و نیم ساعت برسد ودر سر تاسر افغانستان نشرات تلویزیون پخش گردد ...تا همه هموطنان ما ازین شبکه سر تاسری تلویزیونی در کشور استفاده کرده بتوانند.

خیال محمد کتوازی،این‌بار در برابر پرسشم درباره فلم و سینما می گوید :

(بقیه‌در صفحه ۵۷)

PROPERTY OF ACKU S 1102

از ـ گ «سراب»

به خاطر تجلیل از چهاردهمین سالگرد نخستین کنگرهٔ حزب دموکراتیک خلق افغانستان

صدوری جه مبارزات حزب دموکراتیک خلق افغانستان

از دریچه

تلویزیون

ACKU

... و دیگر تلویز یو ن ،و رادیو، از آن خلق است و در خد مت خلق ... برای بیداری خلق برای رها یی ذ هــــن و مغز و فکر و اندیشه خلـــق از چنگا ل بی دانشی ، بـــی خبری ، بی سوادی و استثمار دما غی که سالها بیدادگران، بر این ستمدیده مـردم، روا- داشته بودند...

برا ی تجلیل از فر خنده روز تاریخ میهن ما، برای سپاس- گزاری از ر هبر خرد مند خلق زحمت کش و برا ی یاددهانی ازدراز روز های مبارزه و دراز- شب های پر شکنجه ، در طول چهارده سا ل ، را دیـو ـ تلویز یو ن خلق افغا نستان وهمه آنها یی که د ریـــــن دستگاه ، دست اندر کار اند، پروگرامهای ارز شمندی عرضه کردندو بینندگا ن و شنوند- گان خودرا به سفر معنو ی،در تاریخ نامه چهارده سـا لـه حزب دمو کرا تیك و مبارزخلق افغانستا ن بردند ...

درین میان، گو نه گو نه پروگرام ها یی، از امـــو اج رادیو افغانستا ن پخش گردید ورنگ رنگ پرو گرامهایی بر پرده های سپید تلویز یون ها نقش بست...

ما درین گزارش کوتاه ،به سراغ تلویز یو ن خلـــــق افغانستا ن میرویم و از میا ن پروگرامها ی اختصا صی اش، یکی رابر می گزینیم و پیرامون آن سخنی چند گزارش مـــــی دهیم.

• • •

شام روز یاز دهم جدی ، تلویز یون خلق افغا نستا ن پنج و نیم سا عت نشرا ت ، اختصا صی داشت ، نشرا تی برا ی تجلیل از چها رد میـــن سالگرد نخستین کنگره حزب دمو کرا تیك خلق افغا نستان

درین نشرا ت ، بخشـــــی پیرامون زندگی نامهٔ رهبـر سترگ خلق و بانی حزب دمو- کرا تیك خلق افغا نستـــان نورمحمد تره کی اختصـــاص یافته بود ...

در آغاز این پرو گرا م در بارهٔ تأسیس این حزب پیشاهنگ طبقه کار گر در سال ۱۳٤۳ در منزل مؤ قر رهبر گرامی خلق نورمحمد تره کی روشنی انداخته شد وبعداینکـه چگونه ایـــن حزب بر هبری ر هبردانشمند خود در برابر ار تجـــا ع ، استبداد، فیو دالیزم ورژیم- های فاسد سلطنتی گذ شته مبارزه کرد، تادر نتیجه ایـــن مبارزا ت طبقا تی خود، د ر ثور ۱۳۵۷ بـا ا نـقـــلا ب

احمد شاه «وحدت»
Ahmad Shah WAHDAT
Mobile: 0700252598
E-mail: ahmadshahwahdat2@yahoo.com

پیروز مندی، قدرت‌را به دست طبقات ستمدیده ورنجکشیده انتقال داد ...

پس ازین مقد مه کو تـاه زندگی نا مه ر هبرو با نـی حزب دمو کرا تیك خلـق افغانستا ن نور محمد تره‌کی بررسی میشود واینکه‌این مرد مبارز تاریخ از بیست‌و سه سر طان۱۲۹٦ تاپیروزی‌انقلاب ثور چگو نه شرا فتمندا نه، دور از تجمل و اشرا فیت ، در میان مردم و همراه بامردم وبرای سعاد ت و نجـا ت مـرد م ز ند گی کرده‌اند...

درین میا ن تصو یر هـای مستندی از خانه مؤقر شا ن در «سره کلی » او نسوا لی ناوهٔ ولایت غزنی و عکس‌هایی از دو را ن مختلف زند گی‌ این سالها ی عمر افتخار آمیز شان، بر روی پرده هـا ی تلویز یو ن منعکس میشد و خلق را ، آگاه میسا خت ...

پس از آ ن ، جر یـا ن فعا لیت‌های‌رهبر دانشمندخلق برای ا یجا د حزب دمـو- کراتیك خلق افغانستا ن‌مرور شد و گوینده تـلـویز یو ن گفت :

« از همین هنگام -۱۳٤۱- رفیق‌نور محمد تره‌کی باروحیه عالی انقلا بی ، به صو ر ت عملی ابتکار مبارزه نیمه علنی سیاسی رابه عهده گر فته‌وبه این منظور باآ نعده جوانا نی که هنوز تحت تربیت شا ن بودند، بدید و باز دید ها آغاز کردند ،تاحزب طبقه کار گـر مجهز به ایدیالو ژی علمی را ایجاد کنند...»

کمره ها ی تلویز یو ن به سراغ منزل ر هبر کبیر خلق نور محمد تره‌کی به کار تهـ- چها ر - شیر شاه مینـــه- میرود و زوایای این خا نـهٔ تاریخی واین مأ منِ حــزب گرامی خلق را کنجکاوا نه‌بر- رسی میکند و بر وی پرده منعکسش میسازد و گو یندهٔ تلویز یون می گوید :

دملگری نور محمد تره کی په خلاقیت او له خلکو سره‌د ژوری مینې‌په بنیاد یو شمیر ځوا نان دافغانستان د ټو لـو وطن پالونکو متر قی اوانقلابی ځوانانو په نمایند گی‌د ۱۳٤۳ کال دجدی په یوو لسمه نیټه، ۱۹٦۵ میلا دی کال دجنور ی او له نیټه - دکابل دشیرشاه مینی‌دنور محمد تره کی پـه ·ؤقر کور کی سره را ټو ل شول اود افغانستا ن دخلکـو دمو کرا تیك گو ند لو مړ ی یعنی مؤ سسه کانگره یی جوړه کړه....»

تلویز یون باز هم‌بر گذشته تابناك این حزب و رهبـــر بزرگ آن‌نظر می اندازدوآنگاه که‌تصویر نخستین‌شمارهٔ‌تابناك جریدهٔ خلق بر روی صفحـهٔ تلویز یون می افتد...تاریخچه این جریدهٔ تا بناك ، چنیـــن بیان می شود :

«به‌تاریخ بیست‌و دوی حمل سال ۱۳٤۵ به ابتکارو تدبیر رفیق نور محمدتره‌کی، جریدهٔ تاریخی و تابناك ودرخشا ن «خلق» به ا متیاز شخص رفیق نور محمدتره‌کی انتشار یافت این جر یده، ار گا ن مرکزی حزب دمو کرا تیك خلق‌وناشر افکار آن بود . رفیق تره‌کـی به حیث رئیس هیأ ت تحریر جریده خلق از طرف کمیتـــه مرکزی انتخاب‌گر دیدندورفیق تره‌کی طر ح مرا م‌حزب ر ا نو شتند که او لا از طر ف‌یك کمیسیو ن‌منتخب کمیته‌مرکزی وبعد از طرف کنفرا نس‌حزبی به‌حیث مرام حزب تا یید ودر شماره های اول و دوم جریده خلق‌به نشر رسید...»

تصویر های تظا هـــرات جوانان حز بی ،یکی پس‌دیگری نشان داده می شودو گو ینده تلویز یون از مبارزا ت ایـن حزب یاد آوری ها میکندوبر- آنها روشنی می اندازدوآنگاه می‌گوید:

«... ملگری تره کی داویل چی باید دغه و سله تر لاسه کړو او حاکمه‌طبقه ور با ندی راو پر زوو ، چی د غه‌وسله په‌اردو کی دڅور او پرا خه- گوندی کار او په اردو کی د کارگړی‌طبقی‌ددوران‌جوړوونکی ایدیالوژی دپرا خه خپرو لـــو له‌لاری تر لا سه کیدای شي.

دافغانستا ن دخلکو ددمو- کراتیك گو ند مر کزی کمیټې دملگری تره‌کی دغه در ك پـه ډیره مینه تأ یید کړ اودملگری تره‌کی په‌پیشنهاد یی ملگر ی حفیظ الله امین مؤ ظف کړچی دملگری تره‌کی تر خا صی‌لار- ښوو نی لاندی په وسله وا ل پوځ کی پرا خه گو ند ی کار وکړی.»

پس‌ازذکر تلاشهای‌حفیظ الله امین به اساس ار ما نهای‌رهبر بزرگ‌خلق درموردنفوذحزب‌در اردو تذ کر می رود وازتوسعه وتحکیم‌اید یولوژی دورانساز طبقه کار گر در میا ن ار دو یاد آوری می شودو اینکه ، شخصیت محبوب نور محمد - تره‌کی‌دربین خلق ومبا رزات چندین سا لهٔ شان تاثیر بـه- سزایی درین امر داشت ...تا- اینکه حفیظ ا لله امین کـــه مسؤو لیت امور حز بی را در- اردوبعهد ه داشتند ،پی‌بردند که‌حالا جوانا ن حز بی‌در قوای مسلح از یکسو به رهبر کبیر خود رفیق نور محمد تره‌کـی عشق و علا قه دارند و برا ی انجام هر نوع عمل انقلا بی در کمال دسپلین ، آما ده مـــی باشند وو فادار ی عمیقی بـه رهبر خو یش داشته وهرنو ع قوما نده شانرا با ایما ن ،و اعتقاد عمیق می پذیر فتند...

تلویز یون خلق افغانستان در باره مقد ما ت انقلا ب‌کبیر ثور مطالبی نشر می کند ، و اینکه چگو نه انقلا ب آ غـاز شد و به‌پیروز ی رسید ...

آنگاه اعلا میه پیروز ی انقلاب درین پروگرام پخش می شودو تصویر رادیو افغا نستان(مقر فرماندهی انقلاب بزرگ ثور) نمایان میگردد ..

(بقیه‌در صفحه ۵۸)

تصحیح ضروری

درصفحه ۲۳ستون اول سطر۱٦همین‌شماره، کلمهٔ «وزارت» سهو آ چاپ شده لطفاً حذف‌گردد، همچنان‌در سطردوم شرح‌عکس پایین صفحه ۳۰ کلمهٔ (اوروی) به‌(اوری) تصحیح گردد.

ACKU

به ادا مهٔ شمار ه هـــا ی گذشته :

زردشت آرین تمان

ترانه های مردم

یاد داشت: در صفحهٔ ۵۸ شماره (۱۲ـ۱۳) این مجله درسلسلهٔ «ترانه های‌مردم»دربخش «مادر عروس» نـظربه مشکلات طباعتی اشتبا هی رخ دا د ه و بـــه عــو ضـــ‌نوتیشن آهنگ ترا نه « ما درعروس» نو تیشن آ هنـــگ «چادری بسر کو» چاپ شده‌وسرود ان نیز ناقص به طبع‌رسیده است که اینك بـــاپو زشخوا هی از خوا نند گان عزیز، برای اینکه سلسلهٔ معر فی‌ترانه های محلی‌کشور، پراگنده و بدون تسلسل با قی‌نماند، ترانهٔ شماره گذ شته رابانو تیشن آن بار دیگـــر به صورت کامل آن به چاپ‌میر سانم .
«اداره»

مادرعروس

بعد از ینکه ترا نه «آسمان‌سفید» خوانده شد ، متعا قب آن ترانه ما در عرو ســـ رامی خوا نند ، که در کابـل و بعضی ولا یات دیگر کشور ،چنین سرودی دارد :

ما در عاروس مکن گر یـه‌پرسوز
بگر یه ات نمیشه ما مـی‌بریم‌عاروس

* * *

الهی شب سحر کرده بـه‌زودی
ما در عاروس ...

گل ازخانه بدر (۱)گرده‌بزودی
ما در عاروس ...

نهال مهر تو بـــر د ل نشسته مادر عاروس...
الهی پر ثمر گرده بزو دی ما در عاروس ..

سر تخت بلندایستا ده‌عاروس ما در عاروس ..
همیل و چمکلی اندا ختـه‌عاروس ما در عاروس ..
برین‌با مادر عا رو ســـ‌بگویین«۲»
ما در عاروس ..

عجب موی قشنگی یا فتـه‌عاروس
ما در عاروس ..

* * *

بیا که عهد یاری تـــا زه‌سازیم مادر عاروس ...
محبت را بلند آوازه سازیم مادر عاروس ...
بیا که عشق ور زیم ما شووروز«۳» مادر عاروس ...
کتاب عشق را شیـــرا زه‌سازیم مادر عاروس ...

ترانه ما در عاروس اینگونه‌آهنگی دارد :

* مادرعروس *

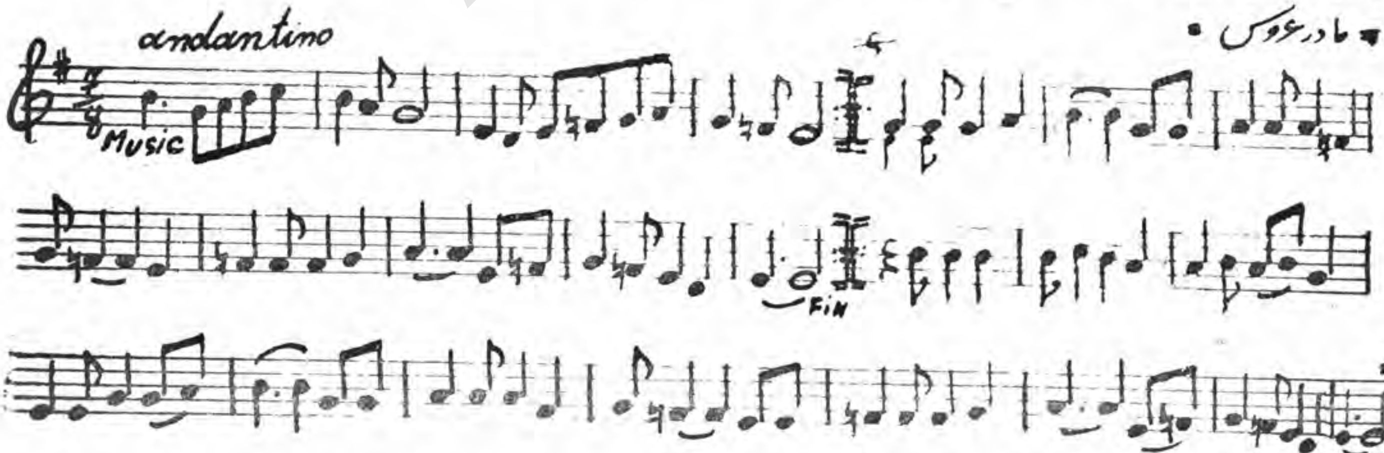

«۲» بروید برای ما د ر عروس بگویید .
«۳» شب و روز.

(۱) بدر : بیرو ن ، بد شدن ، بیرون شدن.

ACKU

آواز شاعران

از بارق شفیعی

سالگرد

این شعر سیزده سال قبل بـــه‌استقبال نخستین سا لگرهٔ تـاسیس حزب پرافتخار دموکراتیک خلـــق‌افغانستان سروده شده ودر محفل‌پر شکوهی که‌بهمین مناسبت فر خنــده‌شام‌یازده جدی۱۳۴۴ به‌اشتراك‌اعضای محترم پلینوم‌کمیته مرکزی ،درحضوررهبر گرامی ،بنیانگذار وموسس حزب قهرمان دموکراتیك خلق افغا نستان‌رفیق نورمحمدتره‌کی ،درمنزل‌مو قرشان برگزار شده بود، توسط شاعر (که‌خودنیز افتـــخار اشتراك درآن محـضر شکوهمند راداشت) قرائت شد وباکف‌زدنهای پرشور، بدرقه گردید:

این زمین ،این کرهٔ کیهان نورد
این زمین، این‌کشتی بی‌باد بان
باز برخورشید رخشان دورزد
باز ازساحل جداشد برق‌سان
باخود آورد ارمغان:
تهنیت گویان نخستین‌سالگرد
سالگرد شور هستی آفرین
سالگرد جنبش اندیشه ها
سالگرد نهضت فکرنوین
سالگرد مرگ سنت پیشه‌ها
طردوهم اندیشه ها
سالگرد اتحاد آهنیـــن
باز درگوش زمان هنگامه ر یخت
غرش تاریخ وشور زندگی
بازرنگ ازچهرهٔ ظلمت‌گریخت
روشنیها چیره شد برتیرگی
زاولین رخشندگی:
پردهٔ تاریکی شبهاگسیخت
باش تازین اختر شب‌زنده دار
نورچشم رهرو ،ویرانه ها:
دیو ظلمت پاگـذارد، بر فرار
جان سپارد، جغد غم‌درلانه ها
توده های خشمگین
سر کشند ازخانه ها
پتك هابردوش وتنها بیقرار
اتحاد توده های بینوا
بشکند بازوی استبداد را
پاره سازد حلقهٔ بیـدادرا
روح عدل وداد را
سازد اززندان دژخیمان‌رها

موج پیشاهنگ سیل انقلاب:
دژاستبداد را ویران کند
جز به‌دست خلق نسپارد زمام
بی‌امان خشم آورد، طغیان کنـد
پست وبالا رایکی یکسان کند
تاکه آثاری نماند،زین‌نظام
بعدازآن درنور این آزادگی:
برسر ویرانه ها
حاصل قربانیان بردگی
یادگار مردم بی دست‌وپا
ریزد ازصلح وصفا
طرح دنیای نوین زند گـی
آن زمان درسالگردش چنگ‌ورود:
باغریو مستی مردان کار
می‌فرستد بر رفیقانی درود
کاین زمان باما ودراین روزگار
باصدایی استوار
ازدل‌وجان می‌سرایند این سرود:
زنده‌باد! این پرتو ظلمت شکن
وین چراغ راه فرزندزمان،
این فروغ آرزو های کهن
اختر اندیشهٔ نسل جوان،
رهبر آوارگان
روشنی بخش روان‌مردو زن
جاودان! این مشعل هستی‌فروز
رهنمای منزل فردای خلق
پرتو افشان باد وروشن همچو روز
درکف فرزند نیکو رای خلق
تانلغـرد، پای خلق،
برمراد رهزنان کینه‌توز

کابل ۱۱جدی ۱۳۴۴

غرش توفان

زنده باد این جنبش نسل‌جوان
زنده باد این شور بی پا یان خلق
زنده‌باد این موج پیشاهنگ‌عصر
زنده باد این‌غرش توفان خلق

***

هرقدر بیدار گردد،مردمان
دوستان مافزون تر میشود
اوج گیرد هرقدر پیکارخلق
دشمنان مازبون ترمیشود

***

غرشی ای سیل! تاویران کنی
زیرو روی این دژپارینه‌را
جنبشی ای‌خلق! تابرهم‌زنی
هست وبود ،این جهان کهنه‌را

کار وپیکار آبروی زندگیست
دره این آبرو، پیکارکن
باچراغ رهنمای عصر خود
راه مردم ، روشن وهموار کن

***

ای گروه پیشتاز ،ای کـارگـــر!
دربهار آرزو های نوین
بهر آزادی وصلح پایـدار
خیز برپاکن نبرد آتشین

***

روز اول می ۱۹۷۰
((دستگیر پنجشیری))

از : عبدالقدیر «مقصود» بدخشی

تکیه گاه‌خلق

بادا بلند بیرق پر افتخار خلق
در قله های میهن گر دو ن‌مدار خلق
رفت آن زما ن که خـــلق‌ستمکش، اسیر بود
اکنون به د ست خلق بوداختیار خلق
درراه واژ گون شدن کاخ‌نادری
دیدی که خشم خلق سرآمدبکار خلق
زین پیشتر زمام حکو مــت‌به‌غیر بود
اکنون رسیده بر کف پراقتدارخلق
آخر گر فت رهبری خلق‌رابه‌دست
آن‌کس که بود پرور شش درکنار خلق
چون مردمك، به دیدهٔ خلق‌است منز لش
هر کس که کرده هستی‌خودرا نثار خلق
اما برای ریختن خــو ن دشمنان
شمشیر آبدار بود آ بیـــارخلق
شاد آنکسیکه خلق بودتکیه‌گاه او
خوش آنکسیکه بشنود ا زجان، شعار خلق
پیروز باد تابه ابد انقـلاب‌ثور
سر سبز باد میهن ما ا زبهارخلق
آخر رسید گوهر «مقصود»مابکف
بایمن همت خلف نا مدا رخلق

صادق مقبل

په‌خاینانو زلزلې شوې

دلوږې مړه وو کو نډ ی رنډې یتیمان
در په دروو غریبان   چایي نه‌کړ لوپر سان
ډیر یتیمان ژړ یدل   ډیر په ارمان ژړیدل
هم له‌یخنی لړ زیدل
دلوږې سټ وو خوپه‌دوی‌دچاز ړه سوی نه وو
هم‌یې‌په کوډکې جوا ری نه‌وو
شپه ورځ کارونه کړل‌مونږ   ډیر زحمتو نه کړل مونږ
خاورې ښانونه کړل مونږ
زموږ په غوښو غدارانوعشر تونه کول
اشرافو تل په موږ ظلمونه کول
چې کوم ز حمت به را غی   یا مصیبت به راغی
یاکوم حاجت به را غی
له سو د خوروبم پیسې‌اخستی‌سودو کې مدام
پتې‌بم‌گرو شول شنو نوټـــوکې مدام
چا درشوت مینه‌کړه   چابیت‌المال نه غله کړه
هر چاشخصي گټه کړه
دی کې به خنگه وو خوش‌بخت دامظلومان
در په در وو غریبان   چایي نه‌کړ لوپر سان
دخاینانو ژ و ندو ن   دفیو ډالا نو ژ و ندو ن
ددی لیوانو ژ و ندو ن
چې‌هر څه‌یې غوښتل سمدستې ور ته تیار به وو
گټلې دوی په استثماربه‌وو
حکم به‌یې کړ لو برابر   چه موټر راو لی ژر
چې مونږه و زوبهر
په دبدبه به‌شول روا ن ، ښکلو باغو ته په خو ند
بیاتلل راتلل به میخا نوته‌په‌خوند
ستر گو کې نم یې نه‌وو   په‌زړو کې غم یې نه‌وو
کور کې څه‌کم یې نه‌وو
هم یې مو ټرو کې مکتب‌ته‌تلل بچیا ن
در په دروو غریبان چا یې‌نه کړ لو پرسان
چې‌سر با زان پور ته شول   خلقي ځوانان پورته‌شول
قهرما نان پور ته شول
په جاه طلبو اشرا فیا نوغلبلې گډې شوې
په خاینانو زلز لې گډې‌شو ې
ښکلې دو لت جوړ شو   ملي‌و حدت جوړ شو
خلقي حکو مت جوړ شو
په ستمگرو حق خو ړو نکولوی تو فان را غی
د ظالم کور باندې خزا ن‌راغی
صادق‌مقبل‌لیکي‌شعرو نه ، خپل لیکي
داسې غزل لیکي
چې نور به‌ور ك شي داد‌خلکو دښمنان
در په در وو غریبان   چایي نه‌کړ لو پرسا ن

علی احمد شیرزی

زیری

ددې دنگو غرو په‌سر کې   گنگوسې کوز، دبز گر کې
پارید لی انقلاب دی   شور او زوږ په لروبر کې
کور په کور گرزي ډولونه   هسکه غاړه ، دسپین غر کې
خوښیدلي بهیرو نه ، ته‌به‌وایي چه‌سیلاب دی
زیری کاندی یو له‌بله ،هلی‌هلـــی ا نقلا ب دی
زیری، زیری بز گرانو !   وطن ستاسو شو خوارانو!
سر نو شت مو معلوم شوی   ددې خاور ی، وارثانو!
ماښې رنگه د ظالم شوه   ویاړ ی‌ء ویاړ ی‌ء کارگرانو!
هندو کش په تاسوویاړ ی،سره لالو نه بد خشان کې
سورپوړنی دی راو ړی ، انقلاب په ارمغان کې
ای پکتیا او ننگر هاره!   پرتا زیری ، کندهاره!
په‌گوټ گوټ کې کراری‌ده   تل خو ندی، اوسه مزاره!
ددښمن قبر دی ورك شو   ویره نشته ، له اغیاره
خپل مو داوطن شو ، هزاره‌ترکمن افغان به‌و ی
ته‌به وی، زه‌به یم یو گـډاو لس خلقیان به وی
ارغنداب او هریروده!   بیاڅپاند ښکاری،خاشروده!
توفانونه خوښید لی ،   که‌سیلی ، له هسکوغروده؟
داڅپاند ، څپاند بهیږ ی   که‌غړ مبیږی ، ته‌سرخروده
فطرت ښکلي راته بریښي،دامید غوټې غوړیږی
دا محصول دانقلاب دی،چې‌به هر حالت بدلیږی
په ځیر وگوری ،آسمان ته ستوری خاندی ،کهکشان‌ته
دپا میر له هسکو څوکو   باباویل، سلیمان ته
یو استازی در، روان دی   په نڅا در ځی ،بامیان ته
سره ډولي ده خوښید لی ،ناوی هسی په خرام کې
ددی سروپړو نو لا ند ی، پیغلی ناڅی په باگرام کې

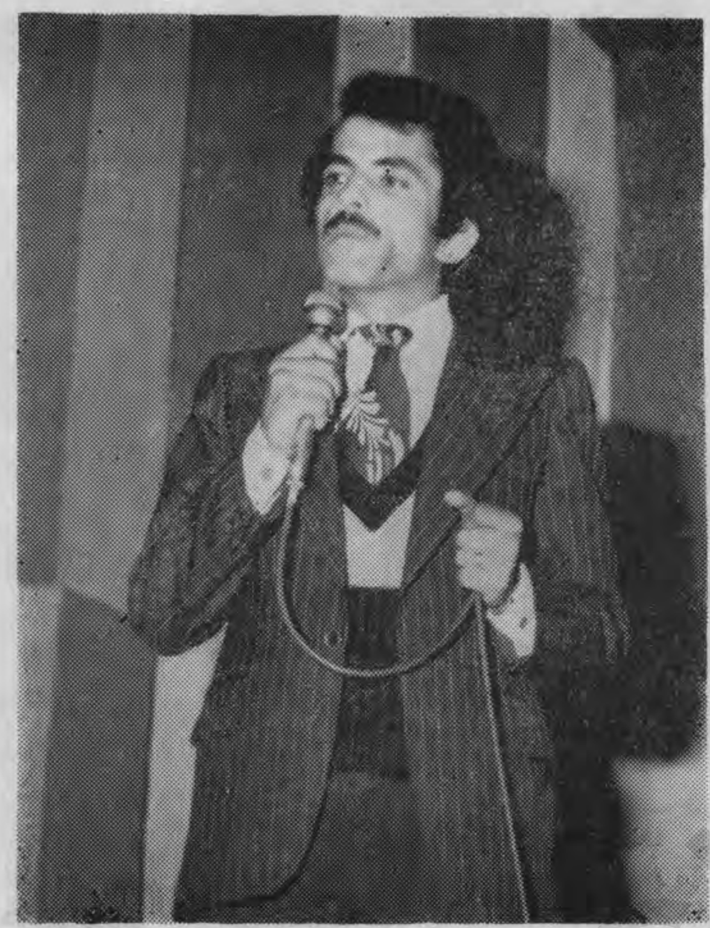

آصف پیمان آواز چند نفر رادریک زمان تقلید میکرد .

افغا نستان ثبت میگردد ...

ظاهر هویدا گر داننده و «شو من» این پرو گرام است او در برابر پرسشی مـــی گوید :

ـپنج سال قبل برای اولین بار پرو گرامی را در رادیـو ثبت کردم که در حقیقت یك «شوی» رادیویی بود ...

ایـن نمـا یش رادیو یـی مقد مه یی بود ، برای ثبـت پرو گرام های دیگری ازهمان قبیل برای رادیو و زمینه یی بود برای آمادگی هنرمندا ن و آ وا ز خوا نـــــان بر ا ی ثبت یك پرو گر ام تلو یز یونی ... و از همین سبب است که امروز وقتـی او لین نمایش چند ساعتـه تلو یز یون را ثبت میکر دیم، بیشتر همکا ران من تا حدی به چنین پرو گرام هایـــی آشنا یی یافته بودند وآمادگی داشتند .

هویدا میگو ید :

ـیکی از مزیت های نمایشی تلو یز یونی یا به اصطـــلاح خود تلو یز یون «شو» ایـن است ، که هر بیننده یی آن را می پسندد و به ذوق هر کس ، مطلبی درآن گنجانیده می شود ، آواز ، ساز ، درامه ونما یشنامه ، فکاهی و انانسس های جالب و گفتگـو های کوتاه در «شو» میبا شد و اینگونه پرو گر ا م طبعاً مردم پسنـــد اســت ... در نخستین نما یشی که درحدود چهار ساعت جر یان ثبت آن دوام کرد ،ماعلاوه بر جنبهـ های ذوقی آن ، مطالب جدی یی نیز داشتیم ، هنر مندان و همکا رانی که درین نما یشی حصه داشتند احسا ســا ت شا ن را ،از فرمان ها ی شما ره هفتم و هشتم نیز در قالب صحبت های کوتاه شان بروز دادند و این را بیننـدهٔ تلو یز یون به خوبی میتواند درک کند ...

گوشه یی از تماشا گران این تماشای تلویز یونی

منگل آواز خوان رادیـو و تلو یز یون از پدرش صحبت کرد و سه همسر او و اینکه تعداد فا میلش به سی و سه نفر می رسد و بعد بی پـروا بر این عمل انگشت انتقـــاد گذاشت و ایـن عصیـان قشر جوان امروز را نشـان مید هد، در برابر کارهای دور از اندیشهٔ که ناشی ازشرایط گذشته بوده است ویا «کوکوـ دادا» در پار چهٔ تمثیلی اش، آرزو میکند که ای کاش حـالا هفده ساله میبود ، تا مـی توانست بدون قرضـداری و طویانه های گزاف و مصارف بیجا از دواج میکرد و یـــا اینکه او ، بر نکتهٔ حسـاس دیگری اشاره میکند و میگوید که پدرش به صد ها جریـب

لطفا ورق بزنید !

در پارچهٔ تمثیلی گنسوخان‌ودکتور شــاه دولا عاقــلشا ه‌پیمانی ،حاجی محمد کامرا ن وتاج زی.

زمین خود اتکاء داشتـــه و نمیگذاشتنه تا فر زندا نــشس سواد بیا موزند و کســـب تحصیل کنند و این خود از واقعیت تلخی پرده بر میدارد که چگونه نظام های فیودالی سبب به میان آمدن نسل‌های بیـــدانش وبیسواد در کشو ر ما شده است ...

ظاهر هویدا د رین گفت و ـ شنید ش ، در بارهٔ جلــب استعداد های تازه یی‌میگوید:

ــمن سعی کردم تا دریــن نما یش در پهلوی همکاران‌ـ دایمی رادیو و تلو یز یـــون چهره‌های مستعد تازه یی را نیز جلب کنم و این بـــه دو منظور بود ، تا هم بتوا نیم هنر مندان خوب و مستعد ی برای رادیو و تلو یز یـــون تربیه کنیم وهم برای بیننــده ها، چهره های تازه یـــی را معرفی نماییم ... علاوه بـــرآن درین نمایش اطفال وحتی ـ یك کودك خورد سال نیـــز حصه داشتند کـــه روزی در آینده شاید چهره های هنری در خشانی برای کشور شان شوند ...

او میگوید :

در کشور های دیگر کـــار «شو من» تلو یز یون ســـاده است ، او مفکوره اش را به روی کاغذ پیاده میکند و این دیگر همکا ران او هستند که هرکدام در حصه خود ، آ نرا اجرا میکنند ، اما درینجا کار برعکس آن‌است ، چه‌باو جود همه تسهیلا تیکه از طـــرف متصدیان امور،فراهم میگردد، رفقای ما به نسبت کمی‌ـ تجر به ، یا عدم درك اهمیت مطالب غفلت‌هاوسهل انگاری‌ـ هایی میکنند که گر داننـــدهٔ پرو گرام را بامشکلات زیادی در کارش مواجه میسازد .

وقتی ازپرا گندگی وقفه یـــی که در نخستین «شـــو ی» تلو یز یونی ظاهر هویـــدا رخدادیادآور میشوم‌اومیگوید:

ــ هر کار تازه یی خالی‌از خلا نیست و از طرف دیگر ما خواستیم تا همکا ران مـــا، د ر ایـــن کار شـــا ن ،کاملا در قید وبند مقررات و قواعد تلو یز یونی محدود نباشند، تا خود تجربه بیا ندوزند که در کار شان باید چه ریـــزه کاری هایی را مراعات کنند..

در نخستین نـــما یـــشس تلو یز یونی شیرمحمد غزنوی یك هنر مند محبوب محلـــی

بقیه در صفحه۵۲

واین هم یك پارچهٔ تمثیلی‌دیگراین نمایش

ثابت کړیء په انقلابی توا ضع او کمینی له خلکو سره را شه درشه و لریءاو له هغوڅخه یی زده کړیء اود دوی دسیاسی بو هې سطحه لوړه کړیء .دوی دانقلابی شورا په فر ما نونو بوه کړیء. اود شخصی کورنیو او نورو ملحو ظاتو څخه پرته دهغوی په عملی کولو کی په انقلا بی خلا قیت سره زیار وباسیء .

دسر ښندنی او قربانی په وخت کی په لو مړی کتار اود امتیازونو دتر لاسه کو لو په وخت کې په وروستی کتار کی اوسیء .

دخلکو اود هیوا د والــو ربنتینی او تکړه زا من د خپل گوند صفونوته‌را ننه باسیء . اود گوند صفوف له فاسدو استفاده طلبو اود وخت لـــه زامنو اوله‌هغو خاینو عنا صرو څخه چی خپلی خیری یی پــه متر قی‌پر دو کی نغښتی دی، پاك اوسو تره وسا تی .

دگوند یووا لی‌ته‌دافغانستان دخلکو یووا لی ته اود هیواد دزیار ایستو نکو د حقو قــو برابری ته دستر گو دکسیو په شان په در نا وی گـــوریء. دهیواد دټو لو ملیتونو دزیار ایستو نکو تر مینځه گه‌لوی‌وی کهواړه د برابری او باور په پیداکولو کی لـــه هیــڅ ډول سر ښندنی څخه ځا ن ونـــه ژغوریء .

په لوړه اودهیواد پا لنی‌په رو حیه او د کا ر گـــــری انترنـــا سیو نا لیزم اصو لوته په‌و فا داری سره دنړی والی

د ۵ مخ پا تی برخی:

زمونږ کار گران...

سولی، د کړ کیچو نود کمو لو دنړی‌د هیوادونو دټو لو خلکو سره د دو ستی په لاره کـــی مبارزه و کړیء .

په انقلابی ټینگار د کارگری طبقی ددوران جو ړو ونکـــی ایدیا لو ژی په‌زده کړه کـــی کوښښ وکړیء اونورو ته‌دهغی په‌ور ښوولو او خپر ولوکی‌نه ستړی کیدونکی مبلغین‌اوسیء څکه چی د غه اید یا لـــوژی دهغی د نا په څیر ده چـــی بریا لیتوب ته د رسیدو سخته لار دانقلابی لار خلا صوونکی دپاره روښانوی اوپه انسان کی دو روستی بری اود انقلابـــی نیکمرغی ټینگه هیله پیداکوی.

دڅور د ستر او ژ غو رنده انقلاب زمونږ د هیواد دنجیبو خلکو هیلی او غو ښتنی زیاتی کړی. زمونږ دټو لنی دټکا مل داو سنی مر حلی دامکا ناتوپه چوکاټ کی د زیار ایستو نکو دهیلو پوره کول غو ښتنه کوي

چې‌د تو لیدی مؤسسود تولید سطح‌لوړه کړواودپلان سره‌سم نوی تو لیدی قواوی په کار ودروو. په هیواد کی دتولیدله تکا مل څخه پـــــــر ته د زیار ایستو نکواقتصا دی‌هیلی ترسره کیدی نشي. د لو ږې نا پو هی او نا رو غی‌ددیو‌نه منگولو څخه دافغا نستـــان دپیاوړو خلکو ژغورل یوا زی او یوازی دافغا نستان دخلق ددمو کراتیك‌گوندپه لارښوونه دتولیدی پرله پسی کار پـه ذریعه امکان لرلی شی .

گوندی ملگری د کار گرانو اوکار مندانو دزلمیانو اوښځو دخلقی ساز مانونوغړی اولنډه داچې‌د هیواد ټول شریـــف زیارایستو نکی خلك‌په انقلابی نوی روحیه اوپه‌علمی کړووړو سره کار وکړی چې‌هم دصنعت او هم د کر نی په هره برخه کی‌له ټولو امکاناتو څخه په‌کار اخیستلو سره دتولید سطـــح لوړه‌کړی، اود نوی پنځه کلن پلان په تطبیق‌کی جدی‌اوفعاله برخه وا خلی.

دهیواد دنورو زیار ا یستو- نکو په ملاتړ دکار گری طبقی ددغه سیاسی قدرت‌د ټینگولو په‌لاره کی‌چی دافغا نستـــان‌د دمو کراتیك جمهوری دولت‌نه وجود کی یی تجسم کـړی‌دی دگران هیواد د خمکی‌دتمامیت څخه ددفاع‌په لاره‌کی په‌هرډول

شرایطو کی سر ښند نی او قر بانی ته تیار او سی. اود لزوم په‌وخت کی‌ددغه سپیڅلی وظیفی دپوره کولو په لاره کی حتی‌دخپلو وینو له‌تویولوڅخه باك مه لریء ،څکه‌چی دیـــوه انقلابی اوپه هیواد مین لپاره ستر ویاړ او شرف دادی‌چې‌د خلکو دسیاسی قدرت دساتلو اوددوی دلوړو ارما نونو دپوره کولوپه‌لاره کی ځان‌قـربان ـ کړیء . زمونږ دگوندویا ړلو شهیدانو دوطن پا لنی پـــه همد غه عالی ا حساس سـره ځانونه قربان کړل او خپـــل نه هیریدونکی او نه مـــړه- کیدونکی نو مونه یی د هیوادد خلقی ویا ړلی مبا رزی پـــه تا ریخ کی ثبت کړل .

ژوندی او تـــل دی وی دافغا نستان زړه ور خلك

تل‌دی‌وی‌د خلکو دژغورنی‌او نیکمر غی د لا ری دد غـــو قهرمانانو یاد

بریالی، پیا وړی او متحـد دی‌وی دافغانستـــان د خلق دمو کراتیك گوند .

رڼاندی وی دافغا نستان ددمو کر ا تیك جمهور یـت سور بیرغ .

آواز شاگردان

از عبد الواسع شاهین

افسار سرمایه

کارگر ای بانی صد شور وفریاد، آفرین
عاقبت کندی تو بیخ ظلم وبیداد ،آفرین
عصر نو در کشورت کردی تو بنیاد، آفرین
ملحد دون مایه راکردی توبرباد ،آفرین
خلق خود از یوغ دیوان کردی آزاد ،آفرین
آفرین صد آفرین بر مغزاستاد، آفرین

•••

بعد ازاین سرمایه ، راباقدرتت افسارکن
تاتوانی بهر خویش و مردم‌خود، کارکن
رنگ نو،فرهنگ‌نو، درکشورت اعمارکن
دشمنان خلق را یک‌یک‌کنون‌بردار کن
خلق خود را عاقبت کردی‌تو دلشاد ،آفرین
آفرین، صد آفرین بر مغزاستاد، آفرین

•••

بعد ازین «شاهین» صفت برقله ها پرواز کن
مردمت بر هان ز فقر،اعجاز کن اعجاز کن
خلق را خدمت ز جان،ای‌نوجوان آغاز کن
باترنمهای رنگین، نغمه ات‌راساز کن
سوی خوشبختی کنون رفتی توچون باد ،آفرین
آفرین، صد آفرین بر مغزاستاد آفرین

دوجزء مهم هنر

هنر ها در پویش و حرکت‌خویش در قفس اجتماع برای آوردن ذهنیت های مثمر ،همیشه دارای دو جزء مهم اند و یا در قالب دو نوع‌برداشت‌و مفهوم ،جلوه گرمی شوند.

اول ـ فورم یا شکل هنرهااست که در نگاه اول به‌چشم می خورد و خواننده یابیننده‌یاشونده رابه‌سوی‌خود میکشید.
دوم ـ آنکه محتوی یاموضوع هنر ها است که بعد از شکل و کالبد هنر جوینده هنر را جلب میکند.
وآنرا روح می بخشد و نمومیدهد وکیفیت اجتماعی‌خود را ارائه مینماید .

به انتخاب ـ اسد الله
«مفتون» از لیسه پلخمری

مودپرستی

خواهرانم بگذرید از مودنو
مودنو ارزش ندارد یک دوجو
گر لباس بیتلی خواهش‌کنید
همسر خودرا پر از کاهش‌کنید
تو مکن تقلید از بیگانگان
آبروی‌خود مریزان را یگان
خویش رابا مود نو رنگین کنی
شوهرت، از قرض،بس‌غمگین کنی
کی تراخوش رنگ وزیبامیکند؟
بل،ترا این مود رسوا می‌کند
گر به مود خارجی ، دل‌بسته یی
همت افغانیت را خسته یی
تو اگر باخود شناسامیشوی
کی اسیر مودبیجا می شوی
عاقبت زین مودها گردی‌خجل
می شوی آخر زخجلت‌منفعل
گر تو آزادی چو سروجویبار
خویشرا در جملهٔ مردان،شمار
ماده شیر و شیر نریکسان‌بود
این شعار دختر افغان بود
کوش تا دانسته و بیناشوی
عالم ودانشور ودانا شوی
علم: اکلیل مرصع بر سرت
حسن اعمالت همانا زیورت
می سزد یکدم اثاث و هم‌ذکور
مودو فیشن رازخود ساز یدور

فرستنده ـ میرامان‌الله ملکزاده
از لیسه نعمان پروان

سور شرق

دسره شرق لوری ته گوری
دآسمان لمنی سری دی
را ختلی شکلی لمر دی
په‌جهان شغلی خوری د ی
•••
دتور غرب‌توری او ږدی‌شپی
سبا کیږی ، ر ڼا کیږی
جنبشو نه رابیدار شول
دستم ما ني نړیږی
•••
واقعیتو نه نه پټیږی
فرعو نانو ته خطر دی
بز گران راپارید لی
وار راغلی دکار گردی
•••
دزوال په لور روان دی
امپر یا لیزم نـن سبا
دطبیعت فضا رنگینه
یکی موج و هی هورا
•••
دجهان دکار گرانو
پیوستون فولا دی‌کیږ ی
دو سلی څای سو له نیسی
دتبعیض لمن تولیږی
•••
صهیو نیزم په‌لړزه دی
فلسطین راپارید لی
ددنیا په تو له‌و چه
استعمار دی شر میدلی
•••
دتودو مبارزی دی
انسانان انسانی کیږی
هم به ځمکه انسانی شی
لوړ آسمان انسانی کیږی
•••

پیر محمد کاروا ن دکندهار
دنخی نساجی فنی ما مور

فریادانقلاب

برقص ای دختر افغان
که دور افتخار آمد
بهار رفته زین گلشن
چه خو ش زیبا دو بار آمد
• • •
تو هم‌زیبا جوان اکنون
طلسم کا هلی بشکن
به‌پا خیز از ره همت
که اکنون دور کار آمد
• • •
توای کاریگر! ای دهقان!
نظام‌کار گر ، بزگر
بکشور، رویکار آمد
• • •
زجهد و پشتکار خلق
به‌بست ر خت از دیار ما
هر آنچه نام ز شتی داشت
هر آن که فتنه برسرداشت
بیا مد دور آزادی
بیا مد دور آبادی
بیا مد دور شادابی
زکشور ،دور خواری‌رفت
شاه محمد همراز

کتاب‌های مشهور
ازنویسندگان‌معروف

یگانه آموزنده ومعلم کتاب‌است . کتاب است که مارابر افکار واندیشه های بزرگ‌جهان آشنا میسازد . کتاب مربی بی آزر واستادی است‌که هرگز از تدریس خسته نمیشود . وبا سکوت‌خاموشی‌قادر است که‌مارا بارمزندگی واندیشه گذشته وحال آینده‌متوجه گرداند ، اینك نام سه کتاب از شهکار های مشهورادبی جهان راکه از آثارنوابغ محسـوب میشود ، بصـورت‌خلاصه‌خدمت خوانندگان‌گرامی تقدیم میکنیم:

روژن اونگین :

این‌کتاب در مـدت هشت‌سالی (از ۱۸۲۵تا۱۸۳۳)توسط الکساندر پوشکین‌نو شته‌شد،بنظر بسیاری از معتقدین ، عظیم‌ترین کار پوشکین است.یکی‌از معتقدین مشهور روسی اوژن اونگین را (دایرةالمعارف‌زندگی روسی) نامیده است.

او لیس:

« جیمز جویش» نویسندهٔ‌بزرگـ و معاصر ایرلند در سال ۱۹۲۲ این ا ثر عظیم وشاهکار مکتب جریان ذهنی‌را که بعنوان مهمترین ومؤ ثـرترین داستان قرن شناختـه شده ،به‌رشته تحریر درآورده‌است .

ایلیارد :

این کتاب یکی دیگر ازآثاربالزاك درسری کمدی انسانی است که در آن صحنه هایی‌از زندگی باریس بخوبـی نقاشی شده است.

به انتخاب میر ا حمد « میهن‌دوست»

ضرب‌المثلها

• انسا ن از بیکار ی‌مریض می شود و از کار تندرست.
•••
•خانه‌ات رابروی دیگران‌می بندی و آرزو داری که‌دروازه های دیگران برویت بازباشد.
•••
• در زن، خو شبختی ر ا جستجو کن، نه‌زیبایی را .
•••
• اطفال چون گلها یـی اند که محتاج به‌تر بیه اند.
•••
•ارزش انسا ن از کار ش معلوم می گردد.
•••
• وقتیکه موی سر سفیـد شد، عقل کا مل می گردد.
•••
• در جوانی تحصیل کن،در پختگی کار، در پیری افتخار.
•••
• آدم عاقل ، و قت را به بخت مبدل میگرداند.
•••
•کردار ، میوه و قول،برگ در خت است.
•••

• قدر ت همیشه بافرصت توأم است.

به انتخاب ـ فاطمه حمیدی
از لیسه آمنه فدو ی

ACKU

خواندنیهای جالب

زیرسگرتی های صحی برای از بین بردن دود سگرت

یکی از متخصصان سازمان صحی محیط زیست ، پس از چهار سال تحقیق و بررسی، موفق شد یکنوع زیرسگرتی صحی اختراع نماید که وظیفه آن ، جلوگیری از گسترش یافتن و آلوده ساختن محیط از طریق دود سگرت میباشد.

این زیر سگرتی صحی، در خانه ها، کارخانه ها و اداره های سرپوشیده ، مورد استفاده قرار می گیرد .

از چندی پیش ، فعالیت وکوشش برای تشریح و توجیه مضرات و زیانهای ناشی از استعمال دخانیات باوج خود رسیده است و بسیاری از مسوولان امور صحی در سراسر دنیا میکوشند که زیانهای مربوط باستعمال سگرت را از جنبه های اقتصادی ، انسانی جسمانی و مهمتر از همه، حفظ الصحه محیط زیست، به آگاهی افکار عمومی رسانیده و کسانی را که مبتلا باستعمال دخانیات هستند، از خطرات این آفت مهلك ، آگاه نمایند.

می توان گفت پولیکه صرف کشیدن سگرت میشود اگر در سایر امور بمصرف برسد ، یقیناً کمك بزرگ ومهمی در بالا بردن سطح تولیدات زراعتی و فلاحتی نموده و از زیانهای صحی این عامل مهم ضد صحت ، و تندرستی ، جلوگیری میکند.

نظر به احصائیه یی که به عمل آمده، ثابت شده که یکی از عوامل کثیف کردن محیط زیست ، دود ناشی از استعمال سگرت است و از این لحاظ ، اقدامات وسیعی صورت گرفته تا بتوان ، هم از مضرات ناشی از مصرف سگرت در جهان ، جلوگیری نمود وهم به طریقی صحی، از گسترش دود سگرت جلوگیری کرد.

همانطوری که در آغاز این مطلب ، گفتیم ، یکتن از متخصصان سازمان صحی محیط زیست به اتفاق دیگر همکارانش ، دست به فعالیت وسیعی زد تابتواند بطریقی از گسترش و پراگندگی دود سگرت، ممانعت نماید.

موصوف مدت چهار سال تمام، مشغول مطالعه بود ، و حاصل این مطالعات، اختراع یکنوع زیر سگرتی مخصوص می باشد که مطلقا دودسگرت رادر خود ، منهدم نمود و از گسترش آن در هوا که سبب آلودگی محیط زیست میشود، ممانعت میکند.

برای کسانی که می خواهند لاغرشوند

هرگاه از گرسنگی، ناراحت می شوید، برای مدتی کوتاه، استراحت کنید و این جمله را تکرار نمایید :

«اعصابی که مأمور هضم غذای من هستند ، فعالیت خودشانرا آهسته تر خواهند کرد واین باعث خواهد شد که درد گرسنگی در من، کاهش پیدا نماید.»

اگر زیاد پرخوری می نمایید ، هرگاه باز هم احساس غذا خوردن رامیکنید، برای پنج دقیقه این عبارت را تکرار نمایید .

«هر وقت احساس گرسنگی نمایم ، باید ورزش کنم و به فعالیت جسمانی بپردازم، هر موقعی که ورزش میکنم ، احساس گرسنگی رافراموش مینمایم.»

دوکتوران معتقدند که این طرز معالجه (بیو فیدیك) می تواند به شما کمك کند تا ازوزن بدن تان بکاهید.

دکتوری می گوید :

بدون شك در عالم طبابت امروز ، تنها راه معالجه و کم کردن وزن ، تکنیکی دارد به نام «بیو فیدیك» که همراه با رژیم غذایی و ورزش روزانه است.

من سنگین وزنهایی دیده ام که هفتاد پاند از چربی بدن خود شانرا در ظرف دو یا

(بقیه در صفحه مقابل)

سه ماه ،آب کرده اندوبعقیده دکتور «آلن روزنبر ک» بابکار برد ن این متدوا صل بیوفیدیك انسان می تواند از وزن خودش بکا هد ، بو ای اینکه بهترین دو ست ویاورش همیشه در کنارش است و آن، اراده شخص خود او ست .

وی اضا فه میکند :

«وقتیکه شما تصمیم می گیرید و فر مان صادر می کنید که سبکتر شو یدوازوزن بدن تان بکا هید، حتما موفق می شوید!»

کلید مو فقیت در بکاربردن پیاپی جملات کو تا هیست که شما راوادار میسازد ،جلو پرخور ی خود تانرا بگیرید، طبق راهنمایی دکتور«هرول» اینها راهنمایی های مفید ی هستند.

مردانه تصمیم بگیرید که برای همیشه بابکار بردن‌رژیم غذایی و ورزش ، بر آمد گی شکم تانرا بر طرف کنیدواین جملات‌را مر تب، تکرار کنید:

«من می‌توانم خو دم را سبکتر کنم، من خودم را سبکتر میکنم و بدنم مرا درین راه کمك خواهد کرد.»

از غده در قی تیرو یید بدن تان کمك بگیرید و مر تب تکرار کنید:

« غده تیرو یید بد نم، فعالیت مرا بیشتر خوا هد کرد، سلو لها ی پر از چربی بدنم از هم پاشیده خوا هند شد، بدنم چر بیها ی اضا فی را میسوزاند.»

خودتانرا عادت دهید که تصور کنید هی لاغر شده می روید.

اگر چنین کنید بقدر ت «متابالیك» قدر ت دگرگو ن شو نده بد نتان یا ری کرده اید تافعالیت خود شرا افزایش دهد وچر بیهای بدن تان را مورد ا ستفاده قرار بدهد.

چر بیها را د شمنان در جهیك خود دانسته وتصور کنید که مصمم شده اید آ نها را از بین ببرید اگر به رژیم غذایی‌خود تا ن چندان اهمیتی نمی دهید ، این جمله رامر تب تکرار کنید:

«من سر تاسر امروز درباره رژیم غذایی ،فکر خوا هم کردو سعی خوا هم نمود که پروتین ها و چر بیها ی لا زم رابرای بدنم ،فراهم‌کنم‌و آ ن را بر رسی نمایم...»

ماشین تولیدحرارت

یکی از کمپنیها ی صنعتی وفنی سر زمین (آفتاب تابا ن) اخیرا یکنوع ماشین تو لید حرارت اختراع وعر ضه کرده که در شدید ترین طو فانهانیز می تواند مبادر ت به‌تو لید گرما نماید.

احتیاجا ت و نیاز مندی های مردم رابرا ی فصل سر ما، مرتفع سازند.

دستگا ههای گرم کننده که چندی قبل اختراع شده است درنوع خودبی‌نظیر است.

این نوع دستگاه ، تنها

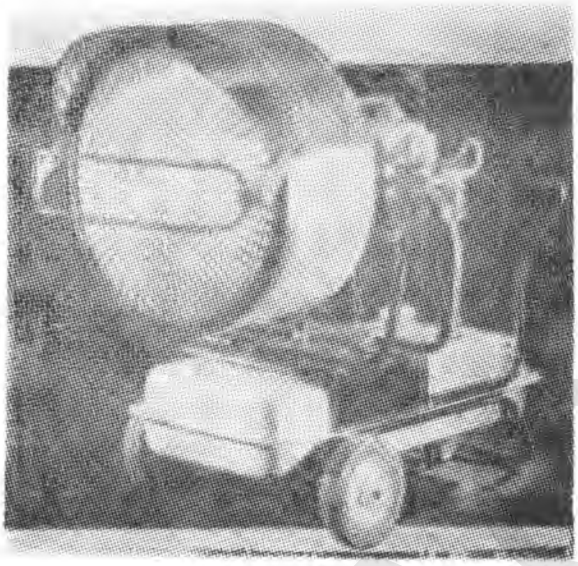

این ما شین، قابل حمل‌ونقل بوده و در خار ج از کارگاه های سر پوشیده ، می توا ند مورد استفا ده قرار بگیرد.

عقل سلیم ، حکم وا یجاب میکند که‌بشر امروز ، برا ی مقابله با مشکلات ودشواار ی ها، از هر لحاظ ، آما ده و مجهز باشد.

اکنون که فصل ز مستان، آغاز گردیده ، بسیار ی ا ز مدیرا ن کار خانه جا ت ، و سازندگا ن و سایل خا نگی، قبلا خود را آماده کرده اندکه باتولید و عرضه اینوسا یل،

ازطریق پترو ل سفید به کارمی افتد و دارا ی قدر تی د ر حدود واحد پخش حرارت است .

حرار تی که ازاین دستگاه به‌دست می‌آید، دارای یك شعاع کمرنگ سر خ می باشد و از جمله خصو صیا ت مهم آن ، این است که به هر جا حمل‌ونقل داده میشود .

حرار تی که از این دستگاه مرموز ، عاید می گردد از نوع همان حرار تی است که د ر ماشین های طیاره جت ، عا ید میگردد.

ACKU

سرگرمیها

شرح جدول

افقی :

۱ ـ کشور ما است ـ دشمن خلق ـ ساز نده دورا ن ـ آزادی.

۲ ـ آسایش ـ فیو دالیزم در کشور رو به آن است ـ آینده وطن ـ میوه یی.

۳ ـ نمی شنود «معکو س» ـ رهبر کار گران جـها ن ـ کار گری ـ طغیانی است ـ ماهی پښتو.

٤ صطلا حی در سیاست ـ کمرش رابزنید که ملخ شود ـ باحذف حر فی شهکـار تولستوی.

٥ ـ اهرام بی سرو پا ـ سرور ـ و لایتی اما در هم ـ وحشت ـ زنگ قافله.

٦ ـ معکوس آن عطر است باملاء غلط ـ دهقان میکند ـ مردم ما سا لها کشیدند ـ قشر دیگر سازنده زمان .

۷ ـ عالم طب ـ شهر ی در کشور ـ جام آ ن مشهـور است ـ روشنی ـ استا دی در مو سیقی محلی ـ جر یـان بحری.

۸ ـ آنها دو ستان ما هم هستند ـ همیشه و لا یتی در شرق کشور.

۹ ـ در برابر کار مـی دهند ـ زیر نیست ـ محصول کار کارگر.

۱۰ ـ آفتاب.

۱۱ ـ پیرو یکی از مکا تب مترقی سیاسی ـ ولا یتـی در غرب افـغانستان ـ بود م «پښتو».

۱۲ ـ قوا ـ منبع مرامها ی ما ـ کار چار ده سا له حز ب خلق با ارتجاع وفیو دالیزم ـ وطن از مامی‌خواهد «معکوس».

۱۳ ـ کاکا نارسیده ـ ضرر ها ـ شعاری است ـ از ز نها بافر مان شماره هفت تا میـن شد ـ چهره.

۱٤ ـ ضمیری ـ پهلوا ن ـ آواز ـ عددی پښتو ـ پست ـ علم ـ وا حدی در زمان.

۱٥ ـ در جه و مقـام ـ پیکار گر ـ ضد کثا فـت ـ اصطلا حی در ریاضی .

عمودی :

۱ ـ طلا ـ حرف ربط ـ نو عی‌رقص ـ حا صل تلا ش ـ انسان.

۲ ـ تیره ـ عدد ی ـ از تقسیمات کشوری .

۳ ـ رنگی نا تمام ـ ا ز علمای سیاسی ـ سرو پا ی سروش ـ ناب بی میان .

٤ ـ افول در هم ـ تکرار حرفی ـ او لی .

٥ ـ امر از مصدر کردن‌برای ماضی «معکوس» ـ عا مه ـ اصلاحات آن رویکارشده‌است.

٦ ـ قهرما ن ـ قرن‌بیسر ـ خانواده.

۷ ـ نجات دهنده ـ صبحگاه

۸ ـ انگور ـ دیوار ـ حزب مبارز کشور ما ـ اول و آ خر تموز ـ صبر ناتمام .

۹ ـ یك توپ ـ جا مـه پشمینه ـ دینی در هند.

۱۰ ـ آوازه ـ بخشش ـ حرف ربط ـ وا حدی درمقیاس سطح.

۱۱ ـ علـم ها ی جدید ـ راستش رابجو یید.

۱۲ ـ چپه کنید و د مش‌را ببرید تادل شود ـ علا ج‌درد ـ ضمیری .

۱۳ ـ گوسفند قر بانـی «معکوس» ـ بازو پښـتو ـ جریان.

۱٤ ـ «معکوس» ما د ر انگور ـ عضوی از بد ن ـ من‌وتو.

۱٥ ـ در آسمان است ـ زمین ـ ضمیری‌در پښتو .

۱٦ ـ معمول و مروج ـ قرض ـ بلوا .

۱۷ ـ مخلوط ـ نو شتـه موسیقی ـ بایك «ز» از علمای علم سیاست ـ جدید.

۱۸ ـ اصطلا حی درعسکری بوده «معکوس» ـ قوس آ ن مشهور است.

۱۹ ـ مر غی است ـ ریل چپه ـ از علوم اسلا مـی «معکوس».

۲۰ ـ فیو دال هابودند ـ از موسیقی نوازا ن مشهور ـ عدد ی به خار جی.

۲۱ ـ قالبین ـ مناسبا ت کهنه‌فیودالی رو به آ ن است ـ برق بی‌سر.

۲۲ ـ حر ف‌ربط ـ سنگ ـ مجروح ـ سرش میان ریخته.

۲۳ ـ محصو ل کار او پس ازین از خودش است ـ ا ز اصطلا حات سیاسی.

۲٤ ـ ما یه حیات ـ مطالعات اراضی ـ زهر ـ جهان از آن اوست.

ACKU

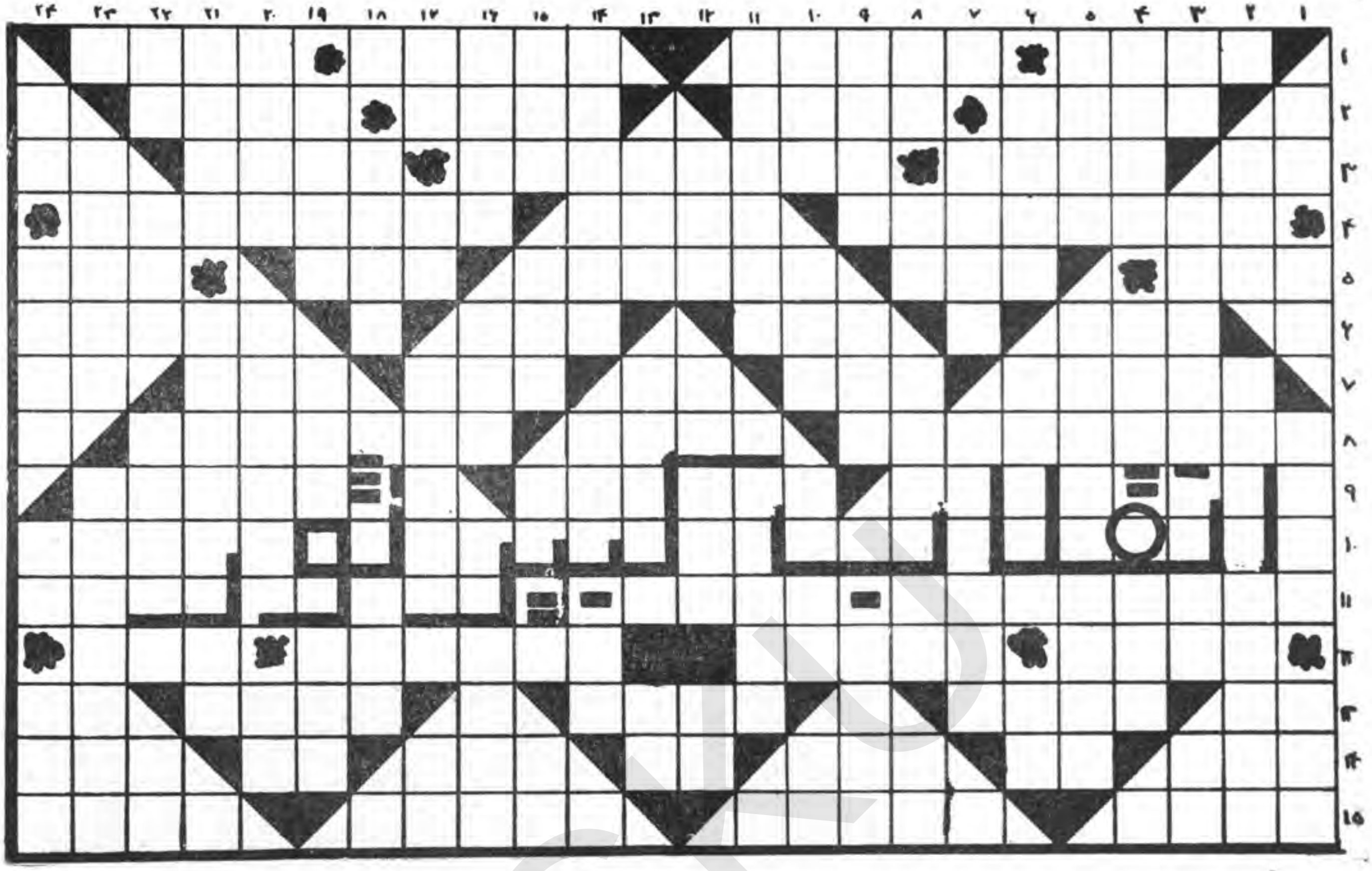

حل جدول(۱)

به‌ترتیب افقی :

۱ ـ تولستوی ـ کلدار .
۲ ـ لکیام ـ وك ـ و هم‌ـ
ف.
۳ ـ آه ـ ل ـ استیفن ـ
گت.
٤ ـ ش ـ م ـ ك ـ فلتر‌ـ
نوح.
٥ ـ آلبرت ـ هو ـ کبر.
٦ ـ ملاك ـ وی ـ صبر‌ـ
کب .
۷ ـ عكك ـ لندن ـ ه ـ
تیر.
۸ ـ رل ـ بنی ـ بن ـ
لب ـل.
۹ ـ ا ـ باز ـ ما‌ـ حك ـ
دی.
۱۰ ـ جهاد ـ سه تــار‌ـ
عدن.

حل جدول(۲)

۱ ـ کمان ـ نتو ـ وطن.
۲ ـ ت‌ـ هم ـ تاك ـ این‌ـ
ت.
۳‌ـ آهو ـ میغ ـ تو ت ـ
خو.
٤ ـ جوشـــان ـ مور ـ
کمون .
٥ ـ رس ـ شدت ـ ر ـ
لا ـ فی.
٦ ـ دو لن ـ س ـ بنا.
۷ ـ تیوری ـ جام ـ گریم.
۸‌ـ یال ـ فرو ـ نم ـ
ملخ.
۹‌ـ لغ ـ ماسکو‌ـلوا ـل
۱۰ ـ یهب ـ مر یخ‌ـحنا.

جایزهٔ این شماره:

جایزهٔ ا ین شــماره رایگسا له اشتراك مجله آواز. ـازابتدا الی‌اخیرسال ۱۳۵۷ـ‌تشکیل مید هد که‌به حکم قرعه به‌یکتن از حل کنند گان این‌جدول‌داده میشود .

برندهٔ جایزه

شمارهٔ گذشته

به حکم قر عه برندهٔ جایزهٔ‌شماره گذشته ما نیك محمد نیك‌پور از میر ویس میدان‌شناخته شد، که جایزه شان به آدرس وی ارسال میگردد.

ACKU

د « امیر زوی» ترجمه

نوی فلمونه

«دمینی سر گذشت» د هغه فلم نوم دی چی په دیوروستیو وختونو کی دهغه دشو ټنګ چاری دشوروی‌اتحاد د«موزفلم» په ستدیو ګانو کښی بشپړی شوی او ټاکل شویده چی دغه فلم ډیر ژر دمسکو په سینما ـ ګانو اوهنری ستیجو نو کښی ننداری ته وړاندی شی .

د « مینی سر ګذشت» فلم دابرا ګلچوف په واسطـــــه ډایرکټ شویدی په څو تیرو کلونو کښی لومړنی فلم دی چی دشوروی اتحاد او تر کیی دهنر مندانواو فلم جوړوونکو له خوا په ګډه او شریکه‌توګه تولید شویدی .

« ایلا ـ ساګا لواه چه‌اتلس کاله‌عمر لری اود لیننګـــراد دبالت دنڅا ګانو په تیاتر کی وظیفه اجرا کوی په دغه فلـم کښی ستور رو په غاړه لری .

کله چی دلومړی ځل دپـــاره دمینی‌دسر ګذشت‌دفیچری فلم د شوټنګ چاری پیل کیدی ، دشوروی اتحاد دموز فلم پـــه ستدیو ګانو کښی داســـــی ذهنیت مو جود ؤ چی امکـــان لری دذکر شوی فلم دشوټنګ چاری ډیر وخت ونیسی خـــو څرنګه چی وروستیو حالا تـــو او انکشا فو نو و ښودل د فلم دشو ټنګ چاری د ټاکل شو ی مودی څخه دری میاشتی دمخه بشپړی شوی وی .

که چیری دمینی دسر ګذشت دفلم ته ستاریو څخه څرګند ـ یږی په دغه فلم کښی پرو د ـ سرونو او ډایر کترانو، آهنګ جوړ وونکو او اکټورانو هڅـــه کړیده چی دفلم په بیلو بیلو پردو کی دریا لیزم دسبك څخه زیاته ګټه واخلی او دژ وندانه ټول واقعیتو نه څر ګندکړی .

(پاتی په ٤٢ مخ کی)

« دموز فلم» محصول دمینی‌دسر ګذشت دفیچری فلم یوه‌په زړه پوری او له هیجان څخه‌ډکه صحنه .

دراديو افغانستان خپروني

دعادي ور ځو خپروني:

لومړی سرویس

دسهار له خوا:

۰۰ر۶ـ دقرآن کريم تلاوتاوتفسير ترانه۰

۳۰ر۶ـ ارمغان سحر

۰۰ر۷ـ پښتو خبرونه

۰۵ر۷ـ ورځپاڼو ته يوه کتنه

۱۵ر۷ـ موسيقي

۲۵ر۷ـ فوتي اعلانونه

۳۰ر۷ـ کورني ژوند

۰۰ر۸ـ دري خبرونه

۰۵ر۸ـ تجارتي اعلانونه

۱۵ر۸ـ موسيقي

۳۰ر۸ـ ختم۰

خارجي خپروني

دماز ديگر له خوا :

.۳ر۵ اردو خپرونه

۳۰ر۶ انگليسي خپرونه

۰۰ر۹ عربي خپرونه

۳۰ر۹ روسي خپرونه

.۰ر۱۰ په خارج کي داوسيدونکو افغانانو لپاره پښتو اودري خپرونه

.۰ر۱۱ آلماني خپرونه

۳۰ر۱۱ انگليسي خپرونه

۰۰ر۱۲ ختم .

دوهم سرویس

دماز پښين له خوا :

۳۰ر۲ـ يکشنبه ، دوشنبه، سه‌شنبه اوچارشنبه راديويي تعليمات:

۰۰ر۳ پښتو خبرونه

۰۵ر۳ ستاسي خوښي کړي سندري

.۰ر۴ دري خبرونه

.۵ر۴ :

شنبه ـ دراديو طبيب

يکشنبه ـ دپوهنتي غږ، دسری‌مياشتي غږ دپه هرو پنځلسو ورځوکي يووار

دوشنبه ـ کليوالي سندري اونغمي

سه شنبه ـ دملگرو ملتو خپرونه

چارشنبه ـ علمي خپرونه

پنجشنبه ـ دروغتيا خپرونه

جمعه ـ زموږ دخلکو ژبني ادب

۲۰ر۴ـ موسيقي

۳۰ر۴ـ راپور تاژ

۰۰ر۵ـ پښتو خبرونه

۰۵ر۵ـ کليوالي سندري اونغمي «په هره ورځ‌کي ، پرته دپنجشنبي اوجمعي دورځو څخه»

پنجشنبه ـ اقتصادي خپرونه

جمعه ـ دکوچنيانو خپرونه۰

۲۰ر۵ موسيقي

۳۰ر۵ـ تجارتي اوفوتي اعلانونه

۰۰ر۶ دري خبرونه

۰۵ر۶ دکلي، کور اوکرني خپرونه

۰۰ر۷ دپښتونستان دپاره پروگرام

۰۰ر۸ پښتو خبرونه

.۲ر۸ موسيقي

.۳ر۸ دري خبرونه

۵۰ر۸ موسيقي

۰۰ر۹ :

شنبه ـ دتاريخ په هنداره کي

يکشنبه ـ نوی‌عصر

دوشنبه ـ موږ او اوريدونکي

سه شنبه ـ کره کتنه ترازوی طلايي

(په هرو پنځلسو ورځوکي يووار)

چارشنبه ـ دځوانانو خپرونه

پنجشنبه ـ موعظه، راديو درام

جمعه ـ ذهني مسابقه

۳۰ر۹ :

شنبه ـ پرله پسي راديو داستان

يکشنبه ـ پرله پسي راديوداستان

دوشنبه ـ پرله پسي راديوداستان

سه شنبه ـ په هرو پنځلسو ورځوکي يووار دآهنگونو محفل او يووارزازراز آهنگونه۰

چار شنبه ـ د ځوانانو دپروگرام پاتي برخه

پنجشنبه ـ درادیور درام پاتي‌برخه

جمعه ـ دذهني مسابقي پاتي برخه

.۰ر۱۰ دري خبرونه

۰۵ر۱۰ دشومه دم انگازی «دشنبي په شپوکي گويديځه‌موسيقي» اودسه شنبي په شپوکي دنړۍ د ادبي سمندر څخه ملغلري .

۵۵ر۱۰ ملي سرود

۰۰ر۱۱ ختم

ACKU

دوهم پروگرام

هره ورځ دمابنام له شپږوبجونه شپې تراتو بجو پورې د(ترانه ها وسخنها) په نامه یو پروگرام خپریږي

دپنجشنبې دورځوخپرونې

لومړی سروپس

دسهارله خوا

۰۰ر۶ـ دقرآن کریم تلاوت، تفسیر، ترانه
۳۰ر۶ـ ارمغان سحر
۰۰ر۷ـ پښتو خبرونه
۰۵ر۷ـ ورځپاڼو ته یوه کتنه
۱۵ر۷ـ موسیقي
۲۵ر۷ـ فوتي اعلانونه
۳۰ر۷ـ کورنۍ ژوند۰
۰۰ر۸ـ دري خبرونه
۰۵ر۸ تجارتي اعلانونه .
۱۵ر۸ـ موسیقي
۳۰ر۸ـ ختم

دوهم سروپس

دغرمې له خوا

۰۰ر۱۲ پښتو خبرونه
۰۵ر۱۲ دغرمه مونیکمرغه خبرونه
۳۰ر۱۲ اذان
۳۵ر۱۲ موسیقي
۰۰ر۱ دري خبرونه
۰۵ر۱ دهر ذوق له پاره موسیقي
۰۰ر۲ پښتو خبرونه
۰۵ر۲ «دځوانانو دپاره موسیقي»
۰۰ر۳ دري خبرونه
۰۵ر۳ دخلقي شاعرانو پروگرام
۳۰ر۳ـ د افغان موزیك رالیږل شوي سندرې
۰۰ر۴ پښتو خبرونه
۰۵ر۴ دروغتیا خپرونه
۲۰ر۴ـ موسیقي
۳۰ر۴ـ راپور تاژ
۰۰ر۵ دري خبرونه
۰۵ر۵ اقتصادي خپرونه
۲۰ر۵ موسیقي
۳۰ر۵ تجارتي اوفوتي اعلانونه
۰۰ر۶ دکلي کور او کرنې خپرونې
۰۰ر۷ دپښتو نستان دپاره پروګرام
۰۰ر۸ پښتوخبرونه
۲۰ر۸ موسیقي
۳۰ر۸ دري خبرونه
۵۰ر۸ موسیقي
۰۰ر۹موعظه ـ رادیو درام
۰۰ر۱۰ دري خبرونه
۰۵ر۱۰ دشومه دم انگازې
۵۵ر۱۰ ملي سرود
۰۰ر۱۱ ختم۰

دجمعې دورځوخپرونې

دسهار له ۸ بجونه تر شپې تر۱۱ بجو پورې

۰۰ر۸ دقرآنکریم تلاوت او تفسیر ترانه
۳۰ر۸ تجارتي او فوتي اعلانونه
۳۵ر۸ موسیقي
۴۵ر۸ دیارانو خبرې
۰۰ر۹ پښتو خبرونه
۰۵ر۹ سازها وراز ها
۰۰ر۱۰ دري خبرونه
۰۵ر۱۰ راډیویي مجله
۰۰ر۱۲ پښتو خبرونه
۰۵ر۱۲ـ په هرو پنځلسوورځوکې یووار راز راز آهنګونه او یووار دغزل موسیقي
۳۰ر۱۲ اذان
۳۵ر۱۲ موعظه ـ موسیقي
۰۰ر۱ دري خبرونه
۰۵ر۱ از هر چمن سمنې
۰۰ر۲ پښتو خبرونه
۰۵ر۲ ښځې اونوی ژوند
۳۰ر۲ دسپورت نړۍ
۰۰ر۳ دري خبرونه
۰۵ر۳ ماوکشور ما ـ دنړۍ مشاهیر (په هرو پنځلسو ورځوکې یووار)
۳۰ر۳ هیرشوي آهنگونه (یاراپور تاژ)
۰۰ر۴ پښتو خبرونه
۰۵ر۴ زموږ دخلکو ژبنی ادب
۰۰ر۵ دري خبرونه
۰۵ر۵ دکو چنیا نو خپرونه
۳۰ر۵ موسیقي
۴۵ر۵ تجارتي اوفوتي اعلانونه
۰۰ر۶ پښتو خبرونه
۰۵ر۶ دکلي کور او کرنې خپرونه
۰۰ر۷ دپښتونستان دپاره پروگرام
۰۰ر۸ پښتو خبرونه
۲۰ر۸ موسیقي
۳۰ر۸ دري خبرونه
۵۰ر۸ موسیقي
۰۰ر۹ ذهني مسابقه
۰۰ر۱۰ دري خبرونه
۰۵ر۱۰ دشومه دم انگازې
۵۵ر۱۰ ملي سرود
۰۰ر۱۱ ختم۰

محلي پروگرامونه

هره شپه

۰۰ر۷ اوزبکي خپرونه
۳۰ر۷ ترکمنی خپرونه
۰۰ر۸ بلوڅي خپرونه
۳۰ر۸ نورستاني خبرونه

ACKU

تتبع ونگارش ازضیاء

رادیوتلویزیون یوگوسلاویا

یوگوسلاویا دارای تقریبا بیست ملیون نفوس و پنج ملیت عمده است (سربی، کرویتایی، سلوون، مسیدون و مانتن گرین) همچنان اقلیت های البانیایی، ترکی، هنگری، رومانیایی چیسی ولاك و سلو واك نیز در یوگوسلاویا زندگی میکنند در این جامعه پیچیده دوالفبا: (سریلیك و لاتین) و سه مذهب اورتودوکس (کاتولیك واسلام) وجود دارد.

جمهوری فدرال سوسیالست مردم یوگوسلاویا شامل شش جمهوریت (سلوونیا، کروتیا، بوزنیا هرزیگووینا، سربیا مونتینیگرو و مسی دونیا) است.

سیستم نشرات رادیویی و تلویزیونی یوگوسلاویا مطابق به پیچیدگی کلتوری و موسسات کمونیستی آن کشور انکشاف کرده است. نخستین نشرات رادیویی در یوگوسلاویا در سال ۱۹۰۴ هنگامی که یك ستیشن تجربی در بالای کوه و لوجیکا در ساحل ادریاتیك به فعالیت درآورده شد، آغاز گردید و درنتیجه این ستیشن وسیلهٔ ارتباطی مهمی را بین یوگوسلاویا و کشورهای شرقی و غربی اروپا تشکیل داد.

منظره زیبایی از عمارات «یوگو سلاویا»
(این عکس، جنبهٔ تزئینی دارد)

در دوران جنگ اول عمومی این ستیشن ویران شد و ستیشن های جدیدی برای مقاصد نظامی، بنیان گذاری گردید، اما باعین سر نوشت نخستین ستیشن رو بروشدند بعد از بیرون رفتن قوای اشغالگر، یك تعداد دیگر ستیشن های رادیویی تحت ساختمان گرفته‌شد که‌بیشتر به وسیله مقامات پوستی و نظامی وتأسیسات پولیسی، مورد استفاده قرار گرفت، به‌تعقیب جنگ، آماتور های رادیو، بیشتر فعال‌شده وبرای‌تکامل نشرات رادیویی به‌کار پیگیر آغاز کردند نخستین کوشش برای نشرات منظم توسط انجنیری صورت گرفت که اجازه آنرا از وزارت خدمات پوست، تلگراف و تلفون به دست آورده بود. عملیات آزمایشی دیگر در اواسط واواخر دههٔ بیست در سایر قسمت های یوگوسلاویا براه انداخته شد.

کلپ های رادیو تنظیم گردید و علی رغم بلندی قیمت، تعداد زیاد پایه های رادیو وارد کرده شد. یکی از این کلب ها از مقامات مربوط تقاضای فعال‌ساختن ستیشن رادیو را در زاگریب نمود که اجازه آن به پنجم آگست ۱۹۲۵ صادر گردید این ستیشن به نشرات اخبار اوضاع جوی، راپور اسهام موسیقی وپروگرامهای ساینس وهنر پرداخت.

علاوتاً دراثر تشبث های خصوصی دو ستیشن دیگر یکی در لوبلیانا ـ۱۹۲۷ـ و دیگری در بلگراد ـ۱۹۲۹ـ به فعالیت آغاز نمود، ستیشن چهارمی در جنوری ـ۱۹۴۱ـ در سکوپلی ساخته شد که عمدتاً بحیث ستیشن ریلی رادیوی بلگراد، خدمت میکرد و یك تعداد پروگرامهای‌را در ستودیو های خود تهیه و نشر مینمود.

در اوایل ۱۹۳۶ ـ دفتر مرکزی مطبوعات در چوکات دفتر صدارت، یك ستیشن موج کوتاه بزبان خارجی تأسیس کرد چهار سال بعد تر با نزدیك شدن جنگ عمومی دوم، حکومت، تمام وسایل برودکاستنگ را ملی اعلام کرد وفعالیت های ستیشن های رادیویی را تحت کنترول خود قرار داد بعد از جنگ ستیشن های کهنهٔ ویران شده احیا شدو ستیشن های جدید مانند رادیوی دوبرووین ورادیوی رجیکا در جمهوریت کرویتان اعمار گردید. تحت رژیم مارشال تیتو توجه خاصی به انکشاف برودکاستنگ مبذول گشت تا برای هر ملیت، زمینهٔ

«لطفاً ورق‌بزنید»

ACKU

نشرات را بزبان خود آنها مساعد سازد .

شبکه های فعلی داخلی یو گو سلا ویا مشتمل بر هشت ستیشن عمده منطقوی و هفتاد ستیشن‌محلی است . ستیشن های عمده در مراکز شش جمهو ریت وازستیشن های محلی ، بیست و هشت آن در جمهو ریت کرو تیا ، هجده در مکرو نیا ، سیز ده در سلوو ینیا ، شش در هرزیگو ونیا و پنج در سربیا مو قعیت دارد .

در ـ۱۹۳۹ـ در شام جنگ جها نی دوم ، یو گو سلاویا صر ف سه تراز میتر رادیویی موج متوسط و یك ترانز میتر رادیو یی موج کو تاه با ظر فیت چهل و پنج کیلووات داشت ، در حالیکه در ۱۹٦٦ در یوگو سلا ویا یکصد و سیز ده ترا نز میتر موج متوسط باظرفیت بیش از ششصد و شصت و هفت کیلووات وجودداشت ،علا وتاً هشتادو چهار ترا نز میتر (وی . اچ . اف) با ظرفیت مجمو عی ششصد و هشتاد کیلوات ستیشن ها ی عمده‌ـ را باهم اتصال بخشیده و زمینهٔ نشرات راا دیو یی را در مناطق مساعد میساخت که ترا نز میشن موج متوسط وجود نداشت .

بخا طر تا همگو نی‌فرهنگ ها ، ملیت ها و زبا نها ، سیستم مر کزی را د یو در یوگو سلا ویا وجود ندارد بنابر این ، رهبران امور برود کا ستنگ به انکشا ف سیستم های منطقو ی ومحلی پر داخته اند ، ما شینری اداری برای تسهیل مبا دله پرو گرا مهای را دیویی تاسیس شده ووزارت پوست، تلگراف و تلفون از تبـاط نشراتی را که توسط آن ستیشن های عمده می توانند پرو گرا مهای رادیو یی را با یکدیگر و کشور های دیگر مبادله کنند ، تأ میـن کرده است .

در ـ۱۹۳۹ـ دریوگوسلاویا فقط ۱۵۵۱۳۳ پایه را دیوی دارای اجازه نامه و جود داشت در حالیکه در ۱۹٦٦ این تعداد به‌بیش از سه میلیون افزایش یافت.

پرو گرا مهای رادیویی :

تمام ستیشن های منطقوی از صبح وقت ، تا نیمهٔ شب، نشرات دارند . ستیشن‌های بلگراد ،زا گریب ، لوبلیاناو تووساد، تما ماً دو پرو گرام رادیویی را در بخشی از روز همز مان نشر میکنند . این ستیشن ها ،در روز های‌عادی از هجده ، تا بیست ساعت و در روز های رخصتی تابیست ساعت نشرات دارند .

به منظور آوردن تنوع‌درـ پروگرامهای رادیویی،سومینـ پرو گرام در ۱۹٦٥ به وسیله ستیشن های بلگراد وزاگریب معرفی شد . مطابق را پوز انجمن رادیو و تلو یز یون یوگو سلا و یا هشت ستیشن منطقو ی در ۱۹٦٦ به این تر تیب نشرات داشته است.

موسیقی کلاسیك ۲۰ر۷۰ فیصد ، مو سیقی پاپیو له ۳۰ر٦٦ فیصد ، مو سیقی فولك ۳۷ر ۱۲ فیصد ، اخبار ۹ر٤٥ فیصد ، امور خارجی ۱ر۸۷ فیصد ، امور داخلی ۲ر۷۰ فیصد ، اقتصاد ۱ر۹٥ فیصد ، زراعت ۷۰ ر۰ فیصد سپورت ۱ر٤۳ فیصد هنر و کلتور ۳ر٥٥ فیصد ، تعلیم و تربیهٔ عمو می ۳ر۱۱ فیصد، نشرات پاپیوله ۲ر۱۰ فیصد نشرات پاپیوله ۱۱ر ۲ فیصد و اعلا نات ٥ر٦۰ فیصد به سویه ملی‌در ۱۹٦۳ تأکیدبرـ آمادگی ، تصویب و اجرای قانون اساسی یوگو سلا ویا بود ،در ۱۹٦٤ بر اهمیت هشتمین کا نگر س لیگ کمونست یوگو سلا ویا و پرو بلم های توسط آن‌بررسی شد ، تأکید بعمل‌آمد. علا وتاً این ستیشن ها ، فعالیت‌های کار های‌دسته‌جمعی ،کوشش در جهت منجمت خود و بیشر فت مادی ، مالی و اجتماعی در کمیو ن ها را راپور میدا دند . حد اکثر

(بقیه در صفحه ٥٤)

این عکس از مناطق «یوگوسلاویا» است. (جنبهٔ تزئینی دارد)

دتیري ګڼې پاتې برخه:

د تلویزیون تخنیک

په دغو ځرا غونوکی بریا لی او اقتصادی هغه ځراغ دی چی دکینسکوپ په نامه یادیږی چی په دریم شکل کی ښودل شوی دی . الکترو نی تپانچه یو نری فوکس شوی روښا نه تکی دفلوز سنت دپردی پرمخ تولیدوی . د سی . پطر ی چی دکتودی وړانګی دځرا غ په لومړی کر یډ پوری تړ له شوی دګریډ ولتیج دو مر ه منفی ساتی ترڅوچی الکترونی جریان له کتود نه بندکړی . په دی اساس پرده معمو لا توره پاتی کیږی . توګه مثبت ولتیج دځراغ لومړی ګریډ ته ورکړ شی دامثبت و لتیج دګریډ په منفی و لتیج اغیزه کوی او هغه دمثبت خواته بیا یی . او دکتود نه الکترونی جریان منځ ته راځی .

نو په دی توګه کله چی د تلویزیو ن دآخذی دتقو یه کوونکی ستیج خرو جی مزی «لین» دکتودی وړانګی ځرا غ دګریډ سره و تړل شی نو دتلویزیونی سګنال د مثبت یا لزونو په اثر کتو دی جریان پیل کیږی ، ددی پالزونو قوت دهغوپه راډیو یی څپو پوری اړه لری چی د تلویز یونی لیږدوونکی دستګاه څخه خپور شوی دی .

دمتناوب جریان نه په استفادی سره چی کایلو نوته ور کو ل کیږی کیدای شی چی روښانه تکی کو م چی پخوا هغو ته اشاره و شوه دپردی پرمخ په افقی کر ښو سره په حرکت راولی او هغه لکه دآیکو نو سکوپ دموزاییک صفحی په شان جاروب کړ ی چی دا جاروب کول هم ۱ر۳۰ برخه دیوی ثانیی وخت نیسی . نتیجه داشوه که دکینسکو ب ځراغ دالکترونی بیم حر کت دآیکو نو سکوپ دالکترو نی بیم دحرکت سره همزمان وی نو هغه عکس به چی دکنیسکوپ دپردی پر مخ ولیدل شی طبیعی شکل ولری .

نن ورځ تجارتی تلویزیو نونه هم همد غه اساسی پرنسیپونه په کار وړی کوم چی پو رته بیان شول خو هغه کوم اصلی سر کتونه چه ددی کارو نو په سرته رسولو کی برخه اخلی ډیر مغلق دی چی په دی لنډو جملو کی دهغو څر ګند و ل ساده نه بر یښی . دمثال په تو ګه دهمز مان کولو مرحلی دآیکو نو سکوپ او کینسکوپ ترمینځ چی دتلو یز یو نی پرو ګرا مونو په خپرو لو کی مهم تکی بلل کیږی چی دا کار هم په ډیر ه ښه تو ګه اجرا کیږی . او هغه په دی تر تیب چی دتلویز یو نی سګنا ل سره ګډ همزمان کولو فر کو نسی مادو لیت کیږی او په الکترو ـ مقناطیسی څپو فضا ته خپرول کیږی . وروسته بیا کله چی داالکترو مقناطیسی څپی د تلویزیو ن آخذو ته ورسیږ ی نو دتلویزیون په آخذ و کی داسی سر کتونه جو ړ شو ی چی داد همزمان کو لو فر کو نسی دتلو یزیو نی سګنا ل څخه جلا کوی او د کینسکو ب هغه نقطی ته چی په کار راځی ورکول کیږی ترڅو کینسکوب دآیکو نو سکوپ سره یو ځای او په یوه لحظه کی په جاروب کو لو پیل و کړی . او که دا جارو ب کول همزمان نه وی نو هغه وخت به ښه عکس ونه لیدل شی .

دلیږدوونکی دستګاه مهمی برخی

دیوی بشپړ ی تلویز یونی لیږ دوونکی دستګا ه مهمی برخی دبلا کونو په ډول په څلورم شکل کی ښودل شوی دی .

کو م عکس چی دیوه عا لی کیفیت لنز د خوا اخیستل شوی دتلو یزیونی کامری د ځراغ په فو تو سل پلیټ باندی راښکاره کیږی . دهمزمان کولو جنریټرچی دهمزمان کولو فرکو نسی تولید کوی هغه دکامری ځراغ ته ور کـ ل کیږی تر څو دالکترو نی بیم حرکت په یوه ټاکلی او ثابت وخت کی وشی او یو کنترول شوی تلویزیونی سګنال چی ویدیو ورته وایی تر لاسه شی دغه ویدیو کوم هغه اطلاعات لری چی دپروګرا م دخپرو لو دپاره ضروری دی ، لکه دهمزمان کولو فرکو نسی ، دعکس اطلاعات او داسی نو ر .

دغه ویدیو پس له هغه دویدیو تقویت کولو ستیج ته ور کول کیږی .

دویدیو تقویت کو لوستیج دویدلو طاقت دومره لو ړ وی ترڅو چی دمادو لیت کولو دپاره کفایت وکړی .

په همد غه وخت کی په یوه کر ستلی آسلیټر کی یوه فرکونسی تولیدیږی .

او پس له ځو برابره کو لو نه VHF چی ډیرو جګو فرکونسیو نه رسیږی نو هغه ډیر و جګو فرکو نسیو دطاقت تقویه کولو ستیج ته ورکول کیږی . دلته دویدیو تقویت شوی سګنال سره امپلیتود مادو لیت کیږی او آنتن ته استول کیږی .

دویدیو دمر حلو سره سم دهغه آواز هم دمیکرو فو نډ لاری اخستل کیږی او دډیر و جګو فرکونسیو VHF سره په FM فرکو نسی مادو لشین کیږی او پس له تقویت کولو نه FM په تقویت کولو ستیج کی آنتن ته ورکول کیږی ، دلته دواړه آواز او ویدیو سره ګډ په ګډه په فضا کـی دالکترو مقناطیسی څپو په څیر خپریږی . دومره با ید وویل شی چی دآواز فر کونسی دویدیو دفر کونسی نه 0/0/5/52 لیګاهر تزه تفاوت لری .

له دی امله چی دتلویزیو ن چینلونو فر کونسی په مستقیمه توګه خپریږی نـو کله چی دیوی غونډی او یا داسی نورو لوړو ځا یونو سره ولګیږی نو دهغه ځای نه بیر ته منعکس کیږی او د غونډی شا ته تلویزیونی سګنال نه رسیږی نو د تلویزیون آنتن دښار په ډیر لوړ ځای کی ایښودل کیږی ترڅو چی دښار ټو لی برخی هغه ووینی .

ACKU

مترجم تورن محمدعزیز احمد الجامی

توسعه و تکامل سیستم نشراتی تلویزیون رنگه

وخصوصیات سیستم نشراتی پال

یکی ازوظایف تخنیك معاصر، توسعهٔ پخش تلویز یون رنگه است که درجهان امروزی دراکثر ممالك ، مورد استعمال قـرار دارد و بنام های «سـکام»(ان ، تی ، اس ، سی) و (پال) یادمیشود .

قبل از اینکه خصوصیت«پـال» رابرسی و مطالعه کنیم ، میخواهم معلومـات مختصری دربارهٔ سیستم نشراتی سکام» و (ان تی اس سـی)عرض نمایم .

۱ـ سیستم نشراتی تلویزیون رنگه سکام :

کلمه مذکور مخفف

Sequence de Coulers Avec Memoire

بوده معنی لغوی آن (یك حصـه از انتشارات رنگه باحافظـه الکترو نیکی) میباشد .

درسال ۱۹۵٤ درفرانسه عالم فزیك (آنردی فرانس) تلویز یونی رابکار انداخته که رنگ‌های مذکور ، سرخ ، سبز و مخلوط این دورنگ بود . امـا بعداً از ناحیهٔ چگونگی ظاهر شدن تصویر روی پردهٔ تلویزیون که اجسام مورد نظر به شکل ورنگ واقعی‌اش، دیده‌شده نمیتوانست ، مشکلاتی عاید شد، ، زیرادر پردهٔ تلویزیون ، قانوناً اجسام باید بـه رنگ خودش ظاهر گردد و ازاینکه رنگ های اساسی (سرخ سبز وآبی) که ازمخلوط آنهـا رنگ های فرعی نیـز ترکیب میگردد ، مکمل نبودند ، بدین‌سبب ، تصویر مورد نظر نیز نـاقـص دیـده میشد، تاآنکه درسال هـای (۱۹۵۷ ـ ۱۹۵٦) طرح جدیدی تهیه وموردا ستعمال قرار گرفت که طـرح مذکور رابنام سکام یادکردند.

اما درسالهـای (۱۹٦۱ ـ ۱۹٦۰) درسیستم مذکور نیـز تغییراتی پدید آمد. چنانکه امواج الکترو مقناطیسی رنگـه مودولیشن گردیده وانتشاریافت که تاامروز دراکثر کشورها، چون اتحاد جماهیر سوسیالستی شوروی، فرانسه، المان شرق، چکوسلواکیا ، بلغاریا، هنگری ودربعضی از کشور های شمال افریقا مروج بوده ، فعالیـت مینماید .

یکی ازخصوصیات این سیستم درآنست که اشارات رنگه نـه به تغییر زاویه، بلکه به تغییرزمان انتشار می یـابـد بدین معنی که درزمان تبدیل یك خط ازپرده اندیکاتـور ، اشاره سرخ واما در خط دیگراشارهٔ آبی داده میشود وبـه همین ترتیب دوام مینماید کـه به این حساب ، رنگ هـای مذکور باید درخطوط اکمـران ویا پردهٔ تلویز یون ، همسایه همدیگر باشند .

برای اینکه اشارات رنگ‌های سه گانه همزمان درپـرده تلویز یون دیده شوند درآخذه‌های تلویز یـونی مروجـه ، ترتیبات مخصوص (لین هـای معطلی) جا داده میشوند.

بااستفاده ازترتیبات مذکور، **نظربه تغییر خط** رنگ لازمه رابه قرار فارمول ذیل معطـل میتماید :

T = T = 64MKC

واما بایدخاطر نشان ساخت که برای ایجاد تصویر رنگـه باید از هریك از اشارات رنگ مختلفه ، دوبار استفاده بعمل آید ، تابر پرده تلویز یون درعین وقت ، دیده شوند .

باراول، ازابتدای لین معطلی وبار دوم ازانتهای لین مذکور (شکل ۱) زمان معطل ساختن اشاره درلین معطلی نظر بـه

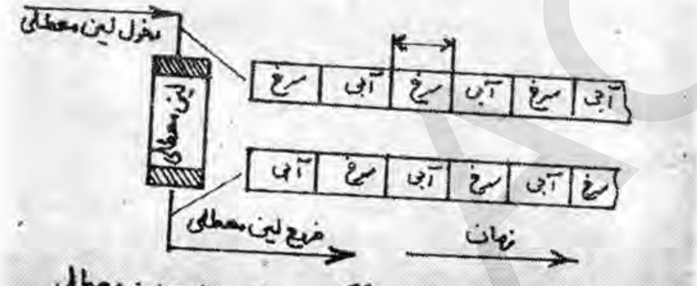

شکل ۱، ترتیب تناوب اشارات رنگه در دخول وخروج لین معطلی

اندازه تغییر زمان خط دراندیکاتور تعیین گردیده است، c64MKC

گویا درزمان معین میتـوان ازدخول لین معطلی رنگ سـرخ واز خروج آن اشارهٔ رنگ آبی رامشاهده کرد که باز همه این حساب ترتیبات مذکور چنـان امکان رامساعد مینماید تـادر عین وقت ، اشارات رنگ‌های مورد نظر به‌دست آید .

نقصیکه ازین رهگذر دریـن نوع تلویز یونها عاید میگردد اینست کـه ما نمیتوانیم همیشه دردخول لین معطلی، اشارهٔ رنگ سرخ ودرخـروج آن ، اشارهٔ رنگ آبی رابـه

ACKU

(ددکتور همزمانی) درآخذهٔ‌تلویز یون همان وظیفهٔ رااجرا مینماید که درزمان انتشار درمرسله اجرا مینماید . بدین ترتیب که دردخول اولی«ددکتور همزمانی»درعین‌و قت اشارات مکمل داده میشود،درحالیکه در دخول دومی دوکتور مذکور از جنراتورمخصوص اشارات «سینو – سویده» داده میشود که گویا‌تغییر ولتاژ بحساب زاویه مساوی به ۹۰ درجه میباشد.

در نتیجه فعالیت (ددکتو رهمزمانی) با جنرا تور تقویتی ، اشارات رنگه از هم‌متمایز میگردند.(شکل ۳)ودر نتیجه فعالیت دستگاه آ خذه‌تلویز یون زمانیکه رنگ‌سرخ وآبی بین کاتودوجالی (اداره) کننده ، میرسد رنگ سومی که رنگ سبز است نیز به‌وجود میاید که به این حساب اگرنشرات تلویز یونی ،رنگه‌نباشد عکس العمل درخشانی تصویر ولتاژیکه ازآن بمنظور درخشان ساختن تصویر استفاده میشود در هرسه‌الکترو گروپ کینو سکوپ آخذه یکسان بوده ، تلویزیون‌مذکور ، به رنگ های سیاه وسفید ، فعالیت خواهدکرد.

سیستم نشراتی تلویز یون‌رنگه : PAL

پال مخفف کلمهٔ Phase Alternation Line.

معنی لغوی آن عبارت است از تغییر فاز ازیک خط بخطدیگر. در سیستم نشراتی‌پال نیز میتوان گفت که مانند سیستم(ان. تی.اس.سی)مود– ویشن مربعی تقویه کننده‌اشارات رنگه‌استعمال میگردد. اما تفاوت بارز درینست که‌برای برطرف نمودن تحریف فاز در سیستم پال‌تغییر فا زاشارات رنگه درپردهٔ اندیکا– تور ازیک‌خط‌بخط دیگر چنانکه درسیستم سکام دیده شد لین معطای استعمال میگردد.وبه این حساب میتوان گفت که سیستم پال نظر به طرز اجرای‌فعالیت‌سرحدویا فاصله است دربین سیستم سکام و سیستم (ان.تی.اس. سی) خصوصیت کلی این سیستم‌درآنست که اشارات رنگه سرخ‌وآبی‌به اساس مودویشن‌مربعی به زاویه ۱۸۰ درجه تغییر مینماید و در آخذهٔ این‌نوع سیستم به‌کمک‌لین معطای

بقیه درصفحه ۵۹

دست آریم زیرا درمرسله های‌این سیستم نیز ، رنگ ها به تغییر زمان انتشار می‌یابد. پس برای‌ازبین بردن این‌نقص ایجاب مینماید تادر آخذهٔ این‌تلویزیون، ترتیبات مخصوصی که‌بنام (کاموتاتور) آلهٔ‌تعویض‌ویا تغییر دهندهٔ جریان برق است ، استعمال گردد .

بطورعمومی‌وخلص به‌دست آوردن اشارات‌رنگه‌را‌درآخذه‌های این سستم می‌بینیم.

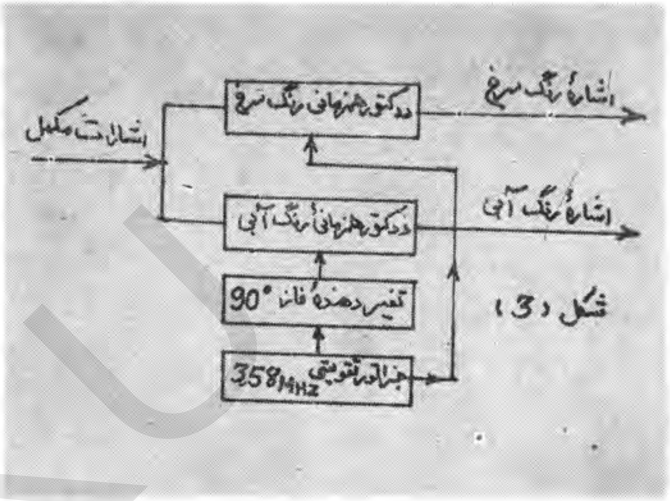

۲– سیستم نشراتی تلویز– یون رنگه : NTSC

کلمهٔ مذکورمخفف National Televisions System

وبه معنی (کمیتهٔ سیستم تلویز یون ملی) میباشد .

ازین سیستم در اکثر کشورها ، چون اضلاع متحده امریکا ، جاپان ، المان غرب،انگلستان و غیره ، استفاده مینما یند.

درسیستم مذکور ، برای‌تعیین ویا تثبیت اشارات‌رنگه تنها تقویه کننده مخصوص‌بکار میرود که درتقویه کنندهٔ مذکور حتی الامکان اشارات‌رنگه ها‌از همدیگر متمایز میگردند ودر انتشار دهنده‌سیستم مذکور مود ولاتورکوا دراتوری جای داده شده‌است‌که اشارات رنگه از طریق جنراتور کوار تسی به مودو– لاتور داده‌میشودودرآن اشارات رنگ های سرخ وآبی‌به تفاوت زاویه ۹۰ درجه باقی میماند. ودر قسمت‌آخذه های تلویز یونی رنگهٔ این سیستم، باید خاطر نشان ساخت که تعیین کننده زاویه اشا رات رنگه درآخذه استعمال میگردد که این تعیین کننده‌را به تمام (ددکتور همزمانی) یاد می – نمایند .

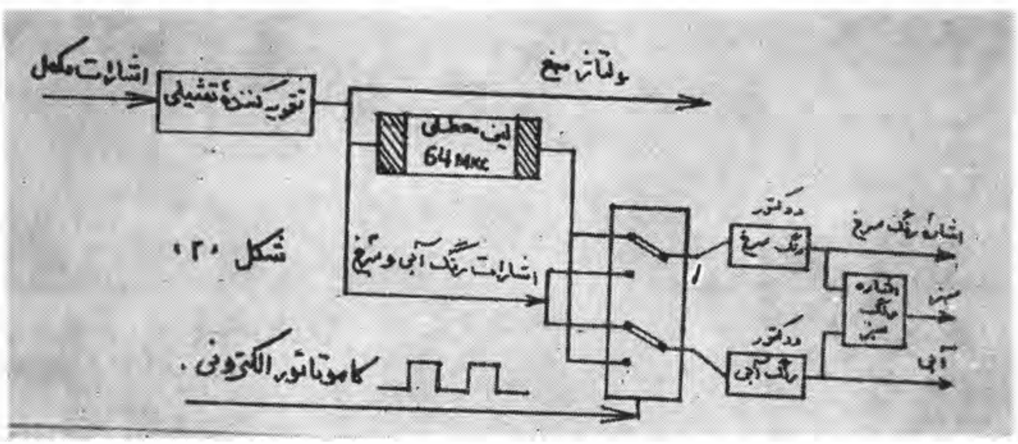

زهرخند

دیوانه‌ها

مردی درجاده ، جلــوی رهگذری را گرفت وپرسید:
ــ ببخشید آقا ، از این راه که‌می آمدید سگی‌را ندیدید؟
رهگذر ، بدون تأمل گفت:
ــیك سگ کوچك پشــم آلود خاکستری رنگ ؟
مرد ، باخوشحالی جواب داد:
ــبلی درست است ......!
ــگردن بندی سیاهی هم به گردن داشت ؟
ــ بلی .... بلی .....!
ــ پایش هم می لنگید....؟
ــ درست است ... درست است ... !
ــ یك تکه آبی رنگ هم به شکمش بسته بود ...
ــدرست است .... خودش است .... !
آنگاه مرد رهگذر باخونسردی جواب داد :
ــ نه ... جانم ! من اصلا چنین سگی رابااین مشخصات ندیدم ..... !

بدون شرح

دررستوران

مشتری که از انتظــار وگرسنگی زیاد به تنگ آمده بود ، پیشخدمت رستوران راصدا کرده گفت :
ــاینچه وضعیست ؟درست‌دوساعت است که من منتظر غذا هستم ، مگر هنوز غذای‌تان را نپخته اید ...؟
پیشخدمت لبخندی زده ،گفت :
ــ چرا .... یك هفته پیش‌غذا پخته شده ... فقط اکنون مشغول گرم کردن آن هستند...!

بدون‌شرح

جواب بیفایده

دونفر عابر که ازطرز راه‌رفتن شان معلوم بود خیلی عجله دارند ، درپیاده رو ، محکم به هم برخورد کردند... یکی ازآنها نگاه‌غضب آلودی به دیگری کرده ، گفت :

ــ احمق بی شعور .....!
وقبل از اینکه عابر دومی بتواند حرفی بزند ، اضافــه کرد :
ــ جواب دادن هم بیفــایده است، چون من «کر» هستم!

نمرهٔ بیست

پسر کوچك،چاشت هنگا میکه ازمکتب به خانه برگشت ،با خوشحالی به طرف مادرشــ دویده ، گفت :
ــ مادر جان ... مادرجان،. زود باشید جایزه‌مرا بدهید .
مادر پرسید :
ــ چرا پسرم مگر چه شده؟
ــ هیچی مادرجان ... آخرمن امروز ، درامتحان بیست نمره گرفتم ...
مادر پسر کوچك‌را بوسیده گفت :
ــ آفریــن پســرم ازکــدام مضمون ، بیست گرفتی ؟
پسر کوچك پاسخ داد :
ــ پنج از حساب ، پنج از دری ، پنج ازتاریخ ، وپنج از حسن خط ....

مرد ــ عزیز م ،چه چــانس‌خوبی؟ ... ا ینجا یك حلقــه بر درخت کو بیده اند ...!

دوتای دیگر

مردی که از اعضای انجمن مبارزه باالکل بود ، وارد رستورانی شد و به سراغ پیرمردی رفت که یك بوطل مشروب جلوروی خود نهاده ومشغول نوشیدن آن بود... پس از اینکه سلام کرد، اجازه نشستن گرفت و گفت :

پدرجان، بگو به بینیم توبااین یك بوطل مشروب، میخواهی غم ودرد زندگی ات راازیادببری .. ؟

پیر مرد، در حالیکه گیلاس مشروبش راپر میکرد گفت:

ـ نه فرزندم ،دوتا بوطل دیگرنیز سفارش داده ام...!

خواب خوش

مردی به اداره پولیس اطلاع داد که زنش سه ماه پیش گم شده است...

مأمور مسؤول ازاوپرسید:

ـ چرا درین مدت اطلاع ندادی ؟

مرد باخونسردی جوابداد:

ـ فکر می کردم خواب می بینم...!

ـ خوب نگفتی پس ازاینکه دیشب ، خیلی دیربه خانه رفتی، چه اتفاقی رخداد ؟

مزخرفات

دکتور :

ـ خوب، نگفتی با لاخره دعانویس چه مزخرفاتی به شما گفت ؟

مریض:

ـ ... گفت دیگر از من کاری ساخته نیست باید پیش دکتور بروی...!

ـ حالا اگر منقاداین پرنده، نمیبود، سر قطی را باچه باز میکردی ؟

بیمه

مردی که به پول ،سخت احتیاج داشت ، کار جالبی کرد، او نزد مدیر شرکت بیمه رفت و گفت :

ـ جناب مدیر ! من اینجا صد هزار دالر بیمه عمرهستم لطفاًبیست هزاردالر رابدهید که خیلی ضرورت دارم.

مدیر شرکت جوابداد :

ـ نمی شود ، ممکن نیست. شما تاکنون پنجهزار دالر حق البیمه بیشتر نپرداخته اید....

مردفوراًتفنگچه اشراکشیده وروی پیشانی خود گذاشته، گفت :

ـ اگر ندهید ، بوسیله همین تفنگچه ، خودکشی می کنم... آنوقت مجبور می شوید که صد هزار دالر پوره بپردازید...

... البته پول را گرفت..!

عذر

آمر اداره بین دهلیز دفتر، سر راه مأموری را که دیر آمده بودو نفس نفس میزد و میدوید ،گرفت:

ـ آقای احمد خان ! باز هم که دیر آمدید... آیا باز هم معذرتی برای این همه دیر آمدنت داری؟

احمد ، صادقانه جواب داد :

ـ... نه ، جناب آمر صاحب... چون از بس دیر شده بود ، آنقدر با عجله آمدم که بین راه نتوانستم باز هم عذری بتراشم...!

بدون شرح

ACKU

بقیه‌از صفحه ۳٤

نمایش تلویزیون..

حصه داشت . او پــــس از وقفهٔ زمانی درازی بار دیگر در پشت میکرو فون‌می‌ایستاد و هما نطور که خودش گفت، حال زمان‌آن فرا رسیده تاهمه شادی کنیم و بر قصیـــم و بخند یم ...

بعد خان‌قره باغی، حبیب‌ـ شریف ومنگل ،آهنگهای‌زیبایی خوا ندند و همینطور پر یسا مر سل ، **احمد مرید ،هماجواد** و جلال غازی یار ، و یــك گروپ اطفال حصه گر فتند و پارچه های جالبی را ثبــت **کردند... پار چه های تمثیلی** گنسو خان و دکتور شاه‌دولا به‌اشتراك حاجی‌محمد کامران، عا قلشاه پیمانی و تاج زی و تمایشنامهٔ پښتوی «سیا سی مداری » منان ملگـــــری و همکا رانش با پارچه هـــای موز یکال ستوری منگـــل ، **عنایت شفق و نمایش « کوکو دا دا»چهره های تازه هنر ی** «شو» را تشکیل میدا دند .

آصف پیمان جوان‌هنرمندی که لهجه های گونا گون را، در یك زمان می توانست‌تقلید کند **سخت مورد استقبـــال** تماشا گران واقع گردید .

ارمان ، عبد الله اعتمادی و **استاد سراج الدین از هنر ـ** مندان دیگر این شــــو ی تلویز یونی بودند ...

ظاهر هویدا درباره کارـ های دیگرش میگو ید :

«سیریل»نما یشات دنباله دار تلو یز یونی هــم در پرو گرام های تلو یزیون ما خالی است ، آرزو دارم تا **در آینده او لین سیریــــل** تلو یز یونی راهم بسازم و این گونه نما یشات دنباله‌دار تلو یز یونی ، **باو جودیکه‌ماه** ها دوام میکند ، **اما هربـــار** موضوع‌مستقلی را در بـــــر **میگیرد ...**

در اخیر ،ظاهر هویدامی‌ـ گوید :

من در نخستین پرو گرام **نمایشی تلویز یو نی خود،** ازهمکاری این همکاران فنـــی **برخوردار بودم که لا زم می‌ـ** دانم درینجا نام شان را یاد **کنم .**

او میگوید :

در ثبت این پرو گرام‌قادر جاوید کار گردان کمره بود، قسیم وضیا نالان کمره های اول و دوم را اداره میکردند، متصدی های لایت شا هپور شهاب ، و حفیظ الله حیـدر **وضیاءالدین بودند، انجنیر ـ** فروغ تکنیکل دایر کتری رابه عهده داشت و در ستو دیـو **سیار محب‌الله ویدیو ـ** انجنیر ، محمد نعیم کر یمی سوند من ، محمد عمر علیـم ویتی‌بار، **یحیی ا سیستا نت** کمره ، نظر محمد وردك کمره کنترولر ، محمد صدیق علیم **فلم پیکپ یو نت بو دند ....** همچنان نبی الله هنر مـــل **دیکو ر یتور، نصر ا لله** سلطا نی مکیا ژر و مـــاری مسکینیار و مریم صد یـــق آرا یشگران بودند ...

در این نمایش تلویز یونی ،اطفال وحتی یك کودك خورد سال هم حصه داشتند .

دختر خورد سالی در حال هنرنمایی

د۴۲ مخ پاتې:

نوی...

فلم دشو تنګک چاری په‌بریالی ډول پای ته رسیدلی او تا کل شوی‌وه چی د غه فلم‌هم لکه دنورو **فلمی پدیدو په څیـــر ددسمبر دمیاشتی له پای تــــه رسیدلو څخه دمخه په سینماـ** ګانو کی ننداری ته وړاندی شی .

لکه چی د **« آبی مر غانواو** الو تونکو مرغانو» **دفلم لـــه سناریو څخه څرګندیږی ددغه** فلم **دداستان او سناریو د لیکلو** په‌بر خه کی د رو ما نتیك له سبك څخه **زیاته استفاده شوی** او دفلم **ډایرکتر او پرو دوسر** «جارج ـ ګوکر» هڅه کړیده‌چی دفلم له لو مړیو پر دو څخه **وروسته تر پایه پوری دننداره** **کوونکو پا ملرنه او توجــــه** د ژ وندانه رومانتیکی اړخونو ته را و ګرځوی . **که څه هــم دفلم وروستی برخی تراژیدی** بڼه غوره کوی **څو دفلم انسجام** داسی برابر شویدی چه په هره بر خه کی د هغه د ترا ژیدی او کمیډی صحنو موا زنه او انډول وساتل شی.

ACKU

دافغانستان د خلکو د تلویزیون

اوونیزې خپرونې

شنبه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دځوانانو دنړۍ خپرونه
۴۶ر۶ـ بهرنۍ موسیقي
۵۲ر۶ـ افغاني موسیقي
۲۲ر۷ـ ملي سرود
۲۶ر۷ـ ختم

یکشنبه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دروغتیا خپرونه
۳۱ر۶ـ بهرنۍ موسیقي
۳۷ر۶ـ یوه اوني فلم، اوبله اوونۍ ترافیك ستاسو پهخدمت کی
۵۷ر۶ـ افغاني موسیقي
۲۷ر۷ـ ملي سرود
۳۱ر۷ـ ختم .

دوشنبه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دماشوم خپرونه
۳۶ر۶ـ بهرنۍ موسیقي
۴۲ر۶ـ فلم
۵۷ر۶ـ افغاني موسیقي
۲۷ر۷ـ ملي سرود
۳۱ر۷ـ ختم .

سه شنبه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دښځې، کوراوټولنې خپرونه
۴۶ر۶ـ بهرنۍ موسیقي
۵۲ـ۶ـعلمي فلم
۰۲ر۷ـ افغاني موسیقي.
۳۲ر۷ـ ملي سرود.
۳۶ر۷ـ ختم

چهار شنبه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دکوچنیانو خپرونه
۴۶ر۶ـ بهرنۍ موسیقي
۵۲ر۶ـ ورزش
۰۷ر۷ـ افغاني موسیقي
۳۷ر۷ـ ملي سرود
۴۱ر۷ـ ختم .

پنجشنبه

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ دذهني مسابقې خپرونه
۴۶ر۶ـ افغاني موسیقي
۱۶ر۷ـ هنري فلم
۲۰ر۸ـ ملي سرود
۲۴ر۸ـ ختم

جمعه :

۴۵ر۵ـ کلربار اواویك
۵۹ر۵ـ دتلویزیون ارم
۰۰ر۶ـ دخبرونې معرفي
۰۱ر۶ـ خبرونه
۱۱ر۶ـ سندره
۱۶ر۶ـ نمایشنامه
۴۶ر۶ـ رنگارنگ موسیقي
۱۶ر۷ـ ملي سرود
۲۰ر۷ـ ختم .

نوټ: نوموړې خپرونه دترتیب شوې مهال‌ویش له مخې خپریږی خوباید ووایو چې دخبرونو وخت تاکل شوی نه‌دی ځکه کله کله درایورتاژونو په درلودلو سره دخبرونو وخت له یو ساعت ځخه هم تجاوز کوی همدغه راز په ځینو وختونوکی دفوق العاده پروگراموتوپه درلودلوسره کله‌کله زموږ په خپرونه کې بدلون راځی .

بقیه‌از صفحه ٤٦

رادیو تلویزیون...

نشرات داخلی و خارجی به منظور تشویق جنبش بین‌المللی کار گری و انکشاف کشور های سو سیا لیستی صورت میگر فت .

از آغاز نشرات را دیویی بز بان های خارجی در ۱۹۳۶ ترانز ملشین های موج کوتاه موقعیت مهمی را در سا حهٔ نشرات را دیو ئی یوگوسلاویا احراز کرده است. نشرات‌موج کوتاه برای شنوند گان‌خارجی در ستو دیو های رادیویی بلگراد تو لید و توسط دیپار تمنت پرو گرا مهای خارجی آن آماده میشود .

در ۱۹۶۶ روزانه بیش از ده ساعت به زبا نهای‌عر بی البا نیایی ، بلغا ریایی ،چکی انگلیسی ، فرا نسوی ،جرمنی پو لیندی ، روسی وهسپانوی صورت میگرفت .

تلو یز یون یوگوسلا ویا:

تلویزیون در یوگو سلا ویا به تناسب رادیو ، دیر تر به نشرات آغاز کرده است ، کمپنی فلیپس در ۱۹۳۹ او لین نمایش تلو یز یونی کلوز دسر کیت را در نما یشگاه بلگراد و زا گریب انجام داد .با آنکه علا قمندی در زمینه تشدید یافت . اما بخاطر جنگ جهانی دوم ، انکشا ف تلو یز یون دوازده سال به تعویق افتاد .تاآنکه در ۱۹۶۹- انستیتوت‌الکترو-کمو نیکیشن تخنیک ها ی تلو یز یون را مورد مطالعه قرار داد و دو سال بعدتر وسایل تجربی تلویز یو ن را در لو بلیانا بکار انداخت.این کار انکشافی با مطا لعا ت مشترك صنعت برق را دیوی بلگراد، وز ا ر ت پست تلگر اف و تلفو ن و لیگ آما تور های رادیوی یوگو-سلا ویا تعقیب شد .

در عین حال ، انجمن‌رادیو و تلو یز یون یوگو سلا ویا در تشویق این وسیلهٔ ارتباط جمعی علاقه گرفت و یك‌تعداد کنفرانس ها و سیمینار ها را در زمینهٔ تدویر کرد که یکی آن در دسمبر ۱۹۵۴ در زاگریب تشکیل شد .

به اساس مطا لعات وراپور های مسؤولان ستیشن ها ی رادیو و متخصصان دیگر ، شو رای اجرایی فدرام‌اف،ای، سی ویك‌کمیسیون‌مطالعه‌رابرای معر فی تلو یز یون تشکیل کرد . تا آنکه رادیوی‌زاگریب بکمك متخصصین فرا نسوی ابتکار عمل را در تأ سیس وسایل تجربی به دست‌گرفت و در پایان ۱۹۵۸ ستیشن های تلو یز یون با تشویق و حمایت مالی انجمن رادیو و تلو یز یون یوگو سلا ویا در بلگراد ولوبلیانا تأ سیس گردید .

دو ترانز میتر در بلگراد ودوی دیگر در زاگریب و لو بلیا نا بایك تعداد ریلی‌ها زمینه مبادله پرو گرا مهای تلویزیونی را بین این سه ستیشن و نشر پرو گرامهای تلویزیونی را بر ا ی چهار ملیون نفر مساعد ساخت .

در ۲۸ نوا مبر ۱۹۵۸ او لین نشرا ت تلو یزیونی یوگو سلا ویا در لو بلیانا صورت گرفت و جلسا ت هفتمین کا نگرس لیگ کمو نیست های‌یو گو سلاویا پخش نمود که باعث تشویق مردم گردید .

در پایان ۱۹۶۶ در یو گو-سلاویا سی و پنج ترانزمیتر تلو یز یون وجود داشت ویك تعداد زیاد از تبا طات تلو یز یونی و ریپیتر ها پوشش ساحه های و سیع-تری را امکان پذیر ساخته بود . ستودیو های تلویزیون دربلگراد، زاگریب، لو بلیا -نا و سکو پلی موقعیت داشته پلانهایی بر ا ی تو سعهٔ ستو دیو ها و وسایل‌تخنیکی مورد تطبیق قرار گر فت. در ۱۹۶۶ نشرا ت تلو یز یون به بیش از هشتادو پنج فیصد ساحه یو گو سلاو یا و بیش از نود دو فیصد نفوس آنکشور میر سید .

در ۱۹۵۷ - اندکی بعد از نخستین نشرات تلو یزیونی در مرکز تلو یز یون زاگریب تنها چهارهزار پایه تلویزیون در یوگو سلاویا وجود داشت در حالیکه در ۱۹۶۲ این رقم به یکصدو بیست و شش هزار و در ۱۹۶۶ به هفتصد و هفتاد و هفت هزار پایه افزا یش یافت .

پرو گرا مهای تلو یزیونی توسط تأسیسا ت نشر ا تی در بلگراد ، زا گریب،لوبلیانا سارا جیی و اسیتو گراد و سکوپلی، مشتر کا تو لید میشود. در ۱۹۶۶ پروگرا م-های مشترك هفتهٔ هفت بار روزانه بطور اوسط بیش از دوازده ساعت و ما هانه سه صدو بیست و چهار ساعت نشر میشد .

در ۱۹۶٤ بیش از شصت فیصد تمام نشرات تلویزیونی را موضوعات داخلی و باقی-مانده را پرو گرا مهایی‌احتوا میکرد که از المان ،ایتالیا بلغا ریا ، اتحاد شو روی و ایالات متحده امر یکاوارد میشد .

پرو گرام نشرات بین ۲۷ فبر وری تا ۱۶ - اپریل ۱۹۶۵ نشان داد که در حدود بیست فیصد وقت تلویزیون وقف پرو گرا مهای سپورت به شمول‌مسا بقات بین‌المللی هاکی، بازی روی یخ ، سکی، تینس و دیگر بازی ها ی اتلتیك شده بود و ده فیصد را اخبار محلی، ملی و بین-المللی احتوامیکرد. پروگرام-های گونا گون مو سیقی از قبیل کانسر ت های زنده فولك ملایز و مو سیقی کلاسیك ، وپاپیو لر به شمول نمایش‌ها ی سمفو نیك و اپرایی ده فیصد دیگر نشرا ت تلو یز یونی را تشکیل میداد .

نشرا ت تعلیمی و تربیوی به شمول پرو گرا مهای منظم معلو ماتی برای دهقا نان ، بحث‌های علمی وادبی، راپور-های جلسا ت حزب کمونست وکانگرس ودیگر پرو گرام -های فیچری مانند (انسان و کارش) «پلتفا رم تلویزیون»

جهت بحث روی مسا یل مهم عامه «پلتفا رم کلتـــو ری» ، کشفیا ت بخش مهم نشرات تلو یز یونی یو گوسلا ویارا تشکیل مید هد .

نشرا ت تدر یسی بـــه شمول کور سهای زبان‌روسی و انگلیسی برای عامه ومکاتب در حال انکشا فاست.

سه مرکز بزرگ تلویزیون و انجمن رادیو و تلو یزیون یوگو سلاویا مطا لعاتی را در زمینهٔ تعیین تعداد بیننده و ترکیب آن و ارز یابی‌موثریت پرو گرا مهای تلو یز یـــون انجا مدادند ، **چنانچه ریسرچ سال ۱۹۶۲ انجمن را د یو و** تلویز یون در زاگریب نشان داد که در حدود یکصد وپنجاه هزار نفر در جمهو ریـــت سو سیا لیست کرو یتا از نشرا ت تلو یز یون استفاده میکنند (به شرح زیر) :

کار گران : ۵۶ر۳ فیصد .

ما مورین : **۲۷ر۴۴ فیصد.**

اهل‌حرفه : **۴۳ر ۳ فیصد .**

زنان خانه: **۹۰ر ۲۰ فیصد .**

شا گر دان ابتدا یـــی : ۶۷ر۱۵ فیصد .

شا گر دان ثانـــوی : ۹۹ر۴ فیصد .

محصلان پو هنتـــو ن : ۹۵ر۱ فیصد .

اطفال دارای سن کمتـر از هفت: ۷۲ر۵ فیصد.

این ر یسر چ ، فیصدی بینندگان نشرات تعلیمـــی تلویزیون را چنین **در یافت:**

فارغان مکاتب ابتدا یـی: ۶۰ ر ۷ فیصد .

افراد دارای سو یهٔ تعلیمی پائین از ابتدایـــی : ۱۵ر۱۶ فیصد .

فار غان مکا تب ثا نوی : ۱۰ر۶۰ فیصد .

فار غان‌پو هنتون : ۱۵ر۱۶ فیصد .

در ۱۹۶۶ ، در ساحـــه پرو گرام های تلو یز یونی، پر سشس هایی از بیننده گان بعمل آمد که بر اساس نتایج حاصله ازآن،**طرح پرو گرام‌** های تلو یز یونی برای سال ۱۹۶۶ پی ریزی گردیـد . از خلال این پرسشس ها دریافته **شد که تغییر قابل تو جهی** در طرز تلقی عامه در برابر **پرو گرام پد یدار گشته و** بیننده گان بیشتر پر توقـع و انتقادی گردیده بودنـــد ، **علاوتاً علاقهٔ بیننده گا ن نیز** تغییر کرده بود. **بیننده گا ن** مانند ماه های اول نشـرات تلو یز یو نی ، صرف بادیدن تصاویر عادی ، خوش نمی شدند ، بلکه بیشتر انتخابی و انتقا دی شده بودند .

مطابق به قانون ۱۹۵۵ یك ستیشن نشرا تی رادیـــو یا تلو یز یون باید توسـط شورای‌اجرایی فدرال‌اف،ای، سی،یابه‌وسیلهٔ شورای‌اجرایی هر جمهو ریت یا ولایـــت تأسیس گردد. ما ده چهل و شش این قانون حکم مینماید **که شورای اجرایی جمهوریت** مسؤول نظارت بر فعا لیت‌ های ستیشن های نشراتی به شمول ریلی ها میبا شد، اما **شورای اجرایی فدرال ازطریق** سکر تر اطلا عاتی خـــود صلاحیت تنظیمی خود را اعمال مینما ید . هیچ‌ستیشنی نمیتواند بـدون ا جازه‌آن ، به استفاده از طول مـــوج ، ظرفیت و نصب آنتن مطابق‌به مقر رات بین المللی کــــه جمهو ریت‌فدرال مردم یوگو‌سلاویا در برابر آن‌مسؤولیت دارد مبا درت ورزد، تـمـام مقر رات ستیشن ها در زمینه **انتخاب شوری‌ها، بور د های** منجمنت ، دایر کتر هـــا فعا لیت های مالی ، منابـع عا یداتی ، توزیع تعلق به‌آن متود های بادرس دادن بـه کار کنان و دسپلین مربوطبه منظوری سکرتری اطلا عات‌ شورای اجرایی فدر ال می ‌باشد .

در سال ۱۹۷۳ ، دو صـد ستیشن را دیوی جمهوریتی ولایتی و محلی در یو گـو‌سلا ویا فعالیت مینمود . و سالانه سه صد هزار ساعت **نشرات میکرد. دریوگوسلاویا** هر نفر یك پایه رادیو دارد **واز جمله ۳۰۷ ملیون پا یه رادیوی دارای لایسنس وجود دارد(یك پایه رادیو بر ا ی ۵۰۷ نفر ستیشن های رادیو** در بلگراد ، زا گریب لوبلیانا ساراجی‌و ، سکو پی، نو وی‌ساد ، **پریستینااوایچی کـا،** بیشس از پرو گرام روزانه و **نشرات خاص‌برای شنوندگان** خارجی دارند . در سا لهای اخیر ستیشن های رادیو های **تجا رتی با نشر عمد تــاً** مو سیقی ، اعلا نات و اخبار **بمیان آمده اند .**

مراکز تلویزیون در بلگراد زا گریب ، لو بلیانا ،ساراجی **وسکوپی ، تیتو گر ا د و** پریستینا تا سیس شد، و ستیشن های دیگـــری در نووی ساد و نیسس نیز تازه اعمار شده است ، در یوگو‌سلاویا برای هر هشت نفـر یك پایه تلو یز یون و بـــه **صورت مجموعی تقر یباً بیش** از د ونیم ملیو ن پا یهٔ تلو یز یون وجـــود دارد . تلو یز یون یوگو سلا ویــا دارای دو چینل رنگه بـوده و به تمام زبا نهای ملیت ها **نشرات میکند .**

مراکز تلویزیون را دیو ، مستقل بوده و امور مالـی و اداری خود را به تنهایی اداره میکند و بو دجه خود را از طریق جمع آوری فیس پایـه های رادیو و تلو یز یـون و اعلا نات تحویل‌مینما یند.آنها **همچنان‌سبسدی‌هایی ازبودجه** جمهو ریت ها ، ولا یـات و **شهر و مؤسسا ت بز ر گ اقتصادی به دست می آورند،** خد مات را دیویی وتلویزیونی **تماماً به‌یك مو سسه وا حد بنام جه، آر،تی «یوگوسلاویا‌** نسکا رادیو تلو یزیا» که در **سال ۱۹۵۲ تأ سیس شده و** عضو یور پین رادیو دیفیو ژن یو نین بوده و با ایرو ویژن **همکاری میکند . مر بو ط** میبا شد . این مو سسه‌مقام ناظر رادر مو سسه بین‌المللی **داشته وباسکتور تلو یز یون این مؤ سسه یعنی انترویژن** همکاری میکند . تلو یز یون یو گوسلا ویا روابـط داد و ستد خود را بایك تعـداد کمپنی های معرو فتلویزیون انکشا ف داده است .

ACKU

کړی .زمږ حزب به دجهانی کارگری احزا بوله‌ډنی څخه‌ی او حپله بین‌المل‌ی ورورۍ به له‌هغو سره په ټینگه سا تو.

موږ او تاسو په‌دی بشپړ باورلرو چی‌دافغانستان زیار ایستو نکو ته تر هغو ځان داستثمار کرو لیوانو له‌منگولو څخه نشی خلاصولی‌ترڅو یو موټی او غبټتلی گو ند ونه لری..»

هوکی ،دادی هغه ځلانده او متین بیان اولاربنود نه‌چی گوندی ملگرو ته ور کړی‌شوی دی اوپه هغه کی دگوند ملی اوبین‌المللی ماهیت څر گند شو یدی .

دافغا نستان دخلکو ددمو کراتیك گوند په لومړنی یامؤسسه کنگره‌کی د گو ند مرام اودگوند بهرنی اوکورنی سیاست تصویب‌شواو اساسی کرښی یی وایستلی شوی .

د گو ند مؤ سسی کنگر ی دافغا نستان دسو لی له پوره اوژوری پیژ ند گلـوی سره دطبقاتی مبارزی ا صولی‌طرحه وکړه .همداشان هم په کنگره کی دطبقاتی مبارزی داصولو په پیژندنی سره‌دخلکوتعریف په لاس ورکړی‌شو، او د خلکو ددښمنانو تشخیص و شو تر ټولومهم‌داد ی چی مؤ سسی کنگری زموږپه‌ټو لنه کی‌زموږ دخلکو اود خلکو د د ښمنانو تر منځ ا سا سی تضاد وپیژاند او هغه یی‌په گوته‌کړ.

کنگری داتشخیص کړه چی زموږ په ټو لنه‌کی‌اساسی‌تضاد دهیواد دزیار ایستو نکو او استثمار یدونکو بز گرا نو اوفیوډالیزم‌تر منځ دی چی‌دا

(د۱۸ مخ پاتې)

دافغانستان دخلکو...

یوازی هغه وخت له منځه تللی شی چی په هیواد کی دخلکو دموکراتیك اصلا حات ترسره‌شی چی دادی زموږ دستر مشر په فر مان سره یی په هیواد کی کار عملا پیل شو یدی .

ترټولو ستر او مهم کارچی دگوند لومړنی کانگری سرته ورساوه هغه دخلکو ددموکراتیك مرام دا ساسی کر ښو تصویب او منظور ول وو، چی زموږ ستر انژیك هدف پکی ټاکلی شویدی .

زموږ سترا تیژیك هدف‌دا وټاکلی شو چی هیواد باید دی‌ته ونه‌گوری‌چی په‌کلاسیك ډوله ټولنه پانگولی دوران ته ورسیږی، هغه‌تیر کړی اوبیا دفرد له خوا دفرد له استثماره دتشی ټولنی په جوړښت پیل وکړی بلکه زموږ ټو لنه دغیر پانگولی دودی دلاری په مخکی نیو لو سره له‌یوه تاریخی‌پړاو نه ټوپ ووهی اودداسی ټولنی په لوز سختگیری و کړی چی هلته یی شعار له هرچا نه داستعداد په اندازی اوهرچاته یی دکار په اندازی‌دی .

دگوند لومړی‌کنگری دهیواد دبهر نی سیاست په بر خه‌کی دا وپتییله او تایید یی کړه‌چی افغانستان دی یو داسی ناپییلی هیواد و ی چی د نا پیلتو ب فعا ل او مستقل سیاست وچلوی په نظامی ډلو ټپلو کی دی نه وی دنړی دسو لی او امنیت په‌لار کی‌دی مبارزه وکړی .دملگرو ملتو منشور اود بشر دحقوقو اعلامیی ته دی احترام ولری او ترټولو مهمه داچی دنړی په هر گوټ کی دی دملی آزادی بښو نکی او مترقی نهضتونو ملاتړ وکړی .

هوکی،مونږ انقلابی‌اوخلقی گوندخوار لس‌کاله ددغوارمانو نو په لارکی مبارزه وکړه او دهیواد دزیار ا یستو نکو په زرگو نه‌بچیان‌یی دیوی انقلابی مدرسی په‌توگه پخپلی غیږکی وروزل اودطبقاتی مبا رزی تلقین یې‌ورته وکړ .

زموږ ستر انقلابی مشر لکه هماغسی چی‌گوند دزیار ایستو نکو دنجات دیوی مهمی او غوځی وسیلی په توگه ارزیابی کړی و .همداشان یی دگوند دستر اتژیك هدف له ټاکلو سره داسی لنډه لارغوره کړه‌چی‌زمونږټولنه‌په لنډ وخت کی‌دودانی اوهوسایني خوا ته بوځی‌اوپه همدی‌لړ کی‌یی‌دگوند کورنی او بهرنی مبارزه‌رهبری کوله او په نه ستو مانیدونکی روحیی سره یی دغه کار سرته رساوه. زمونږسترمشراودهغه زړه ورو شا گردا نو او ملگرو دگوند په‌ماتو اوبریو دواړوکی انقلا بی‌دریغ‌له لاسه‌نه‌ورکاوه.

زموږ ستر انقلابی مشر‌به‌په گوندکی له‌اصولو څخه‌دانحرافاتو او راز راز ناروغیو په موقعه په ډیره حو صله زمونږ خلمی گوند له نوی زیږیدلی ماشوم سره‌تشبیه کاوه اوویل به‌یی ، لکه هماغسی چی‌یو نوی زیږیدلی ماشوم دوړکتوب‌بیلابیل‌مر ضونه‌شری، شنه‌ټوخله کوی اوداسی نور تیروی په یوه نوی ټیپ‌انقلا بی‌اومترقی گوندکی هم دغه‌ډول‌ناروغی پیدا کیږی (او په ډیره‌حوصله او زغم سره به‌یی دهغو پرضد مبارزه کوله)گوند دتل په‌شان دخپل ستر انقلا بی مشر په لار ښو ونه دخپل سیاسی او سازما نی تکامل پړاوونه وهل .خو هغه مهم پړاو چی زموږ ستر مشر په اردو اووسله وال ځوځ کی دزیار ایستو نکو دزامنودجلب او جذب په باب پیل کړ په نهضت کی یی خورا ځلانده اغیزه وښندله .زموږ قهرمان مشر چی‌گوند تل په‌خلاقا نه توگه رهبری کړیدی‌زیاایستو نکو ته دسیاسی قدرت‌دلیږدولو دلنډی لاری په‌تو گه‌دا ارزیابی کړه چی کیدی شی په اردوکی دگوند له خوا پراخ سیاسی ساز مانی . تیوریك کاروشی‌اود خلکو ربښتینی‌زامن چی په اردو کی شته هغوی ته انقلابی تیوری ورکړی شی چی پدی توگه هغوی انقلابی عمل ته چمتو شی .

دثور دستر او پرتمین انقلاب بری زموږ دقهرمان مشرملگری نورمحمد تره‌کی‌دتیسیس‌زوغوالی اودهغوی دثور درك صحت په ځلانده تو گه وښود .

دادی اوس چی گوند خپله څوارلسمه کالیزه لما نځی دافغا نستان دخلکو دموکراتیك گوند ټول غړی په‌دی ویاړی‌چی دداسی میړ نی‌اوانقلابی‌شخصیت

پاتې په ۵۷مخ‌کی

بقیه صفحه ۱٦:

گوندا و ....

د باختر خبریا لان زیاتـوی چی دغه وینا وی‌په چك چکود انقلابی شعارونو په ورکو لواو دهورا په‌نارو بدرگه کید ی د ولایتونو ټولنی هم دافغانستا ن ددموکراتیك جمهوریت دملـی سرود په خپریدو پیل شو ی‌او له ویناوو ورو ستـه تمثیلی ننداری ،کنسر تونه ملی اتڼونه خلقی.ترانی اوسیمه ایزټنګ ټکور اجرا اوزمو ږ دشر یفـو خلـکو لـه خوښی نـه ډکو احساساتو په ښوکی پای تـه ورسیدی .

دهیواد مطبوعاتو اوهمدار نګه د افغانستان دخلکو را ډیـو تلویزیون ،داختصا صی ګـڼو په خپر ولو اود را ډیو یـی او تلـویزیو نـی فو ق ـ العاده پروګرا مونو په‌خپرو لو سره دافغانستان د خلـکو د دموکراتیك ویاړلـی ګـو نـد د لومړی کنګری دخوار لسمی کالیزی په نمانځلو کی برخـه واخیستله.

د مر کز دو رځپا ڼـو دجدی دیوولسمی ور ځـی په ګڼوکی چی په زیاتو مخونو او دعادی ګڼو په‌پرتله‌په‌دوه‌برابره تیراژ خپری شویدی ،دخلکو د ستر مشر راډیو تلویز یونـی و ینا چی‌د جدی د یوولسمی ورځی په بیـګا خپـره شو ه او همدارنګه زمونږ دستر مشر هغه‌وینا چی د افغا نستـان ددموکراتیك ګوند په لو مړ ی کنګری کی‌یی کړی وه خپر ه کړیده .

د و ر ځپا ڼو د جـدی د یوو لسمی نیټی‌د ګڼو نـور مخونه چی عـکسو نه یی لرل دافغانستان دخلکو ددموکراتیك ګوند فعالیتونه دمرکزی کمیټی دغونډو جوړیدل ،مظاهر ی ا و میټنګونه اود ګوندد‌سترو غړو په‌تیره بیا ز موږ دستر مشر دوفادار شاګرد حفیظ الله امین ویناوی او زموږ د ګران مشر نورمحمدتره‌کی په کـور کـی دګوند دلومړی‌کنګری دجوړیدو دځای عکسونه د ثور دپرتمین انقلاب دارزښتونو پـه بـا ب مضمونونه ،او مقالی اود ثورد ستر انقـلاب په‌باب ،دنړی د جمعی ارتباط دوسایلوانعکاسات احتوا کوی .

دولایتونو ورځپاڼو هم‌دخپلو د جدی د یوو لس نیټـی د ګڼو لو مړ ی مخو نـه‌د افغانستان دخلکو دګران مشر نورمحمدتره‌کی په‌عکس ښکلی کړی او دګوند دتاریخچی اوله ظلم اوستم څخه دهیواد دخلکو دخلاصون په‌لاره‌کی یی دهغه‌د نه ستړی کیدونکو فعالیتو نو په‌باب رڼا ا چو لی وه.

دافغانستان دخلکو راډ یـو تلویز یو ن ، چی‌د جـدی په ۱۱ ما ښام له شپـږو بجو څخه یی په خپلـو فوق‌العاده خپرونو پیل وکړاو دافغانستان دخلکو ددموکراتیك ګوند دکالیزی دنمانـځلو لـه امله‌یی د شپی تر یوولس‌نیمو بجوپوری دوا م درلودبیلا بیل پروګرامونه وړاندی کړل .

را ډیو ا فغا نستان هم‌د جدی د یوو لسمی شپـی‌د پرو ګرا م په تر خ کـی‌د افغانستان دخلکو دګرا ن مشر نورمحمدتره‌کی دوینا وو غور ه برخی دهغوی په‌خپل‌آوازاودغه راز خلقی ترانی او سرودونه‌او انقلابی شعارونه خپاره کړل .

بقیه صفحه ۲۳ :

ما ازسالروز...

ــ البته افغان فلم نیزپس ازانقلاب خد ما ت ارز نده و انقلابی را انجام دا ده است، دو لت فر ما نهای انقلا بـی صادر کرد ،تطبیـق شد وګا م های‌و سیعی در راه عمرا ن جا معه و بهبود سطح‌زندگی مردم برداشته شد و افغان‌فلم، این اقدامات را ، از طر یـق فلمها ی اخبار ی در سرا سر کشور،حتی دها ت منعکسـ ساخت... سینما در جا معه های امروز نقش مهمی دارد ، چنانچه ر هبربز رګ کارګران جهان می ګوید :

«در جملهٔ تما م هنر هـا، هنر سینما بهتر یـن آن هااست».

افغان فلم در طی همین‌چند مـا ه ، جلو تورید فلمهـا ی مبتذل و ګمراه کن را ګرفت، بااعزام هیأت ها، به کشور‌ـ های همسایه ، زمینه تو رید فلمهای نسبتاًخوب‌واجتما عی‌ـ رافراهم ساخت و در راه‌بهبود وضع سینماها ګا مهـــای مؤثری برداشت...

واز سوی دیګر ،قرار است تا در طی پـلا ن پنجسا لـه این مؤ سسه باستودیو ها ی بزرګ فلمبر داری، لابراتوار‌ـ های رنګه ، برای تو لید فلم‌ـ های ارزشمند هنری مجهـــز ګردد...

در پایان این مصا حبه، از خیال محمد کتواز ی معیـــن وزارت رادیو تلویز یون تشکر می کنم و او بار دیګر به کار های زیاد ی‌که دارد،مصرو ف می شود...

د ٥٦ مخ پاتی برخه:

دافغانستان...

په‌لارښونه یی مبارزه کړیـده چی هغوی دافغا نستان ټولنه ښه پیژندلی وه او ښه یـی پیژنی اودهغه تیسسونـــه او تا کتیکونه زموږ په ټولنه کـی انقلابی عملیه له ښو اومثبتـو نتیجو سره بر یالی کوی .

دادی اوس‌ټول‌ګوندی اودولتی غړی دثور د ستر ا نقلاب‌دودی او تکا مل په چارو لګیـــادی اود ګو ند او د و لـــت هغه هدفو نه‌چی زیاراېستونکو ته نیکمرغه ژوند ورپه برخـه کوی سر ته رسوی .

ګونداودولت‌به په‌دی بر یا لی شی چی‌د هیواد لو مړی پنځـه کلن پلان اوبیا دویم پنځـــه کلن پلان عملی کړی چی ترهر څه مخکی به خلکو ته ډوډی ، کالی‌اوکور برا بر کړی او بیا به‌هغوی ته داسی ټولنه جوړه کړی چی له فرد څخه دفـــرد استثمار پکی نه‌وی .

نیکمر غه او مبارکه دی‌وی‌د افغا نستان دخلکو دموکراتیك ګوند دلومړی کا نګری څوار‌ـ لسمه کا لیزه اوروغ رمټدی‌ـ وی، زموږ ستر انقلابی لارښود نورمحمد تره‌کی‌چی له‌استثماره دخلاصی ټولنی په‌کار کی‌دګوند او دولت دا هیانه لار ښوونه وکړی .

ACKU

PROPERTY OF ACKU S1102

بقیه از صفحهٔ ۲۵

مروری برمبارزات...

پس از نکا تی پیرامو ن انقلاب کبیر ثور و انتخا ب رهبر دا نشمند و قهر مان خلق نور محمد تره‌کی به حیث ر ئیس شورای انقلا بی‌و صدر اعظم به‌تاریخ دهم‌ثو ر ۱۳۵۷ نشر می گردد.

همچنا ن درین پرو گرا م فوق العاده از فر ما نها ی شورای انقلا بی که برای‌ریشه کن سا ختن ا ستثمارو ـ فیو دالیزم در کشور صا د ر گردیده است، مطالبی‌گنجانیده شده بود و باتصویر ها ی‌مؤثق نشر شد...

پروگرام خا ص مد یر یت عمو می روز نه تلویز یو ن خلق افغانستا ن به مناسبت تجلیل از چهار دهمین سالگرد نخستین کنگره حزب دمو ـ کراتیك خلق افغانستا ن بااین شعار ها پایان یافت :

«حرکت دتکا مل اوانکشاف په‌لو ر .

حر کت دهیواد دلوړ تیا ، جاویدان او لویو افتخارا تو دحاصلولو په لور .»

دایر کتر این پروگرا م‌عزیز عالمیار مد یر عمو می روزنه تلویزیون بود، او در تهیه این پروگرا م فوق العا د ه ، سخت تلا ش نمود و مطا لب ارز شمندی گرد آورد که جای آن‌دارد تا از ز حما ت او با قدر دانی یاد آور ی شود.

عزیز عالمیار در برا بر پرسشی می گوید :

ـ همکارا ن تخنیکی‌تلویزیون درثبت این پروگرا م‌اختصاصی

صفحه ۵۸

وا قعاً سهم ارزنده‌یی داشتند واز هیچگو نه تلا شی در یغ نکرده اند .

عزیز عا لمیار

وی‌در بارهٔ همکاران دیگر این پروگرام می گوید :

ا کثر دا یر کترا ن،و پردیو سرا ن اداره روز نه تلویز یون در ین پرو گرا م همکاری داشتند و به‌خصو ص تلا شهای عار ف شینوا ری، نیاز محمد بنا یی ،حبیب الله تخاری ،شهنواز ،عبد الستارـ دولتزی، نثار فریاد ، زارع ، دینار خیل و همایون صا فی قابل یاد آوری است.

بقیه از صفحهٔ ۴۹ :

توسعه‌وتکامل...

که‌به تفاوت زمان (64MKC) عیار گردیده است ، هردو اشاره به عین زمان به دست می آید .

خصو صیت دیگر این سیستم در آنست که درآخذه های‌آن میتوان از«ددکتور» سا ده یی استفاده کرد که ازیکطرف قیمت آن ارزان تمام میشود واز جانب دیگر ، غلطی ظاهر شدن اشارات رنگه که نظر به تغییرفازاست، کمترمیشود. ساده ترین شمهٔ ساختمانی اشارات رنگه را درسیستم پال دریك‌آخذه‌می بینیم(ش٤، اشارات مکمل رنگه از طریق تقویه کننده فرکانس بصری به فلتر نواری داده می شود که‌ازفلتر مذکوراشارات رنگه هابصورت جداگانه از همدیگر عبور مینما یند وبعداً ا ین اشارات در تفریق کننده ویا جداکننده یی میرسد که در آنجا اشارات رنگ سرخ از اشارات رنگ‌آبی،جدا میگردد واز آنجا به‌دوکتور همز ما نی هدایت میگردد ودر عین زمان در «ددکتورهمزمانی» از جنراـ تور مربوط فرکانس دوامدار به اندازه "4,43MHZ" میگا گردز داده میشود واما در دد کتور همزمانی که تکیه گاه حامل اشارات رنگ آبی است، از فازیکه بتفاوت ۹۰ درجه از جنراتور داده میشود ، جدا میگردد . تکیه گاه حامل‌اشاره فاز به حساب پریودی (دوده یی) بوده در ددکتو ر ر نگ سرخ ، به واسطه کامو تاتور (آلهٔ تعویض‌جریان برق)ازیك خط به‌خط دیگر به اندازه ۱۸۰ درجه تغییر مینماید وبهمین ترتیب ، درشمهٔ مذکور به کمك تکیه گاه حامل سگنال اشاره‌رنگ‌سرخ بااشارهٔ رنگ آبی تطبیق میگردد وبرای استقرار اشارهٔ رنگ آبی در کامو تاتورامپولس رنگه همزـ مانی داده میشود بالاخره فعالیت تقویه کنندهٔ فاز دو قطبین درآخذهٔ تلویز یونی ، برای آشکار ساختن دقیق اشارات رنگ سرخ است که درزمان انتشار درمرسله های این سیستم نیز در نظر گرفته شده است .

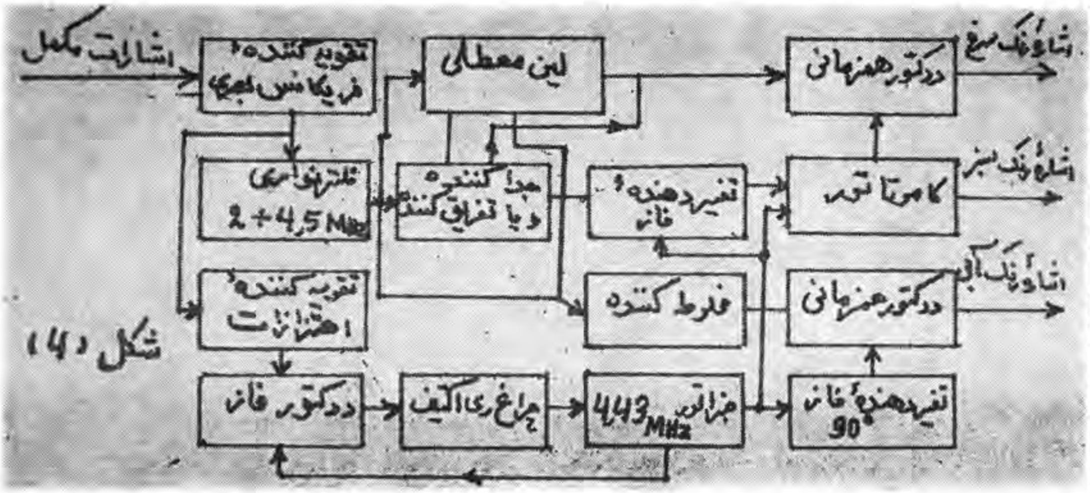

شکل (4)

یاد نامه‌یی از یك شاعر رزمندهٔ دلیر:

شاعری به نام کلابی

کیم من رند عاشق پیشه‌یی، رسوا و بدنامی
عجب گرنیك نامی، میبرد روزی ز ما نامی

او در بارهٔ خود، چنین به داوری نشسته است. خودش را رند عاشق پیشه و بدنام خوانده است و ازین که روز و روزگاری، ذکر خیرش را برلب رانندو نامش رابر زبان آرند، به شگفتی اندر شده است. اما واقعیت سخن این است که او در بارهٔ آینده ها چنین نمی‌اندیشید. او باور داشت که روزی شعرش را گرامی میدارند. یادش را گرامی میدارند. ازمبارزه های انسانیش در برابر ستم‌کیشان قصه‌ها میرانند و سرانجام. باروی کهنهٔ ستم در هم میپاشد و دیو صفتان وددخو یان درنطع چرکین آدمکشی های خویش، پیچیده میشوند و پتیارهٔ ستم «طلایی زادگان» به زانو می‌افتد و تاریخ نعره اش رابلند میکند و از گذشته های اندوهناك، سوگمندانه حکایت میکند و دشمنان تاریخ به سیاه ترین بخش تاریخ می پیوندند.

چه ابله بودند سردمداران جاه طلب وسفاك تبار یحیی که از حنجرهٔ زخمی تاریخ سرود جاودانه ماندن را سرمیدادند واینك نسل های از بند رسته و زنجیر گسستهٔ بربلاهت شان ریشخند می زنند.

اینك در نمایشگاه ملی‌شدهٔ خانوادهٔ نادری، صدها تن پوش سمهی از اندامجباران تاریخ کشور افتاده است و اینك پابرهنگان، گرسنگان، بی پناهان و بی خانگان، شاهد موزهٔ افتضاح تاریخ کشور خویشس اند.

اینك جوشن ها و کلاه خود‌های غارت شده یی که هرگز برای نمایش هم، تن گناهکاران بزدلان رالمس نکرده بود وفقط ابزار تز یینی سالونهای پذیرایی شان بود، از نمایشگاه تاریخی، به موزه های تاریخی سپرده میشود. آن گونه که خود به زباله دان تاریخ سپرده شده اند.

اینك بستر های گناه‌آلود خانوادهٔ عشرت و شهوت زده، الگو های عبرت انگیز مردم ماشده است و خلقی عظیم بر چرکهای احساس آنان، لعاب دهن میریزند.

اینك هزار ها جلد کتاب غارت شده یی که فقط زیب خانه های بهشت آسای شیطان صفتان بود، به کتابخانه ها سپرده میشود، تاعلیه انحصار فرهنگی این دودمان نیز پرخاشی صورت گیرد.

اینك عشرتکده ها، موزه میشوند وحرمسرای ها، خانه‌های عمومی مردم و دارایی مردم نمیتواند در قصر ها انباشته شود و کجایند آنان که کوس جاودانگی میزدند ونعرهٔ(لمن الملك) میخواندند.

این ملك از مردم است، از خلق های عذاب کشیده است و«طلایی زادگان» نه تنها سیادت شان رابرخانهٔ بینوایان از دست داده اند، بلکه چکمه های شان نیز بی صاحب افتاده است تا دیگر تن بی گناهان، زیر چکمه ها نیفتد و دیگر سالاری سر دارا ن بر بیچار گان، پایان یابد.

آری پا ی ها شکسته‌است وچکمه ها بی صاحب افتاده است و آنانی که زیر چکمه سیاه میشدند، تاز یانهٔ انتقام رابر کف گرفته اند. واین خواست تاریخ‌است واین خواست زمانه است.

آن رند عاشق پیشه را به یاد آریم که در مرگ هاشم گفته بود:

این یك خشت قصر ستم بود، ای کاش همهٔ ایوانها فرو ریزد.

وامروز که ترا بی نیست، آن ایوان ها یکسره فرو‌ریخته است.

آن رند عاشق پیشه را یاد آریم که ده سال تمام درزندان شکنجه آور این دشمنان‌شناخته شده خلق، لولیدومزه تلخ عذابهای شان راچشید.

آن رند عاشق پیشه را یاد آریم که در تمام عمرش لهیب سرکشی‌نفرت وانتقام را از زالو های خونخوار این خانواده در سینه کشانده و صدای شعرهای عصیانگرش از تنگنای دوسیه نتوانست بیرون بزند و بانگ خشم توفنده اش به روز نامه هاو هفته نامه ها، طنین اندازد.

آن رند عاشق پیشه را به‌یاد‌آریم که‌باشگفتی سروده بود:

«عجب گرنیك نامی،
میبرد روزی ز ما نامی»

لطفاً دنبالهٔ این مطلب رادر شمارهٔ آینده مطالعه‌فرمایید.

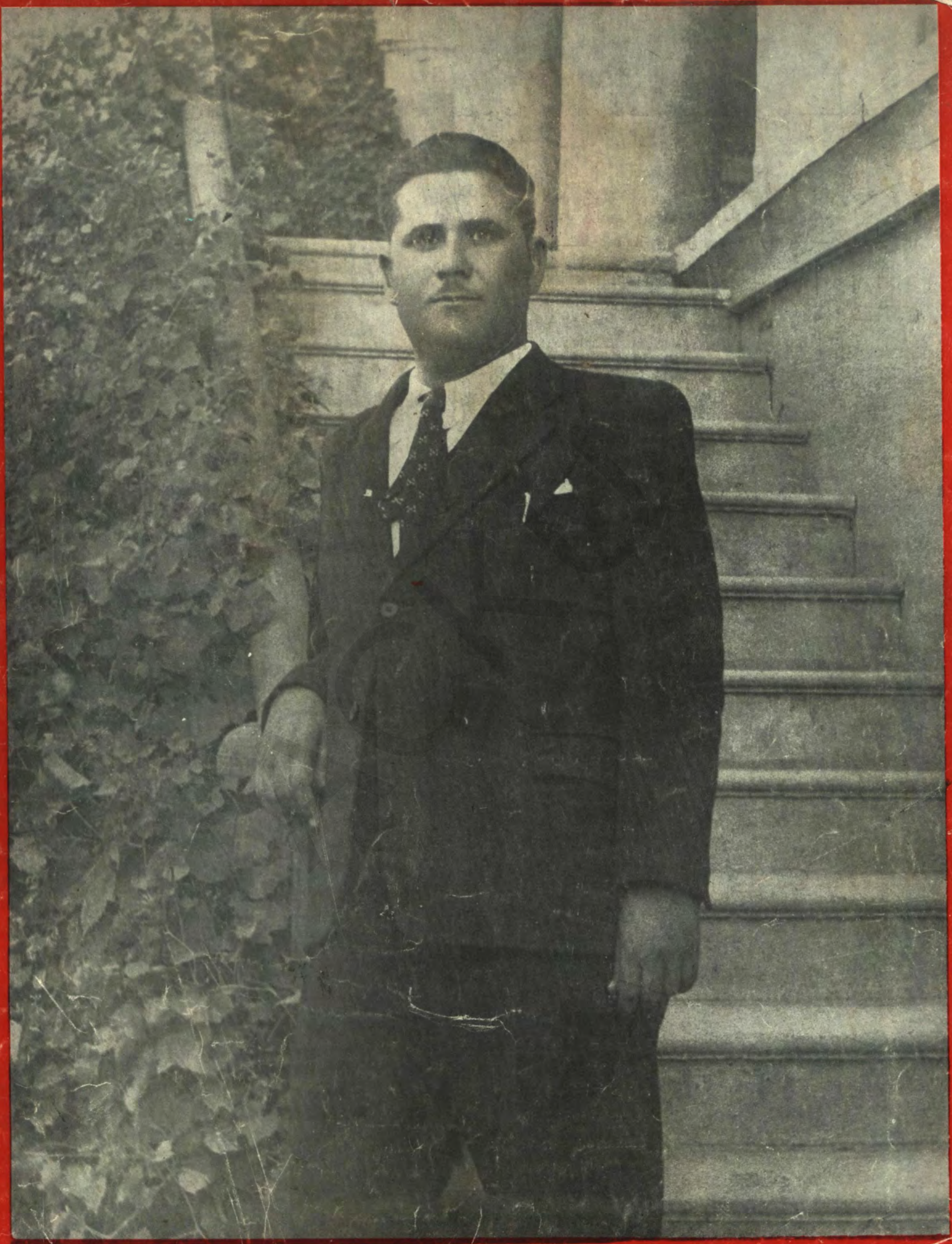

دافغانستان دکار گرانو اوزیار ایستونکو دستر ښوونکی اولار ښود دځوانی یو تاریخی عکس- ۱۳۳۱